

E LEGATO
WILLELMI PATON KER
SOCII SOCIIS DESIDERATISSIMI
PER OCTO LUSTRA SEPTENVIRI LIBRIS ELIGENDIS
ET RECTORIS THEOLOGIAE
MCMXXIII

Bandamanna saga,

efter skinnboken N:o 2845, 4to & Kongl. Biblioteket i Köpenhamn utgifven

af

GUSTAF CEDERSCHIÖLD.

Det torde förefalla mången besynnerligt, att denna saga nu åter offentliggöres, fastän hon för ej mer än 24 år sedan på ett i flere afseenden förtjänstfullt sätt utgafs af Halldórr Friðriksson ¹⁾ och redan då förefans i Björn Markússon's sagosamling ²⁾. Jag har emellertid redan i titeln antydtt orsaken; den ofvannämnda skinnboken innehåller nämligen en redaktion af sagan, som företer betydliga olikheter mot den, man finner i de nyss omtalade upplagorna, hvilka båda följa den präktiga membranen N:o 132, fol. i Arne-Magnæanska samlingen. Då det vidare, såsom vi af det följande skola se, visar sig, att texten i Regius ³⁾ bär alla tecken af att vara äldre och bättre, så kan man visserligen med Guðbrandr Vigfússon (i hans uppsats "Um útgáfur af nokkrum Íslendingasögum" ⁴⁾) förundra sig öfver, att Friðriksson icke fäst något afseende vid denna handskrift. Vigfússon yttrar sig sålunda ⁵⁾: "Þessi saga finnst nú á tveim skinnbókum, og eru öll þau handrit sögunnar, sem til eru, frá þeim komin. Það er mesta furða, að útg. hefir ekki þekkt nema aðra þeirra, því skinnbókin Nr. 2845 í bókhöfðu konungs er alkunn sögubók, en þar finnst ásamt öðrum sögum Bandamannasaga, og þegar að er gæð, þá er texti sögunnar í þeirri

¹⁾ I Nordiske Oldskrifter udgivne af det nordiske Literatur-Samfund N:o X. Kjöbenhavn 1850.

²⁾ Hvars fullständiga titel lyder så: Nockrer Marg-Frooder Sögu-Þættir Íslendinga: Til Leifelegrar Skemtunar, Og Dægra-Stittingar. Þessa Lands Innbyggjurum æ Prent settir, AD Forlage Hr. Vice-Lögmansins Biörns Marcussonar. Seliaft Innbundner 24. Fífum. Þrycker a Hoolum i Hialltadal, Af Halldore Eriks Syne. Anno MDCCLVI.

³⁾ Så beteckna vi för korthetens skull skinnboken N:o 2845.

⁴⁾ I Ný Félagsrit XVIII, Kaupmannahöfn 1858; sidd. 154—168.

⁵⁾ Anf. st. sid. 156.

Lunds Univ. Årsskr. Tom. X. 1873.

bók miklum mun betri en hinn, sem prentaðr er". Och längre ned ⁶⁾ säger han: "Í safni Árna finnast raunar tvær afskriftir af konungsbók ⁷⁾, en með því þær eru á pappír, en skinnbókin 132 víða björt og vönduð að letrgjörð, þá hefir útg. gefið þeim lítinn gaum, og enga gangskör gjört að því, að leita upp móðerni þessara tveggja bóka, og ekki grunað það, að skinnbókin móðir þeirra var á næstu nesjum heil og ósködduð. Það er því brýn nauðsyn til, að sagan verði prentuð á ný, og verður þá að prenta hana í tvennu lagi: 1) eftir konungsbók, því í henni ætlum vör að sé frumtexti sögunnar, og 2) eftir 132 í safni Árna". Det är dessa ord af den utmärkte sagokännaren, som mest förmått mig till det lilla försök, som nu öfverlemnas åt läsaren.

Det torde vara på sin plats att först betrakta, huru Regii text förhåller sig till den förut utgifna. I allmänhet är innehållet det samma i båda redaktionerna, samma händelser berättas i samma ordning, stundom med begagnande af samma ord, men ändock göra de ganska olika intryck; skillnaden är nämligen, att, medan vår text har den äldre sagostilens enkelhet och värdighet, är den andra nästan öfveralt mycket ordrik och omständlig, särdeles då det gäller att skildra något löjligt; det förefaller ofta, som hade dess författare känt den äldre redaktionen och velat skrifu en "förbättrad och tillökt" upplaga däraf ⁸⁾. Läsaren skall själf finna talrika prof härpå; vi vilja därför nöja oss med att påpeka ett par ställen. Så har vår text 7^{30, 31}: i búðasundunum gengr maðr einn í mót þeim gamall ok hrumr, ok hafði kápu svarta ok [var] ein ermr á, bugstaf í hendi ok [var] broddr í; dæremot har Band. Fr. ⁹⁾ 16⁷ följ.: Ok er hann kemr í búðarsundit, þá gengr maðr í mót hánum; sá er við aldr. Hann var í svartri ermakápu, ok var hón komin at sliti; ein var ermr á kápunni, ok horfði sú á bak aptr. Hann hafði í hendi staf og brodd í; hafði síða hettuna, ok rak undan skygnur, stappaði niðr stafnum, ok fór heldr bjúgr. Då vår text 10¹¹ helt enkelt säger, att Úfeigr gick till Egill, och 14³⁵, att han gick till Gellir, begagnar Band. Fr., 22¹⁸ följ. och 28¹ följ., tillfället att beskrifu hans utseende och känslor därvid. Ett godt exempel gifver också denna text 10²¹⁻²³ jämförd med Band. Fr. 24³⁻¹⁵. 5 visor äro tillagda i den vidlyftigare

⁶⁾ Anf. st. sid. 157.

⁷⁾ Om dessa skola vi längre fram tala.

⁸⁾ Jfr. Vigf. anf. st. sidd. 156—7: Sú Bandamannasaga, sem stendr í bók Árna Magnússonar Nr. 132 fol. — — — er á ymsar lundir aukin og ýkt úr hinni sögunni, sem stendr í konungsbók. Þessi innskot eru mest um miðbik sögunnar, bls. 22—35. Þetta hefir einhver gjört á 13. öld, til að gjöra söguna kátlegri og skemtilegri aflestrar.

⁹⁾ Så beteckna vi Friðrikssons upplaga.

texten, o. s. v. Å andra sidan saknar emellertid icke den äldre redaktionen ett och annat drag, som ej återfinnes i den nyare. Sådana äro 6³⁵ följ., 44^{18, 19} och beskrifningen på þórarinn i 46^{6, 7}, m. fl. Anmärkningsvärd är också framställningen af Hermund's död 17⁷⁻¹⁸, som upptager flere för Band. Fr. (44⁴⁻¹⁵) obekanta detaljer. — Ofvanstående må vara nog som prof; några andra olikheter i namn och fakta skola vi dels här nedan dels i anmärkningarna uppvisa.

Beträffande Bandamanna sagas personer, hennes ålder m. m. hafva, sedan Band. Fr. utkom, åtskilliga undersökningar blifvit anställda, i synnerhet af Vigfússon. Som dess utom de uppgifter, hvilka Friðriksson meddelar, äro ganska sparsamma, vill jag här upptaga, hvad som i dessa frågor kommit till min kännedom.

Sagans hufvudperson, Úfeigr Skíðason á Reykjum í Miðfirði¹⁾, antages af Vigfússon (i hans afhandling Um Tímatal í Íslendinga sögum í fornöld²⁾) hafva tillhört den stora Skíðunga-släkten (d. v. s. afkomlingarne af Skíði hinn gamli; jfr. Landnámabók³⁾), hvarigenom han varit beslägtad med Styrmir Þorgeirsson; mig veterligt förekommer han ej i någon annan fornskrift. Om hans morfader, Úfeigr (Järngerðarson) ör Skörðum, och dennes förhållande till Guðmundr hinn ríki á Möðruvöllum talas mycket i Ljósvetninga saga⁴⁾.

Om Oddr Úfeigsson á Mel⁵⁾ í Miðfirði berättas i Fornmanna sögur VI, 377—84, huru han under en handelsresa till Norge råkat i fara, emedan en af hans folk mot konung Harald Hådrådes förbud köpt varor af Finnarne (Lapparne), och huru han kom undan endast genom att slugt gömma godset⁶⁾. — Odds frände Vali har jag ingenstädes utom i denna saga sett omtalad.

Úspakr Glúmsson nämnes i Eyrbyggja⁷⁾ och Grettis saga⁸⁾; i den förra sagan förekommer hans farfader Úspakr Kjallaksson, i den senare hans morbroder Grettir Ásmundarson. Anmärkningsvärdt är, att Úspaks morfader Ásmundr i vår text 2²⁵ kallas æðikollr, under det han annars (t. ex. i Band. Fr. 6¹¹ och i Grettla)

¹⁾ I Húnavatns-þing, det västligaste i Nordlandet.

²⁾ Intagen i Safn til sögu Íslands, Fyrsta Bindi. Kphfn 1856; sidd. 185—502; ifrågasvarande notis förekommer på sid. 389.

³⁾ Íslendinga-sögur I; Kbhn 1843; i detta och andra arbeten, som ega register, anse vi i allmänhet onödigt att citera stället.

⁴⁾ I den äldre samlingen Íslendingasögur II, Kphfn 1830.

⁵⁾ Numera heter gården Melstaðr.

⁶⁾ Skildringen af detta visar mycken likhet med berättelsen i Njála, kap. 89.

⁷⁾ Utgifven af Vigfússon, Leipzig 1864.

⁸⁾ Utgifven af G. Magnusson och G. Thordarsson i Nordiske Oldskrifter XVI och XXV; Kbhn 1853 och 1859.

kallas hærulangr och namnet æðikollr tillägges hans farbroder Ásgeirr Auðunar son skökuls (se Vatnsdœla saga ⁹⁾) och Ísl. s. I (1843), sid. 158 not 5, m. fl. ställen).

Vända vi oss nu till de höfdingar, som sammansvuro sig mot Oddr (bandamenn), så finna vi, att tre af dem, Styrmir, Þórarinn och Járnkeggi, tillhörde Nordlandet, tre, Hermundr, Gellir och Egill, Västlandet, en, näml. Skeggbroddi, Östlandet och den åttonde, Þorgeirr Halldóruson, troligen Sydlandet.

Styrmir Þorgeirsson ¹⁾ frá Ásgeirsá, hvilken Friðriksson ²⁾ ej funnit någonstädes omtalad, bevisas af Vigfússon ³⁾ hafva varit den samme, som i Landnåma 3, 6 (Ísl. s. I, 189) nämnes i Viðdœla-slåkten; i Band. Fr. 29⁶ anföres hans son Hallr; på motsvarande ställe i vår text (12¹⁶) nämnes son Hallsteins frá Ásgeirsá, hvilket troligen är felaktigt; se anmärkningen till detta ställe.

Þórarinn spaki vållar flere svårigheter. I denna redaktion ⁴⁾ säges han vara son af Úspakr Höskuldsson Kollssonar; detta måste vara oriktigt, ty Höskuldr Kollsson, som mycket omtalas i Laxdœla ⁵⁾ och Njála, hade ingen son med namnet Úspakr; det skulle väl då hafva varit Ólafr Pá, som menades; men någon son af denne, som hetat Þórarinn, känner man icke. Archivarien Jón Sigurðsson ⁶⁾ anser därför ⁶⁾, att detta ställe sannolikt är en värdelös interpolation och att den Þórarinn spaki (Langdœlagoði) Þorvaldsson, som omtalas i Landnåma ⁷⁾ är samme man som den i vår saga förekommande ⁸⁾.

Járnkeggi Einarsson á Þverá í Eyjafirði förekommer i Ljósvetninga saga och i Þórðar saga hreðu sid. 65 ⁹⁾. Hans fader var den vise Einarr Eyjólfsson, om hvilken man bland annat har den vackra berättelsen i Saga Ólafs hins helga kap. 134 (Heimskr.). Járnkeggi's son Einarr, som nämnes i vår saga 12¹⁶ (Band. Fr. 29⁵), omtalas äfven i Ísl. s. II (1847), 388 och i Ljósvetninga saga.

⁹⁾ I Fornsögur, utgifna af Vigfússon och Möbius, Leipzig 1860.

¹⁾ Som han kallas i vår text 1⁷.

²⁾ Se Förordet till Band. Fr., andra sidan.

³⁾ Um Tímatal etc. sid. 389 och Um útgáfur etc. sid. 158.

⁴⁾ Hafniæ MDCCCXXVI.

⁵⁾ Då jag, såsom i det följande ofta kommer att ske, anför Jón Sigurðsson som min sagesman för någon uppgift eller nämner hans tanke i någon fråga, syftar jag städse på de enskilda meddelanden, som han under mitt arbetes lopp med utmärkt välvilja gifvit mig.

⁶⁾ Med Vigfússon Um útgáfur etc. 158.

⁷⁾ Ísl. s. I, 186.

⁸⁾ Jfr. äfven Vigf. Um Tímatal, sid. 385 och Ísl. s. II (1847), sid. 314 noten.

⁹⁾ Utgifven af H. Friðriksson i Nordiske Oldskrifter VI, Kbhvn 1848.

Hermundr Illugason hins svarta á Gilsbakka är känd af flere andra sägor, såsom Gunnlaugs saga Ormstungu ¹⁾, Heiðarvíga saga ¹⁾, Laxdæla, Valla-Ljóts saga ²⁾, Kristnisaga ³⁾. I Ísl. s. II (1847), sid. 298 not 2 yttras, att Hermundr var något för gammal att kunna vara samtida med Gellir Þorkelsson; Guðbrandr Vigfússon ⁴⁾ uppgifver, att hans broder Gunnlaugr Ormstunga var född år 983, och att Hermundr varit något äldre, så att han vid tidpunkten för Bandamanna sagas händelser (omkr. år 1055) varit in emot åttio-årig.

Gellir Þorkelsson á Helgafelli (se texten 9¹⁵) kallas i AM. 132 för Gellir Þorðarson; någon person med detta namn är emellertid icke känd, och Vigfússon ⁵⁾ uppvisar, att G. Þorkelssons ålder mycket väl passar in med Bandamanna sagas uppgifter. Han är för öfrigt bekant genom Laxdæla och Ól. saga hel. (Heimskr.) samt nämnes äfven af Íslendingabók och Landnåma. Han var farfader till Ari Þorgilsson hinn fróði.

Egill Skúlason á Borg í Borgarfirði var sonson till Þorsteinn Egilsson Skallagrímssonar. Om Egill talar Vigf. i Tímatal sidd. 458 och 494.

Skeggbroddi á Hofi í Vápnafirði kallas i Band. Fr. 20¹² Bjarnason; en Skeggbroddi Bjarnason, "er víða kemr við sögur, ok var hinn mesti afbragðsmaðr um sína daga" nämnes i Þáttr af Þorsteini Stangarhögg ⁶⁾ sid. 55; samme man förekommer i Landnåma, och äfven i Ölkofra þáttr ⁷⁾ sid. 35 omtalas Broddi ⁸⁾ Bjarnason. I Ljósvetninga saga förekommer också en Skeggbroddi. Som tids- och ort-uppgifterna öfverensstämma, kan det godt vara en och samme man, som menas i nyssnämnda skrifter; så tyckes äfven Guðbrandr Vigfússon ⁹⁾ hafva haft för åsigt, men han säger, att Skeggbroddi varit son till Þorkell Geitisson och Jörunn Einarsdóttir ¹⁾, en uppgift, för hvilken jag ej funnit något stöd i fornskrifterna.

Till Sydlandet torde väl Þorgeirr Halldóruson höra; han förekommer mig vederligt icke i någon annan saga; i texten (9¹⁶) uppgifves han vara "ör Laugardal";

¹⁾ I Ísl. s. II (1847).

²⁾ Ísl. s. II (1830).

³⁾ Biskupasögur. Kphn 1858.

⁴⁾ Tímatal sidd. 308 och 441.

⁵⁾ Se Tímatal sidd. 454—5 och Um útg. 157—8.

⁶⁾ Utgifven till samman med Vápnfirðinga saga m. fl. af G. Thordarson i Nordiske Oldskrifter V, Kbhvn 1848.

⁷⁾ Intagen i Björn Markússon's ofvannämnda sagosamling.

⁸⁾ Så kallas Skeggbroddi också i Band. Fr. 34¹³.

⁹⁾ Tímatal sid. 487.

¹⁾ Anf. st. och registret till Safn. t. s. Ísl. I.

då detta sammanhålls med orden i 10^{6, 7}, att han kom öster ifrån till alltinget, och med notisen i 16^{12, 13 2)}, så blir det sannolikt, att med Laugardalr menas den i Árness þing, icke långt från Geysir, belägna. Jón Sigurðsson anser ej omöjligt, att Þorgeirr varit en afkomling af Ketilbjörn gamli's dotter Þorgerðr och Ásgeirr Úlfsson ³⁾, också därför, att namnen Geirr och Þorgeirr förekomma i deras släkt ⁴⁾.

Dessa äro sagans hufvudpersoner; ett och annat om andra i texten nämnda personer skola vi i anmärkningarna upptaga.

Om sagans ålder och trovärdighet äro åsigtarna olika. Guðbrandr Vigfússon ⁵⁾ anser, att man bör bedöma sagans ålder af den omständigheten, att i hennes slut ⁶⁾ nämnes Snorri Kálfs son á Mel, hvilken är känd af Sturlunga saga och dog år 1173, och att sagan skrifvits i hans sons, Kálfr Snorrason's († 1198) tid. Maurer ⁷⁾, som rättar uppgiften om Snorri Kálfs sons dödsår till 1175, anmärker, att denne Snorri Kálfs son hade en sonson af samma namn, hvilken mycket väl kunnat lefva långt in på senare hälften af det trettonde århundradet. Däri, att sagan nämner Snorri Kálfs son, finner han för öfrigt — och vi instämma fullkomligt med honom — intet, som tvingar till det antagande, att denne man då nyligen dött eller ännu lefvat; han blott förutsättes såsom känd af läsaren.

Maurers egen åsigt ⁸⁾ är, att Bandamanna saga, så väl som Njala och Ölkofra þátr, hvilka alla tre, säger han, i flere hänseenden hafva beröringspunkter med hvarandra och visa samma förkärlek för skildrandet af rättstvister, härstamma från 13:de århundradets slut, då man, genom öfverläggningarne om antagandet af lagböckerna Járnsiða (1274—73) och Jónsbók (1280—1281) samt om flere förändringar i den senare, åter kom att rikta sin uppmärksamhet på de gamla lagarna; denna omständighet skulle åt dessa tre sagor gifvit ”jene etwas affectiert juristische Richtung”. Detta yttrande tyckes mig hafva sin giltighet beträffande Njala (se t. ex. kapp. 142 och följ. därstädes), men i Bandamanna saga behandlas det formelt juridiska mera som bisak (så förekomma i denna redaktion ingenstädes ordagrant anförda rättsformler vid stämningar, vittnens tagande o. d. ⁹⁾), och hela intresset fäster sig vid gubben Úfeigs listiga anslag. Än mer, rätttegången är så obestämdt

²⁾ Dock bör anmärkas, att Band. Fr. på motsvarande ställe (38²⁴) har Rangárleið.

³⁾ Jfr. Ísl. s. I (1843), sid. 314.

⁴⁾ Anf. st.

⁵⁾ Um útgáf. sid. 158.

⁶⁾ I vår text 17²⁸, i Band. Fr. 43⁴.

⁷⁾ Germania XII (1867), sidd. 481—2.

⁸⁾ Anf. st.

⁹⁾ I Band. Fr. blott 19 ²² följ., där Oddr kungör Úspaks fredlöshet.

och med så ringa noggrannhet framställd, att Vigfússon ¹⁾ yttrar tvifvel, om den verkligen försiggått på alltinget och ej snarare på vårtinget i häradet. Särskildt anmärker Vigf. ²⁾ som besynnerligt, att målet ej kommit inför femterätten, då domarena blifvit mutade. Detta är tvifvels utan underligt; möjligen torde dock vid denna tid, då rättegångarna företogos mera af personliga grunder än för att häfda de kränkta lagarnas anseende, och då femterätten (den egentliga domstolen för statsförbrytelser) ännu var en jämförelsevis ung institution, en och annan gång den gamla rättigheten gjort sig gällande att välja förlikning med käranden i stället för att låta lagen afgöra ³⁾.

Det synes mig således, som vår sagas ålder genom ingen af ofvan anförda omständigheter kan med säkerhet bestämmas. Så vidt jag vet, har man icke håller uppvisat något annat, som kunnat vittna om tiden för hennes författande, om ej ett ställe i Grettla kap. 14 ⁴⁾, där hon citeras; så framt icke detta ställe är interpoleradt af en afskrifvare, intygar det naturligtvis, att Bandamanna saga är äldre än Grettla.

Af orden: Engi maðr hér á landi var jafnauðigr sem Oddr; heldr var hitt sagt, at hann mundi eigi minna fê eiga en þær kirkjur, er auðgastar váru hér á landi, ^{2¹⁹—21} ⁵⁾, hade jag trott mig kunna sluta till, att sagan ej vore författad så tidigt som i 12:te årh.; men Jón Sigurðsson, hvilken jag tillfrågat härom, har gjort mig uppmärksam på, att redan omkr. år 1100 flere höfdingar nominelt skänkte sina gods till kyrkorna på deras hufvudgårdar med vilkor, att de själfve och deras efterkommande skulle få råda öfver och förvalta dessa kyrkors egendom, i det de antingen själfve läto prestviga sig eller fingo rätt att hålla kaplaner; godset blef (enligt tiondelagen af år 1096) tiondefritt såsom "til guðs þakka lagit". Redan då kunde altså mången kyrka sägas vara så rik som den rikaste enskilda person. I

¹⁾ Tímatal sid. 491. — E. Jessen i sin uppsats "Ueber die Glaubwürdigkeit der Egils-saga und anderer Isländersagas" (Sybels Histor. Zeitschr. XXVIII, sid. 62 not) kallar Bandamanna saga helt kort för "eine novellisirte Processgeschichte".

²⁾ Anf. st.

³⁾ Mindre noggrant är väl också uttrycket i 3⁶: þat var þá tízka (Band. Fr. 7¹⁵ mikill siðr) at taka upp ný goðorð ok kaup. Strax efter femterättens införande (år 1004) upptogos visserligen flere nya godord (Njála kap. 98), men om ifrågavarande tidpunkt, som är omkring ett halft årh. senare, gäller ej det samma.

⁴⁾ Icke 16, som det uppgifves i P. E. Müllers Sagabibliothek I, 315—16.

⁵⁾ Band. Fr. 6^{3—5} har däremot: Þat er sagt, at engi maðr væri jafnauðigr hér á Íslandi, sem Oddr; heldr segja menn hitt, at hann hafi eigi átt minna fê, en þeir þeir, er auðgastir váru.

den stora striden mot hierarkien under åren 1270—1300 förlorade emellertid höfdingarne nästan all makt öfver den till kyrkorna skänkta egendomen, hvarför visserligen sagans ofvan anförda ord haft ännu större betydelse, i fall de skrifvits vid denna eller en något senare tidpunkt.

Föreliggande redaktion är sannolikt författad på Västlandet (Breiðafjörður), den förut utgifna däremot i Nordlandets mellersta eller östra del; detta visa uttrycken 1²: norðr i Miðfirði och 17⁸: (Styrmir) var mestr höfðingi norðr þar, där Band. Fr. på båda ställena (3¹ och 3¹²) har vestr. (Jón Sigurðsson.)

Det återstår oss nu att säga några ord om handskrifterna. Skinnboken, N:o 2845, 4to i Gamla Kongl. Samlingen å Stora Kongl. Biblioteket i Köpenhamn, är inbunden i tjocka träpermar och består af 70 blad ⁶) af ungefär 3³/₄ dec.-tum i längd och 4¹/₄ dec.-tum i bredd. Boken innehåller flere sagor och þættir, alla försedda med öfverskrifter af en senare hand, som Jón Sigurðsson igenkänt såsom Conferentsrådet Jón Erichsens ⁷). Dessa titlar hafva följande lydelse:

Bandamanna-Saga.

Norna-gests-Saga.

Orms þáttir Storolfs sonar.

Raudulfs þáttir.

Saga af Hálfu Kongi og reekum hans.

Gaungu-Rolfs-Saga.

Fragmentum Ingvars Sögu.

um Eirik Vidförla.

Heidreks-Saga.

Bandamanna Saga slutar på 13:de bladets första sida; af Heidreks (Hervarar) saga saknas slutet. Bokens början och slut äro skrifna af samma hand, midten af en annan, som begagnar större och tydligare bokstäfver ⁸). Den första handen har

⁶) D. v. s. i det tillstånd, hvori hon hitskickades. Att hon likväl innehåller 2 blad till, ser jag af följande anmärkning i ett bref från Jón Sigurðsson, som sedan begagnat membranen på Kongl. bibl.: "Paa to sammenhængende Blade", skrifver han, "henhörende til Göngu-Hrólfs saga, som nu ere stillede sidst, men för have staaet først i Haandskriftet, er i nederste Margen skrevet "Fragmenta Islandica" med en Haand fra 17:de Aarh., som meget ligner Præsten Svein Jónssons til Bard (1647—1687), der ofte nævnes i Ole Worms Skrifter og Breve". — I inledn. till första delen af Fornaldar Sögur (Kphfn 1829) sid. XX säges också, att Norna-Gests þáttir börjar på membranens 15:de blad; nu börjar den på 13:de bladet.

⁷) Kongl. Bibliotekarie, † 1788.

⁸) Äfven stafsättet i det af den andra handen skrifna tyckes vara något afvikande. Så t. ex. förekommer (i början af Hálfs saga) hrauka, þia, under det den första handen brukar

emellertid skrifvit så väl hela Bandamanna saga som Heiðreks saga, hvilken sist-nämnda professor Bugge nyligen utgifvit efter denna skinnbok ⁹⁾).

Skriften i Regius är i allmänhet tydlig och, ehuru pergamentet mycket mörknat, ganska läslig; svårast äro, utom nötta eller svartnade ställen, sådana, där det på andra sidan skrifna synes genom bladet; på dylika ställen har jag möjligen någon gång misstagit mig om tecknen öfver raden.

Hvad åldern beträffar, så anser Jón Sigurðsson boken vara skriven under de första åren af femtonde århundradet.

Stafsättet är ganska vårdslöst och visar ett beständigt vacklande mellan äldre och nyare bruk; då det ej har mycken vikt i paläografiskt hänseende, kan här ej blifva fråga om en vidlyftigare öfversigt däraf ¹⁾, i synnerhet som det redan är känt af allmänheten genom Bugges ofvannämnda texttrogna upplaga af Hervarar (Heiðreks) saga. Nödvändigt är däremot att redogöra för det sätt, hvarpå jag återgifvit texten; dess utom vill jag påpeka några mindre vanliga egendomligheter.

Då jag beredt mig att för läsaren i tryck framlägga Regii text, har det varit min sträfvan att, för så vidt ej typografiska svårigheter lade hinder i vägen, lemna en trogen bild af originalet, en bild, som behölle så många som möjligt af originalets så väl väsentliga som oväsentliga drag, både dess förtjänster och dess fel, och som med alt detta vore för flertalet af läsare mera begriplig än den åldriga handskriften själf. Jag har därför bokstaf för bokstaf följt membranen och iaktta-

æ nästan blott som särskildt ord (prepos., verb el. subst.); vidare finn och einn (= einnar), hvaremot första handen undviker nn; o samþykki och fyrer, i hvilka ord första handen begagnar i, o. s. v. Jag får dock bekänna, att jag ej haft tid att närmare pröfva detta förhållande, hvilket också ligger utom området för mitt arbete.

⁹⁾ I "Det Norske Oldskriftselskabs Samlinger, XVII. Tredje Hefte, Christiania 1873", sidd. 299—349. I den ännu icke utkomna inledningen till detta band har Bugge utlofvat äfven en redogörelse för handskrifterna.

¹⁾ Följande exempel kunna vara tillräckliga: got 4¹⁹ (gott 5³¹), brat 9¹² (bratt 3⁷), kuat 7¹⁷, kan 4¹², fuf 12²⁶; brodr 7²¹; leta 16³³, reta 4³⁶, falit 4²¹, kuna 11¹⁸, fanazt 7²¹, piki 7²⁰ (picki 5¹⁷); att 2⁴ (at 8⁵), utt 5²⁸ (ut 11³³), i mott 9³³, luck 15³⁰; burtt 5⁷ (burt 6²⁷), hartt 2³⁵, karll 10²⁹, iafn 14¹⁴, iafnnadar 15³⁵; gettid 7²³, recka 17⁴; uellt 9⁸, fent 6²⁹, uanr 16⁹. — horbizt 8¹⁰, horfuizt 8⁸ (horfer 5¹⁷); nerda 7¹⁵ (verdr 15³); vnder 7², vpp 15⁵; ad 4³⁶, nockud 3¹¹, malid 7¹⁰ (malit 7¹⁹), hafid 11¹ (hafit 6¹⁴); helgut 4³⁰. — fyft 7³⁵, uefta 8²⁵ (uerfta 16¹); fianfkap 6¹¹ (fiand fkapr 16¹⁶); alugat 5¹ (alhugi 14²⁷). — aller 10⁷ (allir 10⁸); pesso 6³⁴ (pessu 9²³), o uirding 11⁸ (u uirding 8⁴); eigill 9¹⁵ (Egill 10¹⁹); reiti 5³ (reta 4³⁶, leidretter 8⁸), pier 7²⁵ (per 16¹, pér 12²⁹); nefter 2¹⁸ (næfta 8¹⁰); braugd 12³³ (braugd 9⁸, brögd 2³²), uölluna 14⁷ (uaullu 14⁵, uollu 14⁸); fôr 9⁵; nôt 9⁴ (nottin 9³). — fet 8⁶ (feit 8⁷). — suo na 8²³; ahag 4¹³, o. s. v.

Lunds Univ. Årsskr. Tom. X. 1873.

b

git äfven de växlingar i skriftsättet, som synts mig i och för sig själfva utan betydelse. Så t. ex. har jag öfver alt noga följt Regius i bruket af f och s, alltid, då jag kunnat se tecknet, skrifvit ö²⁾, städse skilt mellan y och ý (jfr. Gísl. Frump. ³⁾ sid. 41), æ och ä⁴⁾ och ää, stora och små begynnelsebokstäfver ⁵⁾, delning och sammanskrifning af sammansatta ord, m. m.

Inskränkningarna i denna öfverensstämmelse mellan den trykta texten och membranen bero, som jag nyss antydtt, dels på typografiska hinder dels på mitt bemödande att göra texten begripligare; de äro hufvudsakligen följande:

- 1) att jag upplöst alla förkortningar och betecknat dem med kursiv stil.
- 2) att bokstäfver, som i membranen äro sammanskrifna, blifvit åtskilda, så att texten har an, af, pp (undantag: æ, ää, æ, ä och æ).
- 3) att f och v, som i handskriften städse hafva den angelsachsiska formen, återgifvits med vanligt f och v.
- 4) att det egendomliga tecken för r, som regelbundet förekommer efter o, d och g, ersatts af vanligt r.
- 5) att i blifvit i; detta har skett endast af typografiska skäl och mot min önskan; ty uti í har strecket, hvilket jag, så ofta det i membranen kunnat skönjas, återgifvit, ingen annan betydelse än pricken, som vi begagna, nämligen att skilja i från delar af åtskilliga andra bokstäfver (Jfr. Frump. sid. 40).
- 6) att jag ej gjort afseende på den skillnad, som membranen gör mellan i och j, utan öfver alt skrifvit i; detta har berott på ett förbiseende å min sida, hvarmed jag ej kom under fund, förr än arbetet var så långt framskridet, att saken icke kunde afhjälpas. Jag vill därför här anmärka, att skillnaden tykts mig vara blott och bart grafisk, ty Regius använder j (med eller utan streck) så väl för att beteckna vokalen i (i), t. ex. j (preposition) och jx, som konsonanten j, t. ex. ja, jarnfkeggi.

Hvad särskildt förkortningarnas upplösande angår, så har jag därvid sökt hålla i sigte både betydelsen, som handskriftens bruk gifver åt tecknet, och — då många

²⁾ Bugge (anf. text) underlåter stundom detta; så borde det på 299¹² stå förn, 310⁶ förk, 314⁴ förrædi, 314¹¹ uôgi, 320⁶ hönd, 320²² ör, o. s. v. 325¹³ skrifver han ór i stället för ör.

³⁾ Um frumparta Íslenzkrar túngu i fornöld eptir Konráð Gíslason; Kphfn 1846.

⁴⁾ Detta motsvarar (liksom ää) alltid á, utom i ælþingif 10³.

⁵⁾ Vid O (o), som mycket växlar i storlek, har det stundom varit svårt att strängt genomföra denna åtskillnad.

tecken kunna tydas på mer än ett sätt — formen, som hennes ortografi fordrar. I några fall, som jag här nedanför skall anföra, har den senare synpunkten mest bestämt mitt förfaringssätt.

I ändelser har jag skrivit *-er*, icke *-ir*, ty i sagan använder Regius *-er* mycket oftare än *-ir* (på ungefär sex gånger så många ställen).

Jag skriver *firer*, ej *fyrer*, ty i 8³³ förekommer *firer*.

Likaså har jag använt formerna *mælti*, *mælt*, emedan *mælt* förekommer utskrifvet i 8²⁶ och 15^{26 6)}.

Stafningen *uær* (normaliseradt: *vér*) stöder jag på *uær* i 2³¹, 9⁷ och 14³. Med dualformen (normal.: *vit*) hade det sig svårare, ty denna förekommer i sagan endast under beteckningen *u'*; då emellertid den af samma hand skrifna *Heiðreks saga* på två ställen (i Bugges upplaga motsvarade af 303¹⁴ och 330⁶) har uid utskrifvet, har jag använt detta stafsätt. Anmärkas bör dock, att *þit* förekommer i vår saga 4¹⁵ och 13²².

Oddz i st. f. *Odds* skriver jag på grund af den fulla formen i 13²⁷.

Beteckningen *f'* eller **f* har jag alltid (naturligtvis med undantag af de ställen, där den måste betyda *fon*, *lyner* o. d.) upplöst med *feger*, ehuru den äfven kan betyda *fagdi*, *fuarar* eller *fuaradi* (se Frumparta sid. 94 anm. 67); *fagdi* förekommer näml. ofta utskrifvet och *fuarar* förkortas flerstädes till *fu'* eller något dylikt. På två ställen (4²² och 8¹⁷) har likväl sammanhanget tvungit mig att göra undantag.

Tecknet *²* angifves i inledn. till Ísl. s. II (1847), sidd. V, XVI och XLVIII, på tal om handskrifter från ungefär samma tid som denna, motsvara *ur*; jag har dock upplöst det än med *ur* än med *r*, alt efter som den normaliserade rättstafningen fordrar ettdera; mitt skäl därför är, att *ur* i st. f. *r* i sagan ytterst sällan förekommer (näml. blott i *ellztur* 15³¹ och *þingheimur* 16⁸ samt i *uetur* 3⁹ (hdskr.: *uet*) och *ueturin* 6¹⁹ (hdskr.: *uetin*), hvaremot man snart sagdt på hvar rad möter sådana former som *Oddr*, *fekr*, *ædigr*, *ydr*, *nordr*, *helldr*, *uetr*, *kemr*, där Nyisländskan har *-ur*. Härmed vare nu hur som helst, som säkert torde dock få anses, att *-ur* i uttalet varit föga skildt från *-r* finale efter annan konsonant, hvarvid *r*, om det skolat behålla sin natur af konsonant (och ej blifva vokal, som det är i Sanskrit) nödvändigt måst föregås af ett vokalljud, hvilket väl varit kort och grumligt och just därför liknat *u* (ungefär motsvarande Svenskans korta *ö*). För denna ringa skillnad i uttalet talar också den omständigheten, att Regius i st. f.

6) Bugge (anf. text) skriver *mælti*, *mælt*.

den normaliserade rättstafningens -ur någon gång har -r ensamt, t. ex. fodr 4¹⁴, faudr 9²⁵, heimtr 5⁹, brodr 7³⁵, ockr 15¹³ och i Heiðreks saga (Bugge 304³⁴) sogr (jfr. för öfrigt Frumparta sidd. 70—72).

Några få egenheter i Regii skriftsätt torde vara värda att särskildt betraktas. En sådan är den, att u (v) stundom utelemnas framför au (a), t. ex. i faulu 4¹⁶, farlu 17¹⁹ (däremot fuarlu 5⁷) och tau 5⁹ (däremot tuau 8²⁷); i sin upplaga af Hervarar (Heiðreks) saga 316³⁰ anmärker Bugge om Regii läsart harlu, att detta utstötande af v är "efter senere Udtale"; Jón Sigurðsson vill dock ej erkänna, att detta utstötande eger rum, om icke vid hastigt och vårdslöst uttal. — På två ställen, 12⁶ hafðingia och 17²¹ huotad, kan man — så framt ej båda skola anses som skriffel — spåra norskt inflytande däri, att u-omljudet uteblifvit (jfr. inledn. till Vigfússons uppl. af Eyrbyggja sid. XXXVII och Frump. sidd. 20, 21, äfvensom Cleasby-Vigf:s Dict. 7) sid. 307 under höfuð). — Ett par andra skriftsätt, näml. 1²⁴ hlautr (se C.-V. Dict. 273 hlutr) och 11²⁹ ek fæg (jfr. Frump. sidd. 228—232), hvilka vid första påseende visa en ganska fornartad prägel, torde väl bero endast på skriffel. — Åtskilliga andra, mera enstaka förekommande, ortografiska egenheter förbehålla vi oss att i anmärkningarna omnämna.

Utom skinnboken har jag begagnat två utaf Ásgeirr Jónsson af henne tagua afskrifter, N:o 140, fol. 8) (hvilken jag här för korthetens skull kallat α) och N:o 493, 4:to (här kallad β) i Arne-Magnæanska samlingen. Jag har jämfört dem bägge med membranen och med hvarandra och därvid funnit, att β icke är afskrift af Regius själf utan af α 9), oaktadt den på insidan af sin första perm har en lapp, hvarpå Árni Magnússon skrifvit: "Þessi Bandamanna Saga er ritud epter

7) An Icelandic-English Dictionary by R. Cleasby, enlarged and completed by Guðbrandr Vigfússon. Oxford 1869—74. Då vi i det följande citera detta lexikon, begagna vi förkortningen C.-V. Dict.

8) Denna, som äfven innehåller Flóamanna saga, har på det första rena bladet en lapp fastklistrad, hvarpå står följande anteckning af Árni Magnússon's hand: "Fra Sal. Affeffor Thormod Torvefens Enke 1720".

9) Detta ådagaläggas tydligt därigenom, att alla afvikelser från Regius, som finnas i α , återkomma i β (de enda undantagen — på de ställen, som motsvara textens 4², där α utelemnar um framför haustid, 10¹, där hafer är uteglömt i α , och 8²¹, där α har: hvat spjollum er [Regius och β : uar] þat er meira var [Regius och β : er] vert, — torde bero, de bägge första på lätt gjorda rättelser, det sista på en ny afvikelse, som tillfälligtvis sammanträffat med membranens läsart), hvarjämte β har ganska många nya olikheter med Regius. Då α , vid textens 4²⁹, uteglömt orden ok byr fig, sätter β i stället några punkter för att utmärka, att något fattas; detta kunde omöjligen hafva skett, om skrifvaren haft Regius själf framför sig.

membranå, fem geymd er in Bibliothecâ Regiâ Hafniæ"; dess utom har på den sida, där texten börjar, en senare hand skrifvit: "Cod. Regius 2845. 4:to". — Så ofta dessa båda pappershandskrifters afvikelser äro af något intresse, skall jag i anmärkningarna anför dem. — Dessa bägge handskrifter äro, så vidt jag kunnat finna, de enda, som öfverensstämma med Regii text. N:o 6 å Kongl. bibl. i Stockholm, den jag varit i tillfälle att se, härstammar från Cod. AM. 132, hvilket äfven (enligt Arfwidssons uppgift ¹⁾) skall vara fallet med de andra på samma bibl. förvarade afskrifterna af sagan. En på Kongl. bibl. i Köpenhamn ²⁾ i manuskript förvarad upplaga af sagan (skrifven år 1788 och innehållande text, latinsk öfversättning, variæ lectiones och ordlista) sluter sig äfven till den vidlyftigare redaktionen.

Bifogade faksimile, en foto-litografisk afbildning af sidan 3a (som är en af de tydligaste) i Regius, är utfördt af Hrr Budtz Müller & C:o i Köpenhamn; det återgifver med fullkomlig noggrannhet skriftdragen, men papperets färg är mycket ljusare än pergamentet i membranen, hvilket är mörkbrunt.

Till slut får jag utbedja mig läsarens benägna öfverseende med min skrifts många brister. Den tid, jag haft till att utföra arbetet, har varit ytterst knapt tillmätt och har hufvudsakligen användts på bemödandet att säkert läsa och noga återgifva membranens text, hvars kritiska och exegetiska behandling däremot måst träda i bakgrunden; särskildt inser jag väl, att ofvanstående inledning så väl till innehåll som framställning företer många ojämnheter, af hvilka åtminstone en del genom ett långvarigare och sorgfälligare arbete kunnat undvikas. Att det dock varit mig möjligt att åstadkomma något, därför har jag i väsentlig mån att tacka först och främst Archivarien JÓN SIEURDSSON, som med oförtröttad välvilja meddelat mig en mängd värdefulla upplysningar och genomsett korrekturet till texten, därefter Överbibliotekarien vid Stora Kongl. bibl. i Köpenhamn, Justitsrådet C. BRAUN, Överbibliotekarien vid Köpenhamns univ. bibl., Professor P. G. THORSEN, och Bibliotekarien vid härvarande univ. bibl., Dr. E. BERLING, genom hvilkas godhetsfulla bistånd jag fått låna hand-

¹⁾ Se Förteckning öfver Kongl. Bibliothekets i Stockholm isländska handskrifter; af A. J. Arfwidsson. Stockholm 1848.

²⁾ N:o 1166, fol. i Ny Kongl. Samling.

Lunds Univ. Årsskr. Tom. X. 1873.

skrifterna hit till Lund, vidare mina lärare, Professor Th. WISEN och Adjunkt K. SÖDERWALL, af hvilkas vänliga råd och hjälp jag haft stor nytta, och slutligen de gode kamrater, som troget bistått mig dels vid kollationeringen af handskrifterna dels vid korrekturläsningen; — till dessa alla beder jag att härmed få betyga min hjärtliga tacksamhet.

Bandamanna-Saga.

Ofeigr het madr hann bio norðr í miðfirði á reykjum hann var skíða son enn 1 a
moder hans het gunlaug dotter ofeigf ór skordum, ofeigr var kuongadr madr
þorgerðr het kona hans ok var vala dotter hun var ætt stor kona ok skarrungr
5 micill ofeigr var spekingr micill ok rada gerda madr ecki var honum fjar hagr
sín hágr atti le[ndur] miklar En mína lausa fe hann spardi uid ængan mann mat
hann var þingmadr stýrmif fra algeirf á þorgeirf sonar er þa var meltr hafþingi
norðr þar Ofeigr [atti] son uid konu síne er oddr het hann var uæn synum ok
vel mannadr ecki [hafði hann] aft micla af fedr sínum ecki uan hann ok heima
10 nema þat er hann uildi [vali het] madr er þar var upp fæðr hann var væn
madr ok uínfæll Suo ferr nu fram [um hrið] þar til er oddr var xii uetra ofeigr
fader hans var falatr uid hann ok unne honum litit á þa leid er fra oddi sagt
at eigi uæri þa madr norðr þar er betr uæri mannadr þat var ein dag at Oddr
kemr at mali uid fodr sín ok bidr hann legja fram fe með sier ok [uill] hann í
15 burtt ok er á þa leid segr Oddr at þu legr til mín aunga sæmd enda ein ek
yðru radi eigi nýtfamliqr ofeigr suarar ok quez ecki mundu micla til laugu uelta
honum af þui er hann hafði til unnet ok þui næst mundi hann uita hue micill
fulltingr honum er at þui Oddr sagði at ecki mætti hann uid þat stydiast ok skildu
at þui Annan dag epter ferr oddr ok tekr uad af þili ok æll ueiþar færi ok xii
20 alnar vadmalf ok gengr í burtt ok quedr ængan mann ok ferr utt á uaz nef ok
rázt í sueit með þeim monnum er uoru í ueri ok hefer af þeim hagræði þar sem
hann þyrsti at lani eda leigu En allz þeir uissu ætt hans goda ok hann sialfan
uínfælan þa hættu þeir til at eiga at || honum ok kærper hann nu allt í skuld ok 1 b
er með þeim þau misfari ok er sagt at þeira hlautr var bestr er í fangi uoru með
25 honum hann var þar iii uetr ok iii sumur ok var þa suo komit at hann hafði
aptr goldit allt ok hafði þo godan kaupeyri ok alldri uitiar hann fodr sín ok suo
lætr þar huor sem ecki eigi skylt uid anan Oddr var vínfæll af sínum selaugum
þar kemr En at hann rázt til flutninga norðr til stranda ok á í feriu ok flytr

farma nordan vidu ok hualí ok fíka aflazt nu miok feít gengr nu suo um hrid pangad kom hann á nefit xii uetra gamal en nu uar hann xu uetra grædizt nu suo skíot feít at hann á ein ferúna ok helldr nu millí mid fiardar ok stranda huert sumar Ok nu leidiz honum þessi att haufu Nu kauper hann sier fkreid ok ferr atan ok tokz vel til ok uerdr gott til fiar ok suo til mann heilla þessa idu 5 hefer hann nu firer stafni nockura hrid ok suo kemr hans radi at hann á ein knorin ok mestan hluta á hafnarinar er hann nu i kaupferdum ok gerizt störaudigr madr ok agætr ok er hann optazt a hendi tignum monnum ok vel uirdr utan landz ok suo kemr at hann á tau knoru i kaupferdum Ok suo er sagt at eingi uar iafn audigr madr i kaupferdum þann tíma sem Oddr hann uar ok far sæli en 10 adrer menn alldri kom hann nordan en i eyafíord ok alldri vestar en i huit á en optaz i hruta fíord Nu er þat eitt sîn at hann kemr i hruta fíord ok ætlar at uera hier um uetren þa uar hann bedin af uinum sînum at stadfestaz hier ok gerdi hann þat at bæin þeira ok nu kauper hann land a mel i mid fírdi ok esler þar bu á ok gerizt bratt rausnar madr mikill i buinu ok er suo sagt at eigi þotti um þetta 15 mína uert en um farar hans Eingi madr uar iafn ríkr firer nordan land sem Oddr hann uar betri af fe en flester menn adrer ok godr or lausna uid alla þa er honum 2 a uoru næster en ofeigi giordi hann || alldri ör lausner ne hagrædi ok let sem hann sæi hann eigi Oddr setr nu upp skip sitt i hrutafírdi Eingi madr hier a landi uar iafn audigr sem Oddr helldr uar hîtt sagt at hann mundi eigi mína fe eiga en þær 20 kírkíur er audgaztar uoru hier a landi I öllu lagi uar hans fe mikít gull ok filfr ok ganganda fe ok íarder vali frændi Oddz uar með honum huort er hann uar hier a landi eða utan lendif

Madr er nefndr glumr hann bio norðr á skridinf enni þat er millí bitru ok kolla fiardar kona hans het þordif dotter asmundar ædi kollz systir gretif en ospakr het 25 son þeira hann uar mikill madr uexti ok auflugr o eirdar madr micill ok hafdz bratt i flutningum Eitt sumar kom hann i mid fíord ok selldi fang sitt um haustid er a leid ein dag ridr ospakr upp a mel ok hitter Odd þeir kuodduzt ok spurduzt tidinda ospakr mælti á þa leid er oddr seger hann at god fret ferr af ydr ok erud þier miok losader af monnum ok þickiaz þeir aller uel komner er með ydr eru nu 30 uitu uær at oss mun á þa leid gefaz nu uilldu uær hingat radaz under ydra hond Oddr seger ecki ertu miok losadr ne uínfæll ok þicker þu hafa brogd under ospakr seger haf uid raun þina En eigi r sagner anara ok beidi ek þik ecki forlagf ok uil eg bua hía ok víta þa hue þer gezt at Oddr seger micler eru þier frendr bordi Nu er þu skorar þetta suo hartt þa uertu hier uetr langt ospakr tekr þat 35

med þauðum hann fór nu þangat um haustid hann gerdiz Oddi hendi langr ok
 holr fylfu ok uínr maðr ok likar oddi uel til hans Nu lida þar misere ok er uorar
 bydr Oddr honum þar at uera ok þicker betr hann uill þat ok fylsar um buit fama
 Buit stendr med miclum bloma ok þicker einfkif iflendz manz rad uera betra en
 5 oddz Ein hlutr þicker monnum a skorta um uirding hans er hann uar godordz
 lauf þat uar þa tízka at taka upp ny god ord ok kaupa hann giorer ok suo ok
 samnaz honum bratt þing uid þat þui at aller uoru til hans fuser Nu er kyrt
 um hrid Oddi hugnar uel til ospaks hann er ok bæ || dī. haguirk ok micil uirk 2 b
 ok þarfr buinu lidr af annar uetur ok hugnar oddi nu betr en hín fyra þeim mun
 10 sem hann anadizt fleira A haustum heimter hann fe af fialli ok urdu godar heim-
 turnar Oddr uar fefelli huerium manni ospakr atti ok nockud fe ok uar hann ok
 hugall at þui at missa enfkif faudar lidr nu uetrin ok er uorar sagdi oddr uinum
 linum at hann ættlar utan at fara um fumarit ok seger at vali frendi hans skal
 taka uid bui vali suarar þat er of rad þott nu flytiz uel fram er þu ert fialfr uid
 15 frendi ok uil ek fara med þier Oddr spyr nu at ospak ok bidr hann taka uid
 buinu ospakr seger ecki hefi ek uit til þess at uera firer flikum stor eignum oddr
 fæker nu epter en ospakr fer undan ok þar kemr at hann uikr til rada oddz en
 Oddr heitr honum síni afia ok traufsti oddr bidr hann fara med sína eign sem hann
 yrdi meistr maðr af ok uínfælafr ok kuczr reynt hafa at hann uilldi ok kyne best
 20 hans fe at uardueita ospakr kuad suo uera skylldu luka þeir nu tali sínu oddr byr
 nu ferd sína ok skip ok lætr færa til uoru er gnog uar til þetta frettiz bratt ok
 uar tid rátt um eigi þurfti Oddr langan buning vali ferra med honum ok er Oddr
 uar buin leida menn hann til skipf ok leiddi ospakr hann i leingra lagi þuiat
 hann atti mart at tala uid Odd ok er þeir attu skamt til skipf þa mælti Oddr
 25 Nu er ein hlutr fa er ofkípadr er huat er þat seger ospakr ecki er sed firer godordi
 mínu vil eg at þu taker uid ospakr seger á þessu er eingi gegning ok em ek eigi
 til þessa færre ok hefi ek þo meira æ hendr tekizt en ek mega uel ualda er þar
 eingi maðr iafn uel til fallin sem fader þin skila maðr ex meiti ok fór uitri Oddr
 quez eigi honum mundu i hendr felia ok vil ek at þu taker uid ospakr ferra undan
 30 oddr seger nu á reidi sína ef hann tekr eigi uid godordinu ok suo uar Fer oddr
 nu utan ok greidiz uel hans ferd fer ospakr nu heim tid rætt uar um þetta þicker
 Oddr mikit uald þessum manni i hendr hafa feingit ospakr ridr til þingf um fu-
 marit ok tekzt honum lidmannliga || til þess leyfti þat allt uel af hendi er hann 3 a
 fkyllda laug til Ok ridr af þingi uid sænd nockura hann hellt kappfamliga þing-
 35 menn sína ok let ecki mal þeira firer bōrd bera hann uar godr uid alla nabua
 sína Ecki þicker nu med míne sænd buit en adr enda skorti eigi um fylfu ok for

radit fram rikuliga lidr nu a sumarit ok helgar hann leidir ok kan þat uel ok er
 haustar fer hann á fiall ok urdu heimtur godar ok miser hann einfkif fauþar
 huorki firer fina hond ne oddz Suo her til um haustid at ospakr kemr norðr i
 uidi dal til konu þeirar er fuala het hann uar þar i godum beina hon uar uæn
 kona ok ung hon bidr hann at sia um rad sitt med henni hefi ek þat spurt at þu 5
 siert bu madr micill hann gerir suo þat er sagt at huorutuegia felz uel i skap
 anat ok leit huort þeira blidliga til anarf ok talaz uid þar til er hann freter huerr
 firer kofti hennar skuli rada hon seger aungan mann á ek skyldara en þorarin
 laxdæla goda hins spaka hann uar son ospaks hafkaulf sonar kolf sonar en moder
 hans uar þorgerdr dotter eigill skalla grimf sonar kueldulff sonar siþan for hann 10
 ok hitti þorarin ok uar þar uel uid honum tekit hann hefer uppi mal sitt uid
 þorarin þorarin seger ecki kan ek at girnaz mægif þin eru margar um rædur ahag
 þinum ok er þat ecki mitt rad se ek ok at ecki ma i tueini hondum hafa uid þig
 uerdr annat huort at taka umbod hennar ok lata hana fara hingat eda hitt ella
 at þit munnud gera sem yckr likar Nu uil ek mer aungu af skipta ok kalla eg 15
 þat mitt rad ospakr ferr nu i burt ok hitter faulu ok seger henni suo buit ok
 gera þau nu rad sin ok fastnar hon sig fialf honum Siþan uar giort brudlapp þeira
 ok ferr hon heim á mel ok a hon þar hia Nu lidr uetrix ok er uorar kemr Oddr
 utt i hruta fiord honum hafdi uel farizt ok ordit got til siar hann kom heim ok
 litr yfer eignar sinar ok þotti uel uardueizt hafa ok uar allkatr ok lidr nu a fu- 20
 marit þat uar eitt sin at Oddr mælti at uel mundi falit at hann selldi honum
 godord sitt ospakr suarar ia seger hann þar er fa hlutr er ek em fuf laust at lata
 3 b ok uar || ek ecki til fær med at fara þott ek hafa med farit Oddr seger hitt
 heyri ek at þier hafi uel til tekiz ok lid mannliga seger hann ospakr seger þat
 ætla ek þo tidaz at selia godord af hendi a lægmotum eda helgudum leidum eda 25
 þingum Oddr kuad þat uel fallit lidr nu a sumarit Ok leiþar morgunin er Oddr
 uakuar litaz hann um ok sier fatt manna i skalanum ok spratt upp skiot uar ospakr
 þa a burtu ok mar manna med honum Oddi þotti þat kynligt ok ræder þo fatt
 um ok byr sig ok nockurer menn med honum ok foru til leiþarinar ok er þeir
 komu þar uar þar mart manna ok uar þa miok i burt buner ok uar þa helgut 30
 leidin oddi þicker uerr þessi til tekia fara menn heim siþan ok lida nu nockurer
 dagar Nu gerizt fat med þeim uirder oddr suo sem vili a halld nockut ueita hans
 læmul ok gera fik at meira manni en honum fomi ok þicker hann eigi launa sier
 med rettu mikit yfer láti Þat uar ein dag er oddr fat yfer mat ok ospakr gegnt
 honum Ok er minz uar von hleypr Oddr undan bordi ok hefer auxi i hendi ok 35
 ad honum ospaki ok bidr hann gera axat huort reta fram honlina ok selia honum

id þa skaltu hafa godord
 fanligra firer mitt starf
 Oddr seger suo mun ek
 firer starfit Nu þicker
 lætr Oddr eigi sem hann
 idr klyfiar sínar ok ferr
 i ok bua þar Oddr lætr
 ru a fiall af mel at miok
 ar uant nu lx geldinga
 nnum þetta þuiat Oddr
 gengit mundu hafa til 4 a
 ma uolldum Nu dofnar
 en þo uantar Odd ecki
 fretti hui þat lætti er
 n eigi ertu micill bordi
 ki mer uerra er ek ueit
 nia eda huar horfer þu
 i seger ferst nu uinatta
 r seger þat hefer uerit
 a mal uar þat at þat
 at þu snerir eigi suo
 unna at gylfrum gangi
 nic rada lata enda skal
 seger huerfu matu þat
 a um heradit ok sækia
 ok er þetta ecki suo
 saupa þeir þesfu saman
 ok þicker ollum mikit
 ok tekr hann uel uid
 ider hann ör gardi ok
 let vel yfer Oddi ok
 er hann firer skodum
 seger ospakr Oddr er
 ymsfum tungum fumer
 i hafa uerit til axara
 er ordit bragdet seger 4 b

radit fram rikuliga lidr
 hauftar fer hann á fi
 huorki firer fina hond
 uidi dal til konu þeirar
 kona ok ung hon bidr h
 fiert bu madr micill ha
 anat ok leit huort þeira
 firer kosti hennar skuli
 laxdæla goda hins spaka
 hans uar þorgerdr dotte
 ok hitti þorarin ok uar
 þorarin þorarin seger ec
 þinum ok er þat ecki m
 uerdr annat huort at ta
 at þit munnud gera sen
 þat mitt rad ospakr fer
 gera þau nu rad sin ok
 ok ferr hon heim á mel
 utt i hruta fiord honum
 litr yfer eignar sinar ok
 marit þat uar eitt sin
 godord sitt ospakr suarar

3b ok uar || ek ecki til fæ
 heyri ek at þier hafi uel
 ætla ek þo tidaz at selia
 þingum Oddr kuad þat
 uaknar litaz hann um ok
 þa a burtu ok mar man
 um ok byr sig ok nockun
 komu þar uar þar mar
 leidin oddi þicker uerr
 dagar Nu gerizt fat med
 sæmd ok gera fik at mei
 med rettu mikit yfer láti
 honum Ok er minz uar
 ad honum ospaki ok bidr

- godord sitt ospakr seger þegar er þier er alugat at taka uid þa skaltu hafa godord þitt þott þu leiter eigi med heiton epter ok anat uæri sanligra firer mitt starf seger hann ok reiti fram hondina ok feldi honum godordit Oddr seger suo mun ek uirða sem haft hafer þu þuðlikan foman at ærit se golldit firer starfit Nu þicker
- 5 miok sin ueg huorum þeira uerdr nu ecki af buf um syflu ok lætr Oddr eigi sem hann uiti þat uar ein dag er ospakr byr sig til brott ferdar bindr klyfiar sínar ok ferr á burt ok kona hans ok hita ecki Odd fara a suaru stadi ok bua þar Oddr lætr sem ecki se i ordit Þat er at segia um haustid er menn foru a fiall af mel at miok skaut i tau horn um heimtr Oddz sem uerit hafdi honum uar uant nu lx geldinga
- 10 þeira er bester uoru er nu leitad um fioll kynligt þotti monnum þetta þuiat Oddr uar sefæli huerium manni voru þa ymsar || getur a huort gengit mundu hafa til 4 a anara herada eda farizt i snánom eda mundi uera af manna uolldum Nu dofna yfer um sider ok uar mart um rætt hue gegna mundi EN þo uantar Odd ecki flatr se hann er hliodr iafnan um uetris Vali frendi hans fretti hui þat látti er
- 15 hann uar suo ogladr huort þicki þier mikit fiar huarfit en eigi ertu micill bordi ef þig hryger þat oddr seger eigi hryger mik þat hitt þicki mer uerra er ek ueit eigi huerr stolit hefer vali seger þicki þier brynt firer liggia eda huar horfer þu a ecki er þui at leyra seger oddr þar er ospakr er vali seger ferst nu uinatta yckr nockut þadan er þu setter hann firer se þitt Oddr seger þat hefer uerit
- 20 glæraði en þo hefer nu betr gefiz vali seger margra manna mal uar þat at þat þotti kynligt EN a þa leid er nu seger vali at uær uilddum at þu fnerir eigi suo skioft malinu til afalz honum er þat helzt uid ordi manna at gylfrum gangi uinattan Nu skulu uid kaupa saman seger vali at þu skalt mic rada lata enda skal ek uif uerda huort hann hefer stolit fardum eda eigi oddr seger huerfu matu þat
- 25 uita vali seger ek á at heimta uarning vida ok mun ek fara um heradit ok sækia heim ospak seger hann Oddr seger far þu sem þier likar ok er þetta ecki suo margra at gera EN meiri uon at eigi uerdi god rapin Nu kaupa þeir þesu saman byz vali nu til ferdar utt um herud uaz dal ok langa dal ok þicker ollum mikit ueit i hans kuomu hann kemr á einu quelldi til ospaks ok tekr hann uel uid
- 30 honum ospakr er allkatr vali fer þadan um dagin. ospakr leider hann ör gardi ok spyr at Oddi ok hans radi vali kuad gott hans rad ospakr let vel yfer Oddi ok kuad hann mikin raðnar mann uera eda huerfu er þat er hann firer skodum ordin i uetr vali kuad suo uera hueriar getur eru þar a seger ospakr Oddr er þo se sæll inadr uanr at uera vali seger nockut er þat a ymsum tungum fumer
- 35 ætla at i forud muni hafa gengit fumer ætla at rekner munu hafa uerit til anara herada EN fumer ætla af manna uoldum muni || uera Mikit er ordit bragdet seger 4 b

ospakr ia seger uali mikit er ok illt EN margar eru getur a um þetta mal þat er
 uðn seger ospakr á þa leid er seger vali er þo hafsum uid um þetta rætt þa er
 þui ecki at leyva at þat uilia sumer menn ecki kalla uuæn at nockut muni af þinum
 uolldum minazt menn a þat allt saman er þit oddr skildut stutt ok þat er huarfit
 uard litlu sifar ospakr seger eigi uardi mic at þu munder þetta mála ok ef eigi 5
 uærum uid suo miclir uiner þa munda ek þessa malf sarliga hefna vali seger eigi
 þarftu þessa at dylia ospakr þuiat meiri uðn er at eigi beri af þer firer þui at
 ek hefi sed yfer rad þitt ok kan ek þat at sia at miclu hefer þu meiri til brigdi
 um att faung EN likligt er Eigi mun at þui gefazt seger ospakr Ok eigi veit eg
 huat fianfkapar menn uorir munu tala er flikt tala uiner uorer ia seger vali þetta 10
 er ecki af fianfkap mælt af mine hendi firer þui at ek hefi uid þig ein talad nu
 er þu gerir sem ek uil ok gengr uid þa mun þier eigi þungt falla firer þui at
 ek mun setia rad til þessa Ek hefi felt uarning min uida um herad ok mun ek
 segia at þier hafit uid tekit ok keypt med flatr se ok mun þat eingi madr gruna
 ok suo mun ek til haga at þier skal eingi lufuirding at uerda ef þu hlyder radum 15
 mixum ospakr quez eigi mundu uid ganga þa mun fara uerr seger uali ok skiliaz
 þeir ferr uali heim Oddr spyr huerf hann uard af uifs EN uali uard farr um ia
 sagdi Oddr nu þarf eigi uid at dyliaz munder þu dylia ef faung uæri a ok ueit ek
 þat at ospakr hefer stolet ok er nu kýrt um ueturin ok er uorar ok stefnu dagar komu
 þa ferr oddr med hin xx mann unz hann kemr fkomt fra bæ þeim er ospakr býr 20
 á þa mælti vali nu skulud þier Oddr hier lata nidr taka hesta ydra ok ägia EN
 ek mun til hus rida ok hitta ospak ok vita ef hann vill léttazt þarf þa eigi malit
 fram at hafa ok uirder þu til þess fornt vinfeingi ydart Eck ueit ek huerfu skyllt
 5 a þetta er seger || oddr vali ferr þegar ok kemr a fuaulu stadi þar uar ecki manna
 utti opnar stodu dyrnar ok gengr uali ix ok uar myrt i andýrinu finr eigi fyr 25.
 ex madr hleypr at honum ok rekr auxi milli herda honum þat uar ospakr vali
 mælti þu ert ogæfu madr micill veit mier a uerka saklausum manni far i burt
 ok forda þier hier stendr þier bani firer ef þu bidr her oddr er fkomt fra gardi
 ok uill drepa þik forda þier ok sent konu þina á fund oddz ok segi hon honum
 at uid seim menn fater ok se ek farin at fiar reidum minum utt um herud þa 30
 mælti ospakr þetta hefer it uesta uerk ordit oddi hefda ek þetta átlad EN þo sendi
 hann konu sina til fundar uid Odd ok sagdi hon honum þa vala ok ospak menn
 fatta ok þat at ospakr halði gengit uid malinu ok lagit allt a hans uald ok bad
 at þu skyllder aptr huerfa Oddr gerir suo ok ridr heim a mel ok truer þesso sem
 honum uar sagt Axan dag epter fa þeir at menn miok marger foru þar at gardi 35
 á mel gengr Oddr utt i mot þeim ok sier huerf efni i ero þar foru menn med

lik vala Nu kemr upp allt malit ok uerdr Oddr uarr uid hann uner vid suo illa at storu bar hefer setid hia gardi en fofst broder hans drepin ligr hann vuder aa mæle af morgum manni ospakr er horfen ok spyrft ecki til hans Oddr býr malit til þings ok kuaddi heiman ix bua En þat uar þar tixenda at buin ein andaz ör

5 kuodine en Oddr quedr anan i stadin fara nu sipan til þings ok er fu virding manna a sem ærin naud fyn helldi honum til at hallda fram mali epter fofst brodur sin Oddr tialldar bud sin ok hefer mart mana med sier ligr fram at domom gengr Oddr at dome ok hefer fram malit ok er hann bydr til uarna þa fatu þeir skamt i fra med flocka sin styrmer ok þorarin þa mælti styrmer til þorarin heyrrer þu

10 nu huat fram fer um malid ospaks heyri ek seger hann ia seger hann styrmer uilltu nockur fuor ucita firer ospak Nei seger þorarin aungu mun ek mer þar af fkipta ok er oddi uorkun ok full naudfyn at mæla epter || slikan mann en ek hygg 5 b ospak eigi godan mann ia seger styrmer eigi er madrin godr en þo er ydr en nockur uandi aa uid hann ia seger þorarin ecki hirdi ek um þat styrmer seger a

15 hitt matu lita at uort uandrædi mun uerda ef hann uerdr sekr ok er þetta bota mal þuiat bader megum uid sia uorn i malinu At hann hefer rangt til buit ok kuat þar bua heiman ör heradi i stad þess er andadiz en hann atti þat aa þingi at gera ok ero spiall a malinu þorarin seger firer laungu sa ek þat en suo micill þicki mer naudfyn a um malit oddz at eg ueit eigi huort ek nene at uera i mot

20 honum styrmer seger til þin þiki mer mest koma malit ok suiuirding er þier i þessu ef þu fer bryna uorn En fram se haft malit Ok er þat mala sanazt at eigi fkipter þott Oddr viti at fleiri eru en nockurf uerder norðr þar en hann ein Tredr hann off under fotum ok uora menn ok er hans einf gettid dregr hann af þui þing menn sin ok sitr yfer met ordum uorum ok sprettr upp ok gengr at domom

25 ok mælti Hier eru þeir menn er suara munu malinu firer ospak ok hefer þu rangt til buit ok ero spiall a mali Ero nu tueir koster til anat huort at þu later lokna nigr malit þar sem nu er komit eða uer munum hafa fram uornina ok niota þess er uer kunnum nockut helldr i logmalino ok seger honum huer a uoru spiallin Oddr uerdr nu farr um ok þicker nu i ouan efni komit ok gengr aa hurtt ok

30 heim til budar ok i buda fundunom gengr madr ein i mot þeim gamall ok hrumr ok hafdi kapu suarta ok ein ermr aa bug staf i hendi ok brodr i hann quaddi Oddr fyre ok mælti fkiot urdu malin þin en ok skoruglig ok er þier eigi ein hlutrin [æm]jiliga gefin er suo eru aller eða huort er hann sekr eða eigi ospakr Oddr seger sekr sem hann mun sekr sem hann mun huat er til eff um þat hafa mundi hann saker til drap

35 hann eigi fofst brodr þin uala ok stal fyft fra þier oddr seger eingi dylr þess en spiall uoru a malino ok uar rangt til buit ofeigr seger hui mundi spiall a mali þinu

- 6 a *eigi er oliklegt || En uera kann at þer se meir lagit til handa farar ok se snudr
enn lögkæne ok hefner þer dul þin er þu þottiz þer ein ærin ok leitader ecki
epter uid adra menn viffa ek at þu hafder rangt til buit malit en þu þottiz of
godr mic at spýria enn ek uiffa at þu munder u uirding af hliota hefer þu huern
mann anan meira uirt en mic Oddr seger nu mun þer at ofkum ganga ofeigr 5
spyr huerfu mundi ef ok villda nockut en at gera med þer mune þer spara fet ef
nockut uilldi leidrettaz hann seger ecki munda eg feit þar til spara ef ek fenga
eigi slika sui uirding af sem á horfuit En kyuligt þiki mer ef þu leidretter þuiat
af þer hefe ek alldregi gagn feingit ofeigr seger til matu heta ef þu uillt um nockut
fet næsta sperda ek þik ecki til at fa suo mikla u uirding af sem á horbirt eda 10
hvar uar þa komit malinu er þu skildiz uid hann seger honum at uorninn for
eigi fram er uær gengum burtt fra dominum Ofeigr seger þat duger þa hellzt at
er þu gerder u uitandi ok su ein uar hialp i malinu Nu geingr oddr heim til budar
en ofeigr fer upp til domanna ok gengr hia dominum nordlendinga ok spyr huat
þar sári fram en honum uar sagt at sum mal uoru dæmd sum buin til reifingar 15
ofeigr seger munu þer leyfa mer at ganga i dominn þat uar honum veitt ok fettizt
hann nidr ok mælti huat fer fram um malit oddz Huort er ospakr sekr þeir suorudu
ok sogdu at hann uar eigi sekr ofeigr spurdi hui gegner þat þotto eigi saker til
uera drap hann eigi uala En stal adr þeir suorudu eingi þræter þess ok eigi er
af þui suo ordit at monnum þiki þanig betr helldr uoru spioll á malinu ok uar 20
rangt til buit Ofeigr seger huat spiollum uar þat er meira er uert en saker þessar
huort hafit þer unitt eidana þeir sogdu at uner uæri suo mun uera eda huerfu*
- 6 b *unnu þier eidana eigi suo na at ek uinn eid at bok sem ek ueit rettazt ok san ||
azt ok hellz at lögum suo munot þer mælt hafa eda huat er sannara eda rettara
en dæma en uesta mann ut laga ok an allri biörg þannu er til þess hefer giort En 25
hellz at lögum suo munu þer mælt hafa þat bager hellz nockut uid En hyggit at
huort meira er uert þetta eitt ordit er at fellr eid stafnum eda hin tuau En suo
mundi mer synazt sem radligra uære at taka þann kostin er bædi uæri at uel
sæmdi firer gudi ok monnum En þa er þat synst ef þer giorit suo at uinna þa
eidana er goder ero ok dæma þar epter Þeim a fallit er til þess hefer giort en 30
þat er abyrgd at dæma þa eigi utlaga er dæmingar ero uerder ok muno menn
þat uel ræma firer ydr vil ek gefa huerium ydrum eyri silfr er i dome sitr en
halfa mork þeim er reifer firer þuiat sliker eru mest naudsynia mal at eigi gangi
ill mæne þar yfer er drepit hafa saklaus menn ok sanreyndr er at þiof skap En
þott her uerdi nockur um ræda þa mun ek firer þui sitia suo sær hann um talad 35
at þeir heita honum at dæma malit ef oddr kemr til Nu er epter Oddi sentt ok*

- kemr hann til domsins en þá uoru flokkar á burtu farnir ok heim til buda ok grunadi aungan mann um þetta þeir hallda malinu fram ok gera ospak sekan ok fara heim til buda ok lidr af nöttin ok um morgunin ganga þeir til laugbergis ok stendr oddr upp ok mælti fa inadr uard fekr i nót i nordlendinga domi er ospakr
- 5 heiter ok seger til sektar marka á honum ok fór um þat skoruligum ordum Nu þiker monnum undarliga fkipaz hafa tekr hann til orða styrmer ok mælti heyrer þu þorarin huat mælt er hann seger heyrir ek styrmer seger nu erom uær uid braugd komner ok hafa her nockurrer fnotrer menn um uælt med honum suo er þat seger þorarin ok er þo nockur i eid hialpin huer er su seger hann styrmer
- 10 þorarin seger þeir hafa borit fe i dom ok er þat fauk uid þa er giort hafa ok til hafa fengit styrmer seger þa er uænnit um ef uær skulum rettaz þat mun ecki suo brat lida munu þeser xii manader adr er nu r||ad at hitta uine sina ok frændr ok 7a ;
- ganga heim til buda ok heimtaz á hial þeser menn þar uar ein styrmer ii þorarin iii hermundr iii iarnskeggi fra þuer á son einars eyiolff sonar u skegbroddi arstan
- 15 ör uöpna firdi ui geller þorkelf son fra helga felli uii eigill fra borg skula son uiii þorgeir halldoru son ör laugar dal þeser uiii menn ganga á tal ok uoru tengder allra á milli frendfemi eða mägder þeir gera nu rad sit med förtarlum ok á eagian þeira styrmis ok þorarins ok sægu þeire er þeir letu at eigi uæri synt at su fe uonin mundi sirer er iafn micil mundi uera sem komazt at adnum odz þeir uoru
- 20 fumer i þui mali er fe litler uoru ok þöttuz þurfa siarinf fumer þeir er þo uilldu feit þott mikit ætte adr en þotti faukin bryn er fe odz hefer til farit luka suo malino at þeir ganga i hand höfþingiarner at ueitaz suo at her skyldi sirer koma anat huort sekter eða sialf dæmi þessu er leynt á þui þingi ok fara menn heim af þingi ok hefer oddr af virðing malonum ok lida misserin nu ridr oddr opt til
- 25 laugar ok hitter fautr sin ok batnar frændfemin med þeim ok um uorit eit sin er þeir sedgar funduz mælti ofeigr huat hefer þu tidenda spurt Oddr hann suarar ecki hefi eg frett spurt hefi ek seger ofeigr at þeir styrmer ok þorarinn samna lidi ok ætla hingad stefnu for á hendr þer um þat er fe þit for i dom fyra fumar Oddr seger ecki þicki mer ofressi at ganga i mot þeim badum ofeigr suarar meira
- 30 mun þer á þickia ligia marger ero i malino uafder med þeim ok nefndi mennina Oddr þagnadi ofeigr spurdi huert er nu radit til oddr seger fara til þings ok krefia höfþingia lidf ok gefa þeim fe til ofeigr suarar ecki synizt mer þat rad mun þar eingi til uerda at ueita þer i mott þessum höfþingium ok engi hefer ok faung til synizt mer rad til annat at þu buer fkip þitt þat er þer uel hennt buz
- 35 um þingit ok hallt i burt leita til annara landa en þat mattu || at lata koma i 7b
- hendr mer fe nockut ef þer þicker þat eigi uerr komit en hit er þeir taca Oddr

seger ek ætla at þu munt uid taka nockoru fe nu ætla ek þat skara at þu hafer
 þeir skilia nu fara þeir stefnu for styrmer ok þorarin ok uerdr þar eingi saga
 um foru mal þar til alþingis oddr byr sik til utan farar en þeir rida nordan
 höfþingiarnir ok er ofeigr i þing faur med styrmi ok þorarni þeir hermundr
 hittaz nu med flocca sina a blaskoga heidi ok þar koma til motz uid þa eigill ok 5
 geller fara suo sudr um heidina þeir rida astant or fiordum ok hittaz þeir skeg-
 broddi ok iarnskegi ok þorgeir halldoru son uid reyþar mula hittaz nu aller floccar-
 ner á uallum firer ofan buder ok rida þeir allir saman a þingit ok er her nu
 miok tindrætt um mal þessi hygja nu aller at oddr mun uera firer lagdr er aller
 hafþingiar þeyfatz a hendr honum ok harmudu þat marger er oddr uar suo firer 10
 lagdr Ein dag um þingit er a leid genngr ofeigr fra bud ok kemr til myramana
 budar ok uar hann eigill uti i uirkinu ok talar uid mann ein ofeigr heid þess
 ok er hann uill snua in egill i budina tekr ofeigr i skikio hans ok mælti heilldu
 egill hann tok quediu hans ek uil at þu settiz nidr ok rædumz uid Eigill seger
 ecki þurfum uid at rædaz uid þu munt tala vilfa malit oddz sonar þins En þu 15
 þarft ecki uid mic um þat at ræða miklo er þat fargad meir adr ok eru þar
 adrer meri firer þui en ek þeir hermundr ok styrmer ofeigr seger mart fe ek
 mer annat til skemtunar ok talf en ræða um malit oddz þicki mer got at tala uid
 þic Egill seger eigi skal synia þer talf ok settiz nidr ofeigr mælti ertu bu madr
 egill suo er seger hann býr þu a borg i borgar firði seger ofeigr þar by ek seger 20
 egill ofeigr mælti vel er þer farit at fra sogn seger ofeigr at þu fert mikill menni
 ok garpr ok godr af fenu en mæla þat sumer menn at uid sem nockut skap liker
 huor tuegi madr ecki fe micill en þicker gott at ueita uinum sinum Egill mælti uel
 8 a þættir mer at ek uæra þer likr en þar sem þu ræder at ek fie || ecki fe micill
 þar hygium uær nu bratt til anarí eda hue fe micill madr er oddr þu munt 25
 giðrla uita ofeigr seger sagder þu at uid þyrstum ecki þar um at ræða en kúigt
 er mer um fe hans ok eigi mun þar meira fra sagt en er eda er þer nockur
 for uftni a hue mikit þu munt hliota af fenu egill seger þar er mer allmicill foruftni
 a ok ertu godr karll þat ætla ek seger ofeigr at þu munt hliota en xui hlut or
 melf landi Egill mælti ecki þicki mer hann þa suo ardir sem þu sagder ofeigr 30
 seger ecki er þat Alldregi skorter hann ar þetta muntu af hliota fenu hafit þer
 eigi suo mælt at þer skyldut hafa helmíng fiarens er þer biugut malit til en
 fiordungf menn halft er sektar fe eigu taka at lögum þa telzt mer sem þu muner
 eiga en xui hlut i melf landi ef þer erud uili eda uar þer þes uox at oddr muní
 stia firer gemfi ydrum er þer farit af þingi hann mun nu uera i hafi med allt 35
 sitt nema landit er epter ok uænter mik at knauren skirdi eigi at fídr under honum

- þótt þer hafid með meirum fadæmum at farit en dæmi síniz til gat hann þes ef hann kæmi a borgar fiord at eigi uæri allarg sæuar gata til borgar ok hann mundi híta bæ þin suo ok ef hann kæmi a breida fiord at hann mundi sína bæin gellif at helga fellu ok æf hann kemr norðr at kom honum i hug at eigi uæri langt til
- 5 þuer ar ef hann kæmi i eyfa fiord ok ef hann kæmi i uopna fiord quaz hann híta mundu bæin at hofi vænter mik at hann mun uel komin i audrum lændum þott þer hafit synt ydr i u iafnadi mun ydr fara at hæfiliga þer munut hafa se ecki en likligt at þer munot hliota af o uirding egill seger þetta mun uera satt at oddr mun hafa rad firer ser en sa er ein madrin i malinu er ek ann en uersta
- 10 hlutaris af þar sem er hermundr af gilf bakka illa hefer leingi med ockr uerit ok er þeir talaz uid þa lætr hann ofeigr sga nidr undan kapunni se fiod ok rener hann augum til || egill ok finr hann þat ofeigr ok kípper hann under skikiona 8b ok mælti hann þa ofeigr hui er sem þu uerder utan ueggjar uid hialit hann seger ecki er þat Nei seger hann ofeigr þat er ok nu eigi velar þu ser huerf þer missit
- 15 i feno vindr upp fiodnum ok heller silfrino i kne honum ok hefer i hondina ok tiar firer honum ok her ero nu cc silfr er ek vil at þu hafer til þess at ganger eigi i mot malinu þuiat þer eini an ek godz hlutar af þeim sem her eigu hlut i en ok uest at þu ert suo uitr madr at þu munt sia kuna at þer er betra at þicfa fæmdar hlut en hafa allz ecki af sem adrer munu egill seger þat ætla ek at þu
- 20 sert en uersti karll ætlar þu at ek muna ganga aa eida mína uid se gjafer þinar ofeigr seger eigi heidi ek þes at þu hallder eigi eida þína hafit þer eigi suo mælt at annat huort skulut þer firer hafa sekter eða sialfdæmi Nu mætti suo uera at suo kæmi malino Oddz at off frændum uæri þes af unt at banda menn tæki sialf dæmi ok ef sialfdæmit uerdr ydr fellt enda beri suo til at þu uerder um at gera
- 25 þa hefer þu þes eigi suaret hue mikit þu skylder gera eða hue litit Nu mættir [þu] suo stilla at þat uæri somi er þu gerder ok helldr þu þa suardaga þina enda hefer þu af mer þauckina egill seger all slægr karll ertu se ek at suo ma uera sem þu seger en eigi ber ek þrek til ein at ganga i mot þesum aullum ofeigr seger huerfu mun þa ef ek fæg anan til at koma i malit med þer uilltu þa til
- 30 rada egill seger nær mun þa fara ofeigr seger latu suo sem ek eiga allra kost en aullum una ek illz hlutar af nema þer egill seger tueir ero til annar hermundr hann er mer næst en þo mun ek hann eigi til kiosa en annar er geller þorkelf son hann mun ek til kiosa ofeigr seger þa er uel nu mun ek híta hann en ek mun segia þer huer skilnadrin uerdr en feit se her epter latu suo uera seger egill
- 35 skilfa þeir at þui ofeigr gengr til budar cellif ok heimti hann ut hann uar madr lítillatr gengr hann ut ok heilsar ofeigr honum ok quez uilia tala uid hann gellir

- 9 a *seger* vita þick || iumzt ek at þu munt ræða vilfa um malit Oddz ia kuad hann ofeigr mart picke mer nu skemtíllígra at ræða en um malit Oddz uar þat teygí-
 lígra en nu gerízt. Er þat gaman mítt hellzt at tala uid vitra menn er mer þat
 sagt at þu sert uitr madr *seger* hann geller *seger* ek vil eigi synia þer uid talí
 ofeigr setiaz þeir þa nidr Ofeigr mælti huat er þeira manna ueltr þar er þer 5
 þicki uænft til hafðingia i heravdum geller *seger* þar er gott mann ual þar tel ek
 Fýrst sonu snora goda eda syner þorgilf ara sonar eda þeir eyrar menn syner
 steinþorí ia sagdi ofeigr vel er til sagt eda huat er kuena þeira er þer þicki bestr
 koftr í geller *seger* þar leikr á hinu sama at eg tec þar til dætr snora goda eda
 þorgilf ara sonar eda steinþors þær eru konur med uirdingu mestri ofeigr *seger* 10
 attu nockurar dætr á ek sagdi hann eru þær gíptar neí *seger* hann huí læter
 þat *seger* ofeigr þui kuad hann gellir at eigi hafa þeir menn til ordit er bádi
 fe vel ættader ok fe mikler ok hefði stadfestor godar EN ek em ecki fe mikill madr
 þær heiman at gera ok mun ek nu eigi a uallt lata spýrfazt huat er þeira manna
 [nordr] þar er þer þickia vænster til höfþingia ia kuad hann ofeigr þar er gót 15
 man ual þar tek eg fyrst til einar iarnskegia son ok son hall steinf fra afgeirf á
 mæla menn þat at oddr son mix uæri med þeim monnum at telia er helldr uoru
 med exum stærum monnum ok koma skal nu erendinu er oddr baud ef eg líta
 þig at hann uill bíðia ragneidar dottur þinar ok eru her nu cccc filfr er hann
 let at uera skyldi henar heiman fylgia hygg at huerr þer bydr suo annar at hann 20
 geri fialfr heiman konuna til handa fer slikr madrin ok þat let hann fylgia at
 hann mundi þat alldri foruerkum gera medan þit lifdit bader gellir *seger* uerit
 mundi þat hafa at ek munda eigi synia honum konunar EN þo en at sou hunu
 þa ætla ek at ecki uerdi af þui medan þat mal uofer yfer sem nu er mlok tidræt
 ofeigr *seger* getr þu uitleysu þefsarar er einfkinf er verd geller *seger* eigi þicki 25
 mer radit huort at þui uerdr EN ecki hefi eg þessa suo fuf uerit meir hefi ek giort
 9 b at bæn ok uilia anara || ofeigr *seger* uorkun er a uid þik er þu ert fe litill at
 þu ætler þer til hágenda fíar upp taukuna ia *seger* hann geller til þess ætla
 menn ofeigr *seger* for uitni mun þer á hue mikit þu munt af hlíota fenu micil
 foruitni er mer á *seger* geller ok leg mer ofeigr *seger* þier atta munut hlíota halft 30
 melf land ok mun eigi til meiri gæda koma EN meiri uon at oddr fe i hafi ok
 mun hann vel komin i audrum londum þott þer farit med ofoma ydrum geller
seger þa eru brægd i ok kan uera at fatt fe ok er þat eigi illa i sumu lagi *seger*
 hann ofeigr mælti gat hann þef at eigi uæri auræxt at hann hittu bæ þín ef
 hann kámi a breida fiord ok uæri eigi til geingi lígt er þu kámer heim geller 35
seger ecki uci ek þat *seger* hann ofeigr *seger* nu matu fia huersu þesu mali er

komit at þetta horfer eigi til uirdingar ne fiar EN i ærdu lagi þetta sem eg hefi
 ræt malit odz uillda eg at þu tæker uid fenu ok liter á malit ok sá'er huerfu o
 likr hlutrín er þín eda þeira anara er i eru malíno er ok at segja þer at alldri
 verdr þier fe fatt medan þit lifit bader EN eiga EN virduligsta magen EN legia ecki
 5 til sialfr seger hann celler seger sanlegt er þat er þu seger ok se ek at eigi mun
 siari þui ganga sem þu mæler EN alldri hefi eg at þui kendr uerit at uera suikari
 hefi ek suarid eida banda monnum at hier skal ecki firer koma nema sekter eda
 sialfdæmi quad hann ofeigr seger eigi beidi ek þes at þu hallder eigi eida þína
 EN verda ma suo at under þik komi malit ok hefdi uær frændr þat at radi at
 10 taka þan kostin at selia ydr sialfdæmi ok uera ma suo at eigi se þer suo barfeingner
 at lata of eigi þui na at gíalda feín upp ok verdi madrin eigi sekr EN ef suo uerdr
 ok komi under þig malit þa mattu eigi gera o soma ok helldr þu þa eida EN
 syner dreingskap ok hefer þa þetta seít ok ger soma til dottur þinar celler seger
 vitr madr er tu EN eigi hefi ek faung á at ganga ein i mot þeim aullum er i eru
 15 malinu þott mer uæri hugr á ofeigr seger huerfu mundi ef eg kæma audrum manni 10 a
 i || malit þa mun ná'r leggja seger celler huern kyl þu til seger ofeigr lattu sem
 ek eiga allra uarl eigil munda ek hellzt til kíofa ofeigr seger þat er mikít er þu
 kyl þan mannín til er uerstr er i malí þesú ok eigi hirder huat til siarínf uinr
 EN er hann suo vitr at skilia mun hann at þat er radligra at hafa nockurn soma
 20 EN ærgan celler seger til mun ek rada ef þu kemr honum i malit quad hann
 ofeigr seger nu mun ek ganga i hurt ok hitta egil ok ef eg fæ af honum þa skulut
 þit talaz uid um malit hia kirkíu flockar yckrer standazt ná'r mun ok ængum un-
 darligt þickia þott yc se tídrátt gerit þa rad með yckr Nu skiliaz þeir ok hitter
 hann egil ok ser þetta mal suo sem ofeigr stefindi til anan dag epter geck ofeigr
 25 yfer bru ok hitter frá'ndr sísa skarda menn ok bídr at þeir gangi með honum
 til laugbergí ok suo gera þeir Ok er menn hófdu mált malum sínum þa stenndr
 ofeigr upp ok mælti ecki hefi ek mart rátt um malit oddz sonar míns EN nu uil
 eg leita epter ef nockut skal sættum koma firer hermundr seger allz ecki skal á
 láttaz seger hann ofeigr mælti þa er stutt um EN huort skulo frændrner kost eiga
 30 at kíofa um huort firer skulo koma sekter eda sialfdæmi hermundr seger þes skulut
 þer kost eiga þuiat þat eitt mun sialfdæmit er eigi mun under huort er eda sek-
 tirnar ofeigr seger huort skulo frá'ndr þa eiga kóst at kíofa af ydrú lídi þa er
 þeir uilia eda skulut þer aller gera þott þat se utidara hermundr seger þess skulut
 þer kost eiga at kíofa til þa er þer villit eigi þicker of under huerer ero af uoru
 35 lídi ofeigr seger þa er hóf a ok mun þat uort rad helldr at kíofa at hann se eigi
 sekr ger ok munu menn uerda til handfala þeir sem þier uilit EN þer handfalit

nidr fall at fokum EN ek mun kiofa menn af ydru lidi þa er mer sýniz í eda ii eda fleiri hermundr seger lattu suo uera þorari'n spaki seger iatum þui einu i dag er uár idrumzt eigi a morgin hermundr seger þessu munu uær iata gængum nu til handfala seger ofeigr ok suo uar gert ok handsoludu þeir nidr fall at fækum en hann fe satt flika sem þeir villia gert hafa er hann kerí til ok nu mælti ofeigr 5

- 10 b || gaungum nu upp á uallu ok mun eg þar til kiofa þa er mer sýniz þeir gera suo drifr upp þangat á uölluna mikill mann fioldi þeir foru bader samax celler ok Egill med flocca sína ok komu upp á uollu þa mælti ofeigr settiz þer nu nidr banda menn i hring ok mun eg ganga firer ydr ok kiofa þa til minf malf er mer sýnizt ok þeir gera suo hann gengr at styrmi ok lypter aptr kapu hettinum a 10 herdarnar ok stod a kniam ok mælti ællum mun þat liklegt þickia at ek muna þik til kiofa til minf malf er eg em þin þing madr ok gefit þer godar giafer ok uæri þat liklegt at þui mali mundi þickia vel komit er þu gerder EN eingi hefer þo iafn æstr at farit ok ollum upp höfum ualldit um þetta mal at þat felli þyngra en letara Oddi sýni minum ok kys ek þig fra þar sitr þu þorarin' ok er eigi þat 15 þar at At þer se vit satt at gera um malit EN allt uit þitt hefer þu til þess lagt at þetta mal felli þyngra en adr oddi sýni minum ok kys eg þig fra þa sitr þu hermundr harþingi mikill hann yppiz uid miok ok ætladi at hann mundi hann til kiofa þat er vilt nu seger ofeigr at þig hefer ecki til halldit nema segirni ok ranglæti ok u iafnadr engi hefer ok iafn odr at uerit sem þu skorter þig ok eigi feit 20 ok hefer þu dregiz til firer a girni saker nu kys ek þig fra þar sitr þu iarn skeggi þat er mer sagt at þu leter bera merki firer þer norðr a uaudla þingi sem firer konungum nu skil ek eigi huarr koma mun metnadi þinum ef þu hefir af þesu uirding ok kys ek þig fra ok uerd ek firer þinum hlut at at sia at eigi geyfiz þu or uirdingun þar sitr þu skeggbroddi huort uar satt at haralldr konungr mælti þat 25 at uærir bezt til konungf fallin a iflandi hann seger eigi uelt eg þat mart mælti haralldr konungr þat til min er ek veit eigi huerr alhugi þui fylgdi ofeigr seger at sidr munda eg þui samþýckiz at þu uærir konungr a iflandi at eigi skaltu konungr yfer þessu mali ok kys eg þig fra þar sitr þu celler þu ert kalladr godr höfþingi ok ret latr þo hefer þer þetta o dreingiliga ordit en uorkun er a uid þig er þu 30
- 11 a ert felitill ok þat axat at skeg || broddi vinr þin hefer komit i malit ok nu þott mer se litid um allra mal þa mun nu uerda at at sinua nockur nu kys eg þig ecki til enda ecki fra þar sitr þu þorgeir skamma duarl mun eg her eiga firer þui at þu hefer alldregi um þat mal gert er nockut er under af þui at þu hefer ecki uit til Nu litazt hann um er hann kemr firer egil ok þokar kapu hettinum ok 35 mælti þat ætla eg at mer uerdi uargfins dæmi þeir sínaz eigi fyr at en þeir hafa

etiz ok þeir koma at halanum suo er mer ok gengit firer marga garfga menn her
 nu ok kerit fra minu mali EN nu er þa ein epter er ollum er kunigt at eigi hirder
 huat til fiarenf uinr sem egill er verdr nu anat huort at ganga aptr ok kiofa þa
 til er adr eru fra kofner eða kiofa þig til er allum er kunigt at eigi mun uel
 5 gefaz Nu ætla ek þo rad at kiofa þik til hann spratt vpp ok mælti þat er miok
 opt at þangad uill uirdingin þott adrer uxi of eigi gangum celler ok hyggium at
 malinu þeir gera suo egill mælti huat skulum uid gera EN þat ræd ek at uid
 gerum litid þui at ecki mun tia ef uid gerum eigi allmikit þo mun fianfkapr a
 ligia seger hann celler eða hue mikit skal gera egill seger gerum þreiatigu æra
 10 quad hann celler seger eigi em eg fuf at segia upp fættina egill seger huort uilltu
 segia upp gerdina eða sitia firer suaurum Nei quad hann celler helldr uil ek segia
 upp fættina EN þu sit firer suarunum ganga at fram þar er þeir fatu hermundr
 stod upp ok mælti hlydum til ofomaxf þa mælti celler þat er gerd ockr egils æ
 hendr oddi at uid gerum þriatigi æra hermundr seger huort fkilldiz mer ret at
 15 þu gerder þriatigi æra hundrada Nu seger egill eigi uar þat nu at þu fæter a
 hlustini er þu stodt upp xiii æra þeira æra er engum u vefalla uæri uid taker
 eða i giarld mælt bæga brot ok harka griper þa seger hermundr suikner erum
 uær nu egill seger telzt þu suikin ia quad hann suikin telionz eg ok hefer þu
 suiket mic suikarin egill seger þat geri eg suo at mer þicki bezt at suikia þan er
 20 aungum truer þu truer engum manni eigi truer þu uinum þinum ne frændum
 baurnum ne konu ok eigi truir þu fialfum þer þui truir þu eigi þer at þu fort
 i þocku suo mikilli || at fela fe at eigi ueiztu helldr EN adrer huar þat er nu 11 b
 komit EN þot þer liai nu anarf hugar ok uilir þu nu feit hafa þa muntu nu eigi
 fina hermundr suarar þetta er lygi þin sem mærg ænur þu lygr a uallt Fyra uetr
 25 haud eg þer ur brakbuinu ok ydr uii famax uorut þer þar æ gilfbaka ok er þu
 komt heim þa sagder þu þat at þar uæri farner xxx klaka hesta ok etner aller
 egill seger engin mun meira segia fra vanhauddum þinum EN uerit hefer EN hiit
 ætla ek at anat huort hafi etner uerit faer eða enger hermundr seger eigi skulum
 uid bader æ þingi annat fumar egill seger Nu mun ek þat mæla er ek ætlada at
 30 freftaz mundi at þu luck heill muni i fundr þat uar snema spad at eg munda uerda
 allra mana ellztur mun þat uid hera ef uid erum eigi bader a þingi at þu munt
 fara allr i traullindr þa mælti styrmer þat er sem uon er at of gefizt illa at taka
 EN uersta mannin til samlagf med of hann er allra manna uerstr her æ landi ok
 er þat ollum kunegt egill seger þes betr er þu kallar mic uerra man þuiat þat
 35 vitu menn at þat hefer tekit mik til iafnadar manz þer Nu muxu vera nockur
 stor klæki att þer þar er adrer muxu eigi uita er þer þotti þes af uert fialfum

at taka e uersta manen þer til iafnadar EN þat er ecki en suo likt i sumu lagi þu ert matgædingr mikill ok æ tu tana þæn er mat sæll heiter alldregi koma suo marger garfger menn til þin at þat uiti huat i honum byr nema þu ein enda er þat kunigt aþrum monnum at þu ren þegar er suartlegian kemr a lopt EN ek þori at veita uinum minum lid en eigi er þat all ulikt at huortueggi ockar gerer 5 uistina illa þa uill þorarin upp standa madrin feitr miok ok þungr æ ser ok studdi hondum æ kne ser þa mælti egill seztu nidr þorarin þui mun eg þer suara at allr þingheimur mun hlá'gia at þer hann settizt nidr þa mælti egill nu gerder þu uitrliga sem þu ert uanr mer þickir ecki til koma at sueinar hlæi at

12 a þer þot þu siter miott uid elld eda gnuir ælbog || a þina þa seger þorgeir heimfliga 10 er giort at gera þretegu æra þa seger egill EN eg hugda at þer mundi þickia uel gert mantu þat eigi þu uart loftin æstr æ arnes leid læst þig [h]esta suein nockur ok komu upp xiii kulur i hofdi þer ok þatu lamb æ firer kulu hueria þa mælti fkegbroddi iarnskegi sagdi hann gaungum fra ok fkiptum ecki ordum uid hann ok gengu þer braut ok þui næst aller þeir en se þat la þar epter ok uill eingi hafa 15 ok gerizt fiand fkapr i milli þeira ok lyckr þar þinginu ofeigr ridr norðr ok kemr hann a fund oddz sonar sinf uar hann þa albuin hann spyr huerfu malit hefði farit ek sellda þeim sialf dæmi seger ofeigr oddr seger luck þu manna armaztr mali seger hann ofeigr seger eigi skaltu suo fkiott dæma frá'ndi seger honum nu allt malit eigi mati mer i hug koma at suo fkyldi fyllgia mega þessu mali ok 20 þickiumz eg þer eiga bezt at launa seger hann ofeigr seger brudlaup yckart skal uera at ui uikum her æ mel Oddr seger þetta er suo radit er ek uillda hellzt mer kiofa ok þo mun eg hallda fram ferdini ok uita hue farfæll ek uerda eda huort ok koma aþtr at æ quedine stundu ofeigr seger ecki kan eg þef at letia mikit attu under far gáfuni hann tekr nu byr ok figler norðr æ þorgeirf fiord 25 þa tok af byrin ok lagu þar nockurar nætr þar uar firer kaup fkip Nu leidizt oddi þar ok bidr roa til landz bati ok gengu upp æ eitt hatt fiall ok ser Oddr at anat er uedrid uft firer ok logn uar a firdenum Oddr bidr þa flytia utt fkipit þeir mæltu kaupmenniner at þeim mundi driugt uerda at roa yfer hafit oddr seger suo hædiligt sem ydr þicker at uær roum þa munda eg þat ætla at her mundu 30 þer uor bida þeir taka býr ok figla til orku eygia ok laugdu eigi fyr segl uoru þar nockurar uikur foru aþtr sifan med godum býr ok lagu þar kaupmenniner er þeir komu aþtr figla norðr ok leta eigi fyr en þeir koma i mid fiord ok fer heim til huf sinf ok byzt uid ueizlu agætligri fkorter eigi efnin til kemr celler þar med dotur sina ok þar kom egill ok fioldi manna for ueizlan sem uiner mundu 35

12 b || kiofa egill uar ecki katr oddr leyser menn þadan med godum gíofum þa mælti

- ofeigr þat villda eg at þu leyfster egil uirduliga á burtu honum eigum uær gott
 at launa seger hann Oddr seger mer lízt sem þu hafer hann adr af leyft Ofeigr
 seget ecki er suo gior godan soma til hans Annan dag epter mælti oddr til egils
 ek let recca upp epter hruta firdi xl gelldinga ok yxn ii mun þat nu heima firer
 5 þer ok skal eigi for uerkum gera uid þik med uid erum uppi egill þackadi honum
 ok höf honum upp ægu geller olli miok gíofum uid egil skiliazt þeir þar Lidr af
 uetrix ok er uora tekr fer hermundr til huamf leidar ok er hann ætladi utan þa
 seger hann at þeir munu snua ofan til borgar ok breka egil ine ok er þeir koma
 utan i ualfell þicker þeim sem streingr gíalli upp i skardin ok þui næst kener
 10 hermundr at stíngi kemr under hondina ok eði uerkr verdr nu heim at snua ok
 fer fra honum lidit ferr uerkrin um síduna ok þui meira er um fottina sem meir
 lidr upp i heradit ferdini ok þeir koma á harguanda stadi ok uar þar allt þakt
 af hráfnun ok er hann kemr heim uar hann hafdr i reckiu ok uar farit epter
 þordi presti i reykia hollt solua syni ok er hann kom at honum mati hann ecki
 15 mæla ok er hann kom til heftz sínf prestrin uar sent epter honum ok kom hann
 ardu sini ok mati hann ecki mæla uid hann þa for prestrin ofan til gill ok uar
 þa hleypt epter honum et iii sin ok lytr hann at honum hermundi ok hann at
 hann leti uorunum fim i gili fim i gili sípan andazt hann þat er sagt at mar het mádr
 hann feck farlu ok attu þau huit Auluer het broder hans ok uar af glapi ok ein
 20 morgin er þau mar ok fuala lagu i reckiu siní kom þar in mádr micill ok quad
 uisu Bra eg or flidrum skalm ny bryndri þeiri let ek maui æ maga huotad unna
 ek eigi arfa hilldar fagr uaxinar fadmlagf farlu ok lagdi hann i gegnum ok er hann
 uill ut þa hleypr hann upp auluer ok legr i gegnum hann knifi miklum Þat er
 ein morgin at menn komu utt æ bæ þeim er reipt hafdi uerit malit a hendr ospaki
 25 þar uoru særd naut xii || til bana stod hrof uoru ok drepin uii firer oddi ofeigs 13 a
 syni Nu finzt ospakr dædr hía helli einnum i linackra dal ok munlaug hía ok uar
 blod lifr i farit grandadi honum ok biargleyfi oddr uar mikill mádr firer ser ok
 átti son er ofeigr het ok atti þadan skamt at telia snora kalff son ok þeir mid
 firdingar ok lyckr her foguni

Anmärkningar.

Sid. 1. Titeln skriven af Jón Erichsen (jfr. inledn. sid. VIII); till någon äldre titel synes ej spår. — 2. Ofeigr; initialen är alldeles utplånad, om den ens någonsin varit målad på den tomma plats, som här finnes i början af första och andra raderna; f är otydligt. — æ; det senare a är ej rätt tydligt. — 6. le[ndur]; nd, som står i radens början, och förkortningstecknet otydliga; den öfre delen af denna sidas inre kant är svartnad och det där skrifna svårläst; de bokstäfver, hvilka jag ej med säkerhet kunnat skönja, äro här och i det följande inneslutna i klammer. — 17. hue; e, som står i radens början, något otydligt; α β: huat. — 18. fulltingr är en ovanlig form; jfr. C.-V. Dict. sid. 178 fullting. — 19. xii; när i (i) begagnas ss. siffra har det vanligen nedtill ett fint, till vänster nedåt riktadt streck. — 20. uaz nef liksom uaz dal i 5²⁸ (jfr. Frumparta sidd. 70 och 110). — 22. þyrfti; nedre delen af y något otydlig; α β: þurfti. — 28. til stranda; α β: a Strandir.

Sid. 2, 2. EN nu uar hann; hann skrivet öfver raden. — 4. þesfi; i, som står i radens slut, otydligt. — 5. atan; läs 'utan'. — 8. agátr; a har två aksenter; aksenterna på æ äro något otydliga. — a hendi; β: með. — 9. tau; läs 'tua' eller 'tuo'. — 10. fem; α β: en. — 13. at stadfeftaz; α β hafva oc i st. f. at. — 14. efler; α β: reysir. — 18. Efter uoru är (så framt där ej möjligen stått uoru utan förkortning) ett tomrum, där det på andra sidan skrifna -fælan synes genom skinnet. — 24. Om den stora initialen gäller det samma, som sades i anm. till 1². — 25. kona; skrivet qa. — 29. af ydr; α β: fra ydr. — 33. r (i slutet af raden) tror jag vara uppkommet därigenom, ått skrifvaren först velat upprepa raun, men icke fortsatt ordet på nästa rad, utan i stället skrifvit det mera passande sagner; Jón Sigurðsson däremot anser, att ifrågavarande bokstaf är ett illa skrivet u (eller v), så att man bör läsa 'usagner' (= úsagnir, "onde Paasagn"). — 34. Efter hía är 'þer' sannolikt uteglömdt (J. S.). — 35. bordi; α β: a borði. — hartt; α β: fast.

Sid. 3, 2. hólrflyu ok uínr madr är tydligen ett förderfvadt ställe; den enklaste rättelsen vore att läsa uínu madr (= vinnumaðr, "arbetare"). Jón Sigurðsson

tror, att uínr är en förvridning af ett um, som ursprungligen stått framför fyflu, och att tecknet för *ok* felaktigt inkommit; han läser således 'holr (= hollr) umfyflu *madr*' (i öfverensstämmelse med $\alpha \beta$). — 3. fyflar *um* buít fama; bu bör skiljas från ít ("han bestyr hushållningen på samma sätt"). — 4. bloma; $\alpha \beta$: foma. — 7. famnaz *honum* bratt þing *uid þat* betyder, om det är riktigt, "det samlar sig ett tingområde åt honom härvid (eller: på detta sätt)"; Jón S. är dock böjd för att läsa 'þingmenn' och stryka *uid þat*, under antagande, att *uid* inkommit genom fel-skrifning för *menn* och *þat* af det följande þui. — 9. huguar; u är otydligt; $\alpha \beta$: hagnar. — 20. *suo* uera fkylldu; $\alpha \beta$ tillägga: fem *hann* villdi. — 23. lagi; $\alpha \beta$: lægi (?). — 26. á þesfu er etc.; $\alpha \beta$: a þa leip, fu er etc. — 34. fkyllða; a är otydligt, så att det kunde tagas för ett u, och har aksent; förmodligen har där först stått ett i.

Sid. 4, 1. leider; pluralis är oväntad, ty af 26—34 ses, att det är fråga om endast ett leið. — 6, 7. *huorutuegia* felz uel i fkap *anat*; $\alpha \beta$: hvortvegja — — aðro. — 9. *hinf*; läs 'hin'; felet, som återfinnes i $\alpha \beta$, är väl föranledt af det följande spaka (jfr. Frump. sid. 219). — 11. *uppi*; öfver det förra p är en prick (d. v. s. fördubblingstecken). — 15, 16. kalla eg *þat* mitt rad; efter *þat* är 'eigi' utfallet (J. S.); jfr. 13: er *þat* ecki mitt rad; ráð är just uttrycket för giftomannens bifall till partiet. — 18. æ *hon* þar hía; $\alpha \beta$: er *hon* þar hia *honum*, hvilket sannolikt är det rätta; en lättare ändring är visserligen att läsa 'heima' i st. f. hía, men detta ord blir mindre passande, då *heim* står strax förut. — 23. *hafa*; otydligt. — 25. álla ek; ek står öfver raden. — 28. *mar*; läs 'mart'. — 30. *ok* *uar* þa miok etc.; riktigare 'uoru'. — helgut; l öfver raden. — 32. *fem* vili; $\alpha \beta$: fem *Ospakr* vili, hvilket torde vara det rätta. — 36. *gera* *anat* *huort* *reta* (= rétta) *fram* *hondina* *ok* *felía* *honum* *godord* *fitt*; den andra, af 'eda' inledda satsen, som ungefärligen skulle hafva lydt så: 'eda *deyia* þegar', kan här (i aposiopesis) gärna vara borta.

Sid. 5, 7. *kona*; skrifvet qa. — 8. *um* *haufid* skulle rätteligen stå i *hisat*-sen; jfr. Band. Fr. 5¹⁸ och 38^{23, 24}. — *fiall*; a står öfver raden. — 11. *ymfar*; r otydligt. — 17, 18. *huar* *horfer* þu æ; under det sista a men något högre än raden synes ett nästan utplånadt d. — 19. *nockut* *þaðan*; $\alpha \beta$: þápan *nockut*. — *uerit*; öfver e står ett litet c. — 27. *rapín*; þ har upptill ett tvärstreck; förmodligen har skrifvaren först menat 'rapit' och sedan, då han såg, att detta ej passade till 'god', tillsatt 'in' utan att borttaga strecket, som betecknar -it. — 28. *langa*; det senare a tyckes hafva ett tvärstreck öfver sig. — 36. *bragdet*; $\alpha \beta$: *bragð* at.

Sid. 6, 1, 2. *þat* er uðn; *þess* vore bättre än *þat*; här kan lätt vara skrif- fel. — 3. *uuæn*; läs 'uuænt'. — 6. *uiner*; $\alpha \beta$: menn. — 10. *fiaufkapar menn*; denna sammansättning upptages icke i C.-V. Dict., som annars upptager flere blott i denna sagotext förekommande ord. — 12. *er*; $\alpha \beta$: ef. — 13. *fetia*; öfver e tye- kes stå aksent. — 16. *quez*; man kan också upplösa till *quaz*. — 23. *Eck*; läs 'Ecki'. — 24. *fuauļu*; det första u står öfver raden. — 25. myrt f. myrkt, liksom mart f. margt. — 27. *veit mier*; beträffande hjälpverbets utelemnande kan man jämföra 7², 14¹² och 15^{1.2} samt Lunds Oldn. Ordförjningsläre §§ 184, 1) och 185, 1) b. — 29. *fent* måste antingen vara = *fend* eller = *fentu*. — 31. *hefda*; $\alpha \beta$ och Band. Fr. 14¹⁹: *hafða*; konjunktiven torde här vara bättre: "Ospakr kunde ikke bestemt sige, at han havde i Sinde at dræbe Oddr, men derimod nok, at han vilde have truffet ham istedenfor Vali" (J. S.). — 32. *konu*; skrifvet qu.

Sid. 7, 2. *storu* bar; $\alpha \beta$: *storum* bar; båda forinerna upptagas i C.-V. Dict. sid. 60 (bera C, II 5). — 11. *mun*; öfver m står ett litet u (tillämnad förkort- ning). — 12. *EN* ek *hygg*; ek är skrifvet öfver raden. — 13. *madrin*; in står ofvan för raden. — 15. *uort*; $\alpha \beta$: vis. — 17. *en*; $\alpha \beta$: er. — 22. *uerder*; möj- ligen har här ursprungligen stått 'uirder' (J. S.). — 29. *um*; $\alpha \beta$: við. — 31. Ett parallelställe till den här förekommande kasus-växlingen finnes i 12⁷. — 32. *fkoruglig*; detta g återfinnes i sammansättningarna *sköruglyndi*, *sköruglyndr* och *skörugsamr*, C.-V. Dict. sid. 365. — [æm]jliga; æm är alldeles utplånadt och be- ror på gissning af Jón Sigurðsson. — 34. *sekr fem hann mun*; dessa ord ute- lemnas af $\alpha \beta$; *Úfeigr* upprepar förvånad Odds yttrande.

Sid. 8, 1. *fe snuðr*; *uðr* något otydligt; $\alpha \beta$: *fe smiðr*. — 3. *viffa*; v har ovanlig form. — 8. *þuiat*; $\alpha \beta$: *þat*. — 10. *sperda*; $\alpha \beta$: *sparða*. — 22. *unitt*; $\alpha \beta$: *suorit*. — 23. *fuon*; na fattas i $\alpha \beta$. — ek *uinn* eid at bok *fem* ek ueit rettazt etc.; efter 'bok' är något utfallet, hvilket torde hafva varit ungefärligen detta: 'lögeid ok segi ek þat gudi at ek mun þan dom dæma i þessu mali'; jfr. Finsens uppl. af Grágás sid. 72 (J. S.). — 25. ut laga; $\alpha \beta$: utlaga. — 26. *þat* bager hellz nockut *uid*; uttrycket e—t bágrir við ("stöter emot"; J. S.) upptages ej af C.-V. Dict.; men liknande uttryck förekomma där (sid. 54 bágr, m.) — 34. *fak- lauf*; läs 'faklaufa'. — *fanreyndr* er; $\alpha \beta$: *sannreynder* ero.

Sid. 9, 6. *styrmer*; det första r står öfver raden. — 11. *rettaz*; "få upprättelse", en betydelse, som ej upptages af C.-V. Dict. — 12. *uine fina ok frændr*; a i *fina* är otydligt; tecknet för *ok* står öfver raden. — 13. a *hial*; a i *hial* är otydligt; $\alpha \beta$: a tal. — 14. *fon*; prick öfver o. — 18. *letu*; $\alpha \beta$: *settu*. — 24. af *virðing* ma- lonum; $\alpha \beta$ sätta 'af' efter 'virðing', hvilket är bättre. — 28. *for* i dom; $\alpha \beta$: *com* i dom.

Sid. 10, 1. fکارا; se C.-V. Dict. sid. 542 "skári or skárri" ($\alpha \beta$ hafva skara). — 9. uera firer lagdr; uera är skrifvet u'; firer lagdr, "betrykt", "öfvergifven", jfr. Biskupasögur I, 823. — 11. Ein; i öfver raden. — 11, 12. til myramana budar; om med Mýramanna-búð menas samma búð, som Egill Skallagrímsson hade, så låg den på västra stranden af Öxará mellan Rangæinga-búð och Mosfellinga-búð; se plankartan i Dasent's Burnt Njal (Vol. I; Edinburgh 1861); då här talas om ett virki (vall eller befästning), kunde det vara grund till antagandet, att Mýramannabúð har varit den Virkisbúð, som nämnes i Njala kap. 146 (sid. 247), och som i Sturlunga saga I, 34 kallas Byrgisbúð (Dasent upptager Virkisbúð och Byrgisbúð som två olika ställen); Jón Sigurðsson förmodar emellertid, att flere búðir varit befästade. — 16. miklo er þat fargad meir adr; enligt C.-V. Dict. sid. 144 betyder farga med accus. "to press", och med dat. "to destroy, to make away with"; här tyckes likväl den senare betydelsen passa bättre (jfr. Band. Fr. 23³ miklu er þvi meirr fyrir komit). — 17. meri; läs 'meir'. — 21. seger ofeigr; $\alpha \beta$: seger hann, hvilket är bättre, då framför anföringssatsen står ofeigr mælti. — mikill meppi; menni skrifvet m'; ll i mikill för annan form än nom. sing. mask. är ej något ovanligt i Regius (jfr. t. ex. rad. 28 allmicill foruitni); $\alpha \beta$: mikill madr. — 28. mikit; öfver m står ett litet c; skrifvaren har således först ämnat teckna micit. — 29. ör; $\alpha \beta$: af. — 31. af hliota fenu; $\alpha \beta$: hliota af fenu; jfr. anm. till 9²⁴. — 35. gemfi ydrum; ordet gems begagnas eljes såsom neutr. (se C.-V. Dict. sid. 106). — 36. fkirdi; läs 'fkridi'; jfr. dock Frump. sidd. 117—119.

Sid. 11, 2, allarg; läs 'allarg'. — 4. ok ef hann; tecknet för ok står öfver raden. — 5. ok öfver raden. — 10. bakka; pricken, som antyder fördubblingen af k, står nästan midt öfver a. — 13. uerder utan uecgjar uid hialit; "blifver tankspridd (sinnesfrånvarande) vid vårt samtal"; detta uttryck anföres ej i C.-V. Dict.; $\alpha \beta$: (hui er sem þu) sert utan vegjar vid malit, "hvarför är du liksom främmande för saken (eller skild från målet)". — 14. Nei seger hann; i uti Nei och eg i seger äro nästan utplånade. — velar; ar otydligt. — 15. fiodnum; J. S. vill hellre läsa fiodin, som $\alpha \beta$ hafva; jfr. C.-V. Dict. sid. 707, vinda 1) och 3). — 16. ec är något otydligt. — at ganger; läs 'at þu ganger'. — 17. eixi; läs 'eixum'. — 21. ek; e är nästan utplånadt. — 25. þa hefer (otydligt) þu þef eigi fuaret; $\alpha \beta$: þa er hvorki at þu hafir svaret. — 25, 26. Nu mættir þu suo; dessa fyra ord äro mycket otydliga; särskildt är þu osäkert. — 33. þa er uel nu mun ek hita hann; så vill J. S. läsa; likväl bör anmärkas, att þ i þa upptill har ett tvärstreck, så att man kunde läsa 'þetta', och att i st. f. 'nu' står (i radens slut) ett m; möjligen kunde meningen vara: 'þetta er uel mælt'; $\alpha \beta$: þa er vel oc mun ec etc.

Sid. 12, 1. ia; öfver a tyckes vara en krok, liknande den i ö. — 2, 3. teygilgra; J. S. läser 'reygilgra', som han tolkar "vänliga, mere förhaabningsfulda, mere hævet". — 6. celler; el är nästan utplånadt. — 7. Ett motstycke till kasusväxlingen på detta ställe är 7³¹. — þorgillf ara sonar; det senare a i ara är otydligt; om Þorgils Arason (á Reykjahólum) se Ísl. s. I, II (1843—47) och Eyrbyggja. — 13. áttader; æ har ovanlig form, och där tyckes först hafva varit skrifvet ett a. — 16. son hall steinf fra afgeirf á; "der har rimeligvis staaet 'son Styrmis frá Ásgeirsá' men over Linien 'Hall'; Afskriveren har læst 'Steins' for 'Styrmis' og sat 'Hall' ned i Linien efter 'son', istedenfor at sætte Navnet foran 'son'" (J. S.). — 22. þat alldri foruerkum gera; þat är i denna ställning ovanligt (jfr. 17⁵ och C.-V. Dict. sid. 167) och bör må hända strykas. — 23. EN þo en at fou bunu; det andra en är (väl oriktigt) tillsatt öfver raden; för fou (hvars o är helt litet) läs 'fuo'. — 26. at þui; α β: þat. — 27. at bá'n; under at står en prick, som kanske betecknar, att ordet skall utgå. — 29. menn; α β: ec. — 31. koma EN; bokstäfverna oma E, som börja raden, stå ute i marginalen. •

Sid. 13, 1. lagi; α β: lægi (jfr. anm. till 3²³). — 3. i eru malino; α β: i malino ero (jfr. 9²⁴, 10³¹). — 9. at radi; α β: rad. — 11. EN; E, som börjar raden, står ute i marginalen. — 21. ef eg fæ af honum, "om jag vinner honom (för saken)"; detta uttryck har jag ej funnit i C.-V. Dict. — 23. yc; står i radens slut och bör vara 'yckr'. — 25. bru; otydligt, emedan tecknen på andra sidan bladet synas genom det samma; α β: bruna. — frá'ndr fíxa fíkarda menn; desse voro hans slägtingar på mödernet (se 1³). — 29. þa er stutt um, "då är saken snart afgjord"; α β: (målti) þa ofstutt um.

Sid. 14, 10, lypter; α β: kipti. — 16. vit fatt; d. v. s. vitfätt (J. S.; se C.-V. Dict. sid. 712). — 17. þa fitr þu; man hade väntat þar, liksom i 15, 21, 25, 29 och 33. — 24. at at fía; det ena at bör strykas. — 25. uar fatt; β: var þat satt. — 26. at uærir; läs 'at þu uærir'. — 28. fampýckiz; läs 'fampýckiaz'. — a iflandi; β: yfer Islandi. — 31. hefer komit i malit; efter komit kan 'þer' vara utfallet (J. S.). — 32. nockur; läs 'nockuru' (så framt ej redan tecknet ∞ kan betyda -uru). — 35. Nu; N har ovanlig form. — 36. at mer uerdi uargfíxf dá'mi etc.; om detta uttryck talas i Sæm. Edda ed. AM. II, 546 anm. 100.

Sid. 15, 3. at; skrifvet öfver raden. — 6. opt; efter detta ord är ett litet tomrum, i hvilket intet spår af skrift kan skönjas. — þangad; α β: hingat. — hyggium; pricken står midt emellan y och g, hvarför man äfven kunde läsa hygium. — 9. þreiatigu; detta besynnerliga stafsätt tror jag vara uppkommet däraf, att originalet haft 'þrettan'; jfr. rad. 16 och 16¹³ samt Band. Fr. 36^{7, 17, 21} och 38²⁰.

— 12. *fuazrunum*; öfver det första u är en prick. — 13. *þriatigi æra* 'hundra'; ett ovanligt uttryck, som möjligen är föranledt af den i anm. till rad. 9 påpekade förvirringen i sifferuppgifterna. — Nu; $\alpha \beta$: Nei, hvilket torde vara riktigt, så framt man ej bör läsa: '*uar eigi þat nu leger egill at þu lá'ter* etc.' — 16. u vefalla; $\alpha \beta$ tillägga: manna. — 17. harka griper; denna sammansättning är icke upptagen i C.-V. Dict. — 24. konu; β : konum. — 27. engin; strecket står öfver g, ej öfver i, hvarför man noga taget borde läsa *engni*. — 32. *traullixdr*; detta ord förklaras i C.-V. Dict. sid. 644 med *trolla hendr*, liksom *gramendr* (sid. 244) med *grama hendr*. — 34. þu; þ har upptill ett tvärstreck. — 35. *þat*; läs 'pu'. — 36. *att*; $\alpha \beta$: a. — *þes*; $\alpha \beta$: *þat*.

Sid. 16, 1. e uersta manen; e skall naturligtvis vara 'en'. — 2. tana; $\alpha \beta$: tanna; ordet är icke upptaget i lexika. Jón Sigurðsson skriver: "'Tana' kan vistnok være rigtigt; 'tani' kan eller maa da være beslægtet med 'tanni', fura, abies (B. Hald.), og betyde et Husgeraad, i sær en liden 'askr' (den sædvanlige Benævnelse af de brugelige Husgeraad til Melkemaden, Grød o. s. v., som uddeles til Folkene), eller beslægtet med 'tina' (Rietz 734 og Ivar Aasen; ogsaa almindeligt i Island i daglig Tale om en Æske med Hank paa Laaget). Det giver altsaa omtrent den samme Mening, som 'bolla' (en Kumme) i Band. Fr. 38⁸, kun at Formen af Gjenstandene vilde være forskjellig. Muligen har dog den oprindlige Læsemaade været 'cana'; 'kani' betyder en liden 'askr', som bruges til Mælkemaden (til Börn efter den nu sædvanligste Sprogbrug, der ogsaa ligger nær). Hvis man lægger Mærke til, saa ligger her netop Spot i Udtrykkene 'cani', 'kani' eller 'tani' (som da maatte være eensbetydende), nemlig at Styrmir levede temmelig knapt og spiste af en lille Kumme, der havde Navnet Matsæll, nemlig den madsæle, den der var heldig til at fange Mad, en Benævnelse altsaa, der skulde böde paa Knapheden, omtrent som man siger i Ordsproget: *stór koppr skal mat drýgja*, d. e. en stor Kop skal gjøre Maden drøj. Naar man har lidt Mad skal man hælde den i en stor Kop for at gjøre den drøjere!" — 10. *miott*; o är otydligt. — *heimfliga*; i st. f. *heimfliga* (se Frump. sid. 445). — 11. *þretegu*; det senare e otydligt, så att man också kunde läsa *þretegu*. — 12. *[h]esta*; h är otydligt, så att ordet kunde läsas *vesta* eller *nesta*; $\alpha \beta$: *vesti*. — 15. *þer*; läs 'þeir'. — 28. *firdenum*; e. är skrifvet på ovanligt sätt och liknar något æ. — 34. *þer*; samma beteckning, som eljes begagnas för *þeir*. — *eygia*; jfr. *Heiðreks saga* (Bugges uppl.) 299² *meygia*, 315²⁵ *bægjar* och Frump. sid. 89. — 33. *ok fer*: $\alpha \beta$ tillägga: *Oddr*, hvilket är bättre. — 34. *efnin*; $\alpha \beta$: *efni*. — *fem*; strecket öfver e är otydligt.

Sid. 17, 5. med; läs 'medan'. — 7. utan; från Gilsbakki till Hvamm for han 'út'; 'utan' betecknar hemresan. — 10. eði; e är otydligt skrifvet. — heim; strecket står öfver e, icke öfver i. — 12. ok þeir koma; framför þeir bör 'er' suppleras eller också det föregående ok tagas bort (J. S.). — 14. Þórðr prestur í Reykjaholti Sölvason nämnes i Landnåma. — 16. til gillf; d. v. s. Haukagils i Hvítársiða (J. S.). — 17, 18. ok hann at hann leti uorunum; läs: 'ok heyrer hann at let i uorunum' (J. S.). — 18. Már och Ölvir (i Band. Fr. 41¹⁹ kallad Bjálfi) äro eljes icke kände. — het; öfver h är upptill ett tvärstreck. — 21. uisu; skrifvet u'; $\alpha \beta$: um; i marginalen står ett litet u. Visan kunde han naturligtvis ej kväda, förr än han begått dråpet (Bra — let — unna). — Bra; initialen står ute i marginalen och är försedd med åtskilliga slängar. — ny bryndri; $\alpha \beta$: nybrynda. — æ; $\alpha \beta$: at. — 24. reipt; i st. f. reift (se Frump. sid. 102). — 25. xii; otydligt; kunde också läsas 'xu'. — 28. snora; läs 'snori'.

Tillägg och rättelser.

Sid. III. Den anförda berättelsen om Oddr Úfeigsson finnes i äldre form uti Morkin-skinna (utgifven af Unger, Chra 1867). Oddr förekommer för öfrigt i Hemings þáttr (i tredje delen af Flateyjarbók och i Möbii *Analecta norrena*).

Sid. V. Skeggbroddi nämnes äfven i kap. 5 af Þorsteins saga Síðuhallssonar (intagen i Fire og Fyrretyve Prøver af Oldnordisk Sprog og Literatur ved Konrad Gislason, Kbhvn 1860, samt i *Analecta*).

Sid. VIII. Till beskrifningen på handskriften vill jag lägga följande upplysningar af Jón Sigurðsson: "Nogle Ejeres Navne findes hist og her i Margen, saasom 'Eyulfur Jonsson a þessa skytna skráðu' (ved Hálfs saga); 'Nikulas Einarsson' (ved Göngu-Hrólfs saga); 'Kol-beinn vinur (?) Biarnason (?)' og noget mere ulæseligt (ligeledes ved Göngu-Hrólfs saga). Haanden paa disse Vedtegninger synes at være fra 17:de Aarhundrede. Blandt Ejernes Navne er Nikulas Einarsson sandsynligvis en bekjendt Mand, som levede ved Mývatn henved 1630 og senere".

Sid. XI, rad. 8 står: 15²⁶, läs: 13²⁶.

Sid. XII. Anmärkningen om uteblifvit u-omljud i huotad 17²¹ beror på ett misstag, ty formen är ej fem. utan neutr.

Sid. XIII, rad. 5 står: N:o 6, läs: Pappershandskriften N:o 6, 4:to.

Sid. 1, 10. Jag har nu tydligt sett, att det står 'Vali het'. I rad. 11 är jag säker på orden 'um hrid'. — 16, 17. Handskriften 'mícla til laugu ueíta honum' tror Guðbrandr Vigfússon (som på enskild väg meddelat mig så väl denna som några följande i hans namn anförda anmärkningar) böra rättas till 'mícla til laugu uid hann' och anser, att felet kommit däraf, att afskrifvaren fattat det mindre vanliga verbet mikla som adjektiv. (Jfr. Band. Fr. 4⁸: minnka tillög við pik). — 19 står: þui, läs: þui. — 27. Efter orden 'Oddr uar' är 'ok' uteglömdt.

Sid. 2, 25. kona; i anmärkningen till detta ställe (liksom i anm. till 5⁷ och 6³², på hvilket ställe texten har konu) säges, att ordet i hdskr. är skrifvet qa (qu); detta bör vara oa (ou). — fyfter; membranen har felaktigt 'fyftz' (= fyftur).

Sid. 3, 1 står: gerdiz, läs: gerdiz. — 34. Jag tror nu, att det står 'fkylldu'.

Sid. 4, 8 står: fkuili, läs: fkuili. — 9. laxdæla; x kan hafva tillkommit därigenom, att originalet haft ett illa skrifvet tecken för ng (Guðbrandr Vigfússon). — hann uar son ospaks etc.; G. V. förmodar, att afskrifvaren här öfverhoppat en rad, och att sammanhanget i originalet varit: hann var son Þorvalds; systir Þorarins var Þórdís. er átti Halldórr, Snorra son goða; þeira dóttir var Guðrún, er átti Kjartan, son þeira Ásgeirs ok Þorbjargar digra, dóttur Ólafs på o. s. v. (jfr. Landn. 3, 5 och 2, 18 samt Laxdæla kap. 61), ehuru släktledningen sannolikt varit något mera kortfattad; man får då i det följande i st. f. 'moder hans' läsa 'moder hennar'. — 13 står: hondum, läs: hondum. — 14. umbod; G. V. förmodar: 'upp bú' (jfr. Band. Fr. 9²⁴).

Sid. 5, 20 står: glæraði, läs: glæraði. — 36 står: bragdet, läs: bragdet; r är skrivet öfver raden.

Sid. 6, 10 står: þetta, läs: þetta.

Sid. 7, 6 står: fyn, läs: fyn. — 17. I st. f. heradi står sannolikt herade.

Sid. 8, 6 står: mune, läs: mune; e är otydligt skrivet och kan läsas som o. — 15 står reifingar, läs: reifingar. — 25 står: en uefta, läs: enn uefta.

Sid. 9, 32 står: þeim, läs: þeim.

Sid. 10, 3. alþingif; det senare i står öfver raden. — 9. firer lagdr tolkas i anm. med "betrykt", "öfvergifven"; det kan ock, må hända lämpligare, öfversättas med "besegrad", "kufvad" (se Fritzners Ordb. sid. 182); jfr. äfven Svenska Medeltidens Rimkrönikor III (utgifven af G. E. Klemming, Sthlm 1867, 68), sid. 288, v. 6388. (Söderwall). — 27. står: mun, läs: mun.

Sid. 11, 13. hialit; af pappershandskrifternas läsart 'malit' kan man också få samma mening som i membranen. — 15. Jag tror nu, att i hdskr. står fiodin (icke fiodnum), fastän ordets slut är ganska otydligt. — 16. står: tiar, läs: tiar. — 22. skulut är otydligt. — 33. þa er uel nu etc., är säkert den riktiga läsarten; jag har vid närmare påseende funnit, att "tvärstrecket" på þ är mycket otydligt och troligen betydelselöst, samt att 'nu' verkligen kan skönjas.

Sid. 12, 19. cccc; i hdskr. står ett kort streck (likt en aksent) öfver hvarje c.

Sid. 13, 6 står: ganga, läs: ganga. — 15 står: manni, läs: manni. — 22 står: standzt, läs: standzt.

Sid. 14, 7 står: foru, läs: foru. — 20 står: hefer, läs: hefer. — 32. nockur är tvifvels utan riktigt och bör fattas som lokalt adverb (se Fritzners Ordb. sid. 481 och C.-V. Dict. sid. 777).

Sid. 15, 15. De i anm. föreslagna ändringarna äro onödiga; stället kan fattas antingen så: Nú segir Egill: "Eigi var þat nú" etc., eller sålunda: "Nú!" (= Nå!) segir Egill, "eigi" etc.

Sid. 16, 11. Hdskr. har helt säkert þretogu — 31. eygia; jämte de i anm. upptagna exemplen på detta stafsätt böra ægia 6²¹ och hlágia 16⁸ anföras.

Sid. 17, 28 står: kalff fon, läs: kalff fon.

Vid faksimilet bör anmärkas, att på sjätte raden b i ber fått ett nedåt riktadt streck, som ej finnes i hdskr.; i henni på åttonde och þíg på sextonde raden hafva strecken öfver i ej blifvit synliga.

Mindre betydande tryckfel i inledningen och anmärkningarna torde läsaren själf benäget rätta.

Jómsvíkinga saga

efter skinnuboken 7, 4to å Kungl. Biblioteket i Stockholm utgifven

af

GUSTAF CEDERSCHIÖLD.

Jómsvíkinga bardagi, eller striden på Hjarungavåg mellan det danska vikingaförbundet från Venden och Norges mäktige jarl Håkan, har utgjort ett bland de mest omtykta ämneua för de isländske sagoförfattarnes berättelser. Många skildringar af denna strid och därmed förbundna händelser finnas ock i de till våra dagar bevarade fornskrifterna; så upptaga de olika redaktionerna af Olof Tryggvasons saga Jómsvíkingarnes öden i längre eller kortare framställning. Äfven såsom ett helt för sig ega vi Jómsvíkinga saga och det förnämligast ¹⁾ i tvänne uppteckningar, en vidlyftigare och en mera kortfattad. Den förra finnes i handskriften 294, 4:to af Arne-Magnæanska samlingen och har lagts till grund vid sagans utgivande i elfte bandet af Fornmanna sögur (Kphfn 1828). Den kortare och, såsom man med alt skäl antager, äldre redaktionen finnes nu i Stockholmska pergamentshandskriften 7, 4:to, hvars text, ehuru i många afseenden god, uppenbart ej är annat än en (icke alltid noggrann) afskrift af det förlorade originalet ²⁾. Af denna text tog Rask under sin vistelse i Stockholm en afskrift, efter hvilken sedermera större delen af sagan — från 59² Maðr er nefndr Toki etc. till sagans slut — utgafs såsom prof eller "Sýnishorn" på Fornmanna sögur (Kphfn 1824); af början har det första stycket (54²⁰—55⁵) jämte några få läsarter upptagits i Fms. XI, det öfriga har hittills varit otryckt. "Sýnishorn" meddelar texten uti en i allmänhet normaliserad

¹⁾ Vi förbigå den unga redaktion, som finnes i Cod. A. M. 510, 4:to och omtalas i Fms. XI, Formáli p. 7.

²⁾ Detta visar sig tydligast genom den aldeles opassande interpolationen i 74²⁷⁻³⁰ (I þui — Bua liðar).

ortografi och kan anses såsom ett för sin tid ganska godt arbete — jämför man det med den Adlerstam-Hammar-sköldska upplagan (Stockholm 1815), så frestas man att antaga minst ett århundrades mellanrum —, men är dock icke sällan opålitligt ³⁾. Nu mer torde boken vara ganska svår att åtkomma.

Dessa förhållanden, den första upplagens ofullständighet, osäkerhet och sällsynthet, hafva synts mig vara tillräckliga skäl till förnyadt utgifvande af en på det hela så förträfflig sagotext som denna. Men ännu en anledning tillkommer. Skinnboken N:o 7, 4:to, af hvilken denna redaktion af Jömsv. s. utgör en del, är nämligen skriven vid den tid, början af 1300-talet, då den isländska ortografien stod i sin högsta blomstring, och är till sin språkform synnerligen noggrann och lärorik; detta har ock längesedan påpekats ej mindre af Rask, uti hans Anvisning till Isländskan (Stockholm 1818), sid. 8, än af Rydqvist, i Sveuska Språkets Lagar I, xvii; den senare har dess utom i första delen af det nämnda arbetet på många ställen citerat handskriften under namnet "Fragmenta Islandica". Vi kunna tillägga, att den sedan icke förlorat i anseende, utan ännu af de förnämste kännare — såsom C. R. Unger och Guðbrandr Vigfusson — mycket lofordas. Hittills har emellertid alt, som utgifvits efter denna handskrift, meddelats i normaliserad ortografi; vi hafva därför genom denna upplaga af Jömsvikings saga velat lemna första profvet på skinnbokens rättstafning i oförändradt skick.

Pergamentshandskriften 7, 4:to beskrifves dels i A. J. Arwidssons "Förteckning öfver Kongl. Bibliothekets i Stockholm Isländska Handskrifter" sidd. 18—20, dels af Rydqvist på nyss anförda ställe. Då vi hafva åtskilligt att tillägga, nödgas vi för sammanhangets skuld att här nedan upprepa en del af det, som i nämnda skrifter redan är sagdt.

³⁾ Följande fel kunna förtjäna att påvisas: i st. f. fregn 59¹⁶ har Sýnishorn fregnir sid. 2; — för i tigi 60²⁵ reigi sid. 6; — f. orðfari 61¹¹ orðfæri sid. 7; — f. braut och komir 61¹⁶ brátt och kom sid. 7; — f. ockur 61²⁸ ockar sid. 8; — f. þott 61³⁵ þó sid. 8; — f. görr 64⁷ gerðr sid. 14 (strax efter utelemnas öfverskriften hoftyp); — f. herkléði 67⁶ klæði sid. 22; — f. inn (skrifvet in) 68¹⁶ mönnum sid. 25; — f. leingrum 68¹⁸ leingr sid. 26; — f. liggi 68²⁴ liggr sid. 27; — f. etlaz 69⁹ ætlar sid. 28; — f. brúnölfi 70³³ brúnölfr sid. 32; — f. drifu 71¹³ drápu sid. 34; — f. Skialld meyar.Einar 72²² Skáldmeyjar-Einar sid. 37; — f. marks 75³⁶ merkis sid. 47; — f. hauggui 76¹⁴ havgg sid. 48; — f. íueitt 76¹⁷ ívert sid. 48; — f. er 76³² ef sid. 49; — f. muni 77²² mun sid. 51. — Efter n användes ofta d, då handskriften har ð, eller ð, då handskr. har d, o. s. v.

Boken är i aflång kvart, bunden i pappband med skinnrygg, och innehåller nu 58 skrifna pergamentsblad. De 9 första bladen, före och efter hvilka flere oskrifna pappersblad äro inbundna, innehålla större delen af Konráðs saga keisarasonar (utom början) och visa betydliga olikheter mot de öfriga; sagan är nämligen, utan indelning i kapitel, skrifven af tvänne särskilda händer (dem vi kalla I och II), under det en tredje hand (III) har skrifvit de öfriga 49 bladen. Handen I har skrifvit sidd. 4) 1, 2²³⁻²⁶, 5—7, 8¹⁷⁻²⁹, 9—12⁸ och 12¹³—13²¹, handen II sidd. 2¹⁻²³, 2²⁶—4, 8¹⁻¹⁶ och 30—37, 12⁸⁻¹² samt 13²²—18³⁵, där sagan slutar. Handen I har ful och otydlig stil, hvaremot II skrifver prydliga och korrekta bokstäfver; större och mera lättläst stil utmärker handen III. Hvad stafsättet angår, är det lättast att beskrifva I genom jämförelse med III, hvars ortografi vi förutsätta såsom tillräckligt känd genom nedan meddelade text och faksimile. De förnämsta olikheterna äro, att I saknar aksenter och bokstafven ð, regelbundet brukar v för u, ofta e för æ (e) eller e för e, samt äfven i andra fall visar osäkerhet i vokalbeteckningen, t. ex. fport f. fpurt och flogv menn f. flygv menn, fkeimtv f. fkemtv, gæizkv f. gæzka, linlæka f. -leika, vendredi, myrgiun o. s. v.; — att I vanligen utmärker en konsonants fördubbling genom prick öfver den samma, dess utom använder n för nn och s för ff, mycket ofta skrifver enkel konsonant i st. f. dubbel äfvensom ofta dubbel i st. f. enkel, regelbundet framför d och t begagnar n och l enkla (mera sällsynt hos III), ganska ofta brukar d i st. f. ð, men däremot i många fall har ð i st. f. d (särskildt där III har nnd eller lld), att r och vr (d. ä. ur) icke noga åtskiljas, t. ex. fyftr f. fyftvr och okkv f. okkr (enda [?] motsvarande exempel hos III är uet'in 57³⁸) o. s. v. Handen II har i flere afseenden samma ortografiska egenheter som I, men färre fel; såsom prof afskrifva vi ett par punkter från sista sidan:

Miclagarz keifari let rita fogv þesa alla a þrimr bokvm. fendi eina Rikarþi keifara til faxlandz. aðra til danmerkr þeim konungi er þar reð fyrir. ena þriðio hafði hann fialfr ok þotti fva þesi storvirki ok fregð lengst mundi vppi vera. ok licligaz til at hanf fregð mundi fízt niðr falla. — — — — — eix clerkr fax þesa fogv ferifaða a fíreti eino með þessvm hetti fem uv erv fróðer men vaner fira at legia

Dessa rader kunna äfven i någon mån tjäna till ått visa, att betydlig olikhet eger rum mellan denna redaktion af Konradssagan och den trykta (Kphn 1859), ty där saknas det ofvanstående; skillnaden i framställningssätt är också alt igenom

4) Vi numrera, liksom Rydqvist gjort, sidorna i hdskr. efter deras nuvarande följd utan afseende på det felande.

ganska stor. Det stycke af sagan, som saknas i början (de ord, hvarmed handskriften nu begynner, motsvara slutet af kap. 2 i upplagan), torde vara högst ett blad.

Skinnbokens största del, de 49 sista bladen, är, som sagdt, skrifven af handen III. På dessa blad är texten indelad i kapitel, som börja med stora röda initialer och vanligen föregås af med rött skrifna titlar ⁵⁾. Bladen innehålla:

Hrólfs saga Gautrekssonar, på nära 18 blad (sidd. 19—54²⁹); det första bladet är ganska illa medfaret — det har sannolikt under någon tid varit det yttersta i hdskr. —, ty öfre hörnet är afrivet och skriften på ett par ställen bortnött. På de flesta sidorna (sidd. 19—40 samt sid. 52) hafva vid inbindningen rader bortskurits upptill ⁶⁾; radantalet på de fullständiga sidorna är olika, växlande mellan 36 och 40. I början saknas ett blad (jfr nedanför). Sagan har här betydligt kortare form än i den hdskr., AM. chart. 590 b, c, 4:to, som är trykt i tredje delen af Fornaldar sögur Norðrlanda (Kphfn 1830), hvarjämte några händelser här framställas i annan ordning.

Jómsvíkinga saga, på något mer än 11½ blad (sidd. 54³⁰—77³⁴); i slutet af sid. 77 står med rött skrifvet: her hefr upp laugo afmund ar er kallaðr er kappa bani, och på nästa sida börjar

Ásmundar saga kappabana, som upptager 4 blad (sidd. 78—86¹); raderna 85¹ och 86¹ äro delvis afskurna och för öfrigt nötta. En afskrift af denna text har legat till grund vid sagans utgifvande i andra bandet af Fornaldar sögur Norðrlanda (Kphfn 1829) sidd. 464—487, där kapitelöfverskrifterna utelemnas, rättstafningen i några fall är yngre än handskriftens och dess utom enstaka fel förekomma ⁷⁾.

⁵⁾ Titeln står i slutet antingen af kapitlets första eller af det föregående kapitlets sista rad (den stora initialen börjar näml. alltid en rad); stundom (t. ex. i 71²⁸) står titeln inuti raden med det nya kapitlets början till venster och det förras slutord till höger, eller ock kunna slutorden vara på båda sidor omgifna af titeln (t. ex. i 60²²). — I stället för titel finnas i bland ett slags med rött tecknade krumelurer, som möjligen skola föreställa vågor.

⁶⁾ Detta nämnes icke i Arwidssons "Förteckning"; den där (sid. 19) förekommande uppgiften, att rader skulle saknas i Jómsvíkinga saga, är ej fullt noggrann; jfr noterna till vår text 59¹), 60¹), 61¹) och 62¹).

⁷⁾ Bland felen anmärka vi följande: upplagan har 463_{4,3} 'ef' menn komu þángat, hdskr.: er; — 464⁹ mettist, hds.: mētiz (hvarigenom altså det förfaller, som i Cleasby-Vigfússon's Dict. p. 425 yttras om konj. præter. af meta); — 464₁₄ kamp och kampinn, hds.: kanp och kanpinn; — 464₄ þessi smíð 'ykkar', hds.: yekur; — 465^{7,8} hann kvað því etc., hds.: hann quað hann því etc.; — 466⁶ til hamíngju 'brott', hds.: brotz; — 466¹⁴ geri 'manni eigi' mein, hds.: mannigi; — 468¹⁸ svá hefir oss til handa 'borizt', hds.: borit (skrifvet boř); — 479^{1,2} höfuðborg, hds.: haufuð bō; — 479^{14,15} at 'fresta' þetta víg, hds.: frelsa; — 480,

Örvar-Odds saga, upptagande sidd. 86²—113¹⁹; på sidorna 87—98 är något af det öfversta bortskuret, dock ingenstädes, tyckes det, mer än en rad. Efter denna handskrift är sagan utgifven af Rask i Sýnishorn af fornum og nýjum norr-ænum ritum (Holmiæ MDCCCXIX) samt sedan i Fornald. sögur II, sidd. 304—559, där några af felen i Rasks upplaga, i synnerhet i sagans början, äro rättade ⁸).

Början af Egils saga Skallagrímssonar, som upptager sidd. 113²⁰—116, motsvarande kapp. 1—5 i den nyaste upplagan (Reykjavík 1856). Det sista bladet har vid inbindningen förlorat sin inre kant, upptill är ett halfrundt stycke utrifvet, och den senare sidan är nedsvärtad. Handskriften afviker i ord och uttryck ofta från så väl texten i nämnda upplaga som den i Köpenhamns-upplagan af år 1809 och öfverensstämmer då vanligen med de codices, som i den senare kallas "Gvelpherbytani & Holani", stundom med "Jörundini".

Om skinnbokens tidigare öden känner man, mig veterligt, intet. Någon ledning till finnande af dess förre egare har man möjligen i ett par på nedre kanten af sid. 42 skrifna namn; där är näml. med en hand från 17:de (eller 16:de?) århundradet mellan några otydliga ord skrifvet: — — — ⁹) arní ketil fon ek haraldr andref — — —

På de udda sidornas nedre kant finnes en gammal bladnumrering, som be- tecknar den förra afdelningens (Konradssagans) blad med 51—59 och den senares med 75—122 (hvarvid dock två blad hafva siffran 110, två [*a* och *b*] 114, och 120 följer på 118). Att det således i handskriftens början saknades mycket mer än Konradssagans första del och i handskriftens midt mycket mera än första delen af Hrólf's saga, var lätt att se, men hvad de felande bladen för öfrigt innehållit, har

at launa eiga, i hds. hafva orden omflyttningstecken, således: eiga at launa; — 481⁸ mátti, hds.: mætti; — 484₆ hann varð sár, hds.: hann var þa sár; — 486⁶ 'marki' undaðr, hds.: mæki.

⁸) Andra hafva fått kvarstå, t. ex. 510⁷ öðru vísi, hds.: auðru vísi; — 510₁₃ ervidt, hds.: erviðliga (skrifvet erviðl; jfr dýrl = dyrliga 55³⁵); — 510₁₀ dausin, hds.: daufin (d. ä. döfin; ordet daus[s] tyckes således icke förekomma i betydelsen "svans"; jfr Cl.-Vigf. Dict.); — 525₉ óvitrustu, hds.: outhroztum; — 531^{10,11} Eigi 'ræddr' um þat, Rask har (sid. 73) inom parentes 'trauðer', hds.: réðr; samma uttryck i samma betydelse ("det är icke frågan om det" — "Ja, visst!") har hds. i Konráðs saga 1¹³; — 534₁₀ er 'þat' hafði gengit um hrið, hds.: þui; — 536₁₆ gaðlok, hds.: gaðlak; — 545⁴ varðveita 'hringana', hds.: hringum; — 545¹⁰ yðr, hds.: ykr; — 546₅ umsáttra, hds.: ū fat' (= umsátar); — 548^{15,16} láttu 'v.' meylla málmping 'sam . . .', hds. har v̄ (= um) och sam (= samit [?]); — 554^{16,17} säges om mannen Haki, som hade förmågan att se troll, då andra människor ej sågo dem: þat var mælt, at hann sæi jafnlangt nefi sér, 'eigi' lengra, men hds. har e. (d. ä. eða).

⁹) De första orden kunna möjligen vara: Gud [?? endast d är säkert] gemi [= geymi?] þin

hittills icke varit känt. Nyligen hade emellertid Guðbrandr Vigfússon i de membran-fragment, som utgöra N:o 580 A och B, i Arne-Magnæanska samlingen (beskrifna i Gislasons Frumpartar sidd. XLIV—XLVI) återfunnit samma handstilar jämte lika format och pergament (brunt, af ljusare delar liksom fläckigt kalfskinn) som i vår handskrift. Professor Unger, genom hvilken jag erfor upptakten, har under sin vistelse i Köpenhamn denna höst på min begäran godhetsfullt anställt en närmare undersökning af dessa fragment och därvid kommit till följande resultat.

580 A innehåller först 4 blad af Elis saga, skrifvet af handen III; bladets nummer är otydligt. De öfriga 24 bladen äro dels af Bærings saga dels af Flovents saga, skrifna omväxlande af händerna I och II. Numreringen är på de flesta stäl- lena bortskrapad, dock kvarstår på det sista bladet siffran 49. Bladet 50, som är förloradt, torde hafva innehållit slutet af Flovents och början af Konræds saga (jfr ofvan).

580 B innehåller blad af Mágus saga, skrifna med handen III. Numren finnas kvar på de sista bladen: 70, 71, 72, 73; nederst på baksidan af bladet 73, där Mágus saga slutar, är med rött skrifvet: her hefz upp saga hrolff k̄gf Gautrekf sonar. Af Hrólfs saga felas altså endast bladet 74 (jfr ofvan).

Det kan således icke synas tvifvelaktigt, att så väl dessa fragment som vår handskrift en gång tillhört en och samma skinnbok, som sannolikt redan på Island blifvit styckad, innan dess nu bevarade delar på olika vägar fördes till utlandet.

Då ett af våra syften med detta lilla arbete, såsom vi redan antydtt, är att sprida kännedom om handskriftens — eller rättare den af handen III utförda de- lens ¹⁾ — skriftsätt och rättstafning, hafva vi naturligtvis sökt att i den trykta texten bevara alla de viktigare dragen af den gamle skrifvarens ortografi. Hvilka dessa drag äro, inhemtas bäst af texten själf; blott tvänne af dem önska vi här särskildt påpeka: den (jämförelsevis) stora noggrannheten vid vokalers aksentuering ²⁾ och vid konsonanters enkel- eller dubbel-skrifning. Det är nämligen ganska säll-

¹⁾ Då vi i det följande nämna "handskriften" ("hds.") eller "skinnboken", mena vi endast sidorna 19—116; det behöfver knapt anmärkas, att vi därvid i synnerhet undersökt och oftast komma att åberopa de sidor, som innehålla Jómsvíkinga saga.

²⁾ Aksenten utsättes icke alltid midt öfver den vokal, till hvilken den hör, utan ofta för långt till venster, någon gång äfven för långt till höger t. ex. i orden leingi Nóregi 77¹⁾, där aks. i det förra tyckes stå öfver n, i det senare öfver r eller e; jfr 54¹⁾, 70¹⁾, 71¹⁾, ⁴⁾ och ⁶⁾, 74¹⁾.

synt att finna aksent öfver annan vokal än den, som bör vara lång — hit räknas äfven *au* ³⁾, *eí*, *eý*, *æ* (*é*) och *ð*, då *ö* står i st. f. *æ* (*œ*) ⁴⁾ —, eller att finna dubbel konsonant, där enkel fordras ⁵⁾. Å andra sidan saknas visserligen mycket ofta aksenten, där den borde förekomma ⁶⁾, eller uteblifver flerstädes det fördubblingen utmärkande tvärstrecket öfver *n* (i synnerhet i förbindelsen *nd* och i ordet *en* ⁷⁾), men båda dessa förhållanden kunna väl icke ega mycket större vikt än ett tillfälligt utlemnande af de öfre tecknen i *å*, *ä*, *ö* eller af tvärstrecket i *t* hos nutidens skrivare och äro vanligare väl endast därför, att de gamle skrifvarne hade vida mindre öfning.

Det är, sade vi nyss, endast de viktigare dragen af handskriftens ortografi, som vi velat behålla i vår text. De förändringar, vi vidtagit, afse att göra upplagan mera brukbar för dem, som framför alt önska lära känna sagans innehåll, och bestå i 1) uteslutande af några mindre betydande grafiska egenheter, 2) användande af stora bokstäfver i nomina propria samt 3) förkortningarnas upplösande.

Till de förändringar, som skett med afseende på det (i inskränkta mening) grafiska, hör naturligtvis först den, att vi i de fall, där hds. låter ett bokstafstecken utan skillnad i betydelse hafva något olika former, i texten begagna endast *en* form; sålunda, då *e* i hds. någon gång är försedt med ett kort streck till höger (jfr .e. [= *eða*] på faksimilets nionde och *fē* [= *sem*] på dess femtonde rad) eller *n* skrives *ŋ* (jfr *eñ* i slutet af faksimilets andra rad), använda vi i texten vanligt *e* eller *n*; på samma sätt återgifva vi med *y* så val *ý* som *y*. Obetydligt större är för-

³⁾ Då *au* är diftong. Betecknar däremot *au* ljudet *ö* (— *o* eller *o* i Lyngbys system), så skrives det utan aksent. Såsom fel bör man därför betrakta *skaúmm* 75³³; i *aúngu* 57¹⁴, 72²³ (och *Aúngo* 61⁶) förefinnes möjligen vokalförlängning (framför *ng*; jfr längre ned).

⁴⁾ Men i *göra* 70⁵ borde aksenten vara borta.

⁵⁾ Oriktigt använd aksent förekommer (jämte de i näst föregående noter anförda exemplen) inom Jómsvíkinga saga uti: *suártir* 56¹⁴, *Vágn* 67¹⁰, *Nóregi* 58²⁴ (med flere ställen), i *brótt* 59⁸, *stúfúnum* 74²⁹, samt för öfrigt uti; *uárir* 108⁶, *péss* 110⁸, *óf* 20²⁶ och 115²⁸, *kóm* 42²³, *skólum* 101³⁰, *bógúna* 41³², *fiárlút* 52³², *túttugs* 114⁴. Öfver 1 tyckes strecket (aksenten) stundom endast vara ett medel att skilja 1 från ett bredvid stående *t*, *m* eller *r*, nämligen i orden *tígn* 40⁸, 66^{11,20} (*vtígnari* 33³¹, *tíginna* 79²⁰), *míg* 69⁹, *risa lannd* 92⁹; det är därför ovisst, hvilken betydelse man skall tillägga strecket i de ofta förekommande formerna *lítla* (*lítlu* o. s. v.), *þítt*, *mínn* o. d. — Dubbel konsonant i st. f. enkel står i *brotiñ* 67²¹ och *tallaði* 29³⁰.

⁶⁾ Detta är vanligare i vår text än i hds., ty vi hafva öfver alt utelemnat aksent på vokaler, som tillhöra i hds. blott genom förkortningstecken utmärkta stafvelser eller ord.

⁷⁾ Brukad såsom partikel; men i 77³² är *en* (i st. f. *enn*) bestämd artikel. Nästan ensamt stående skrifsätt är *ueturin* 57³³ (liksom äfven *Einar* [*ein*^r] 75¹⁴).

ändringen, då vi i st. f. 2, som hds. brukar i synnerhet efter o och d (ð), skrifu r, eller i st. f. f skrifu s (s betyder i hds. aldrig ff, utan växlar utan åtskillnad med f). Icke håller hafva vi hyst någon betänklighet för att begagna vanligt v, där hds. har den angelsachsiska formen af denna bokstaf, ty sist nämnda form förekommer endast i sådana fall, i hvilka vanligt v icke blott kan användas, utan i hds. verkligen oftare användes ⁸⁾. — I st. f. handskriftens i (j) skrifu vi i (j) ⁹⁾, och vanligt f i st. f. den angels. formen, som i hds. är den enda brukliga. — Den sammanträngning af två bokstäfver, som hds. visar (alltid af pp och i radens slut stundom af andra t. ex. i 57²², 58⁹, 64¹⁴, 74¹⁴), hafva vi lemnat utan afseende.

Bruket af stora begynnelsebokstäfver i nomina propria är icke exempellöst i hds., där det icke blott ganska ofta förekommer vid meningens början eller då namnet betecknas ensamt genom sin första bokstaf, utan stundom äfven annars t. ex. Arnfinnr 54³², Olafr 68²⁰, 77³². I den trykta texten hafva vi låtit nomina propria alltid börja med stor bokstaf ¹⁾, men i andra ord följt handskriftens skriftsätt ²⁾. "Halfstora" bokstäfver hafva i början af meningen (och af nom. propr.) förvandlats till stora, men behållits i andra fall.

Hvad slutligen angår förkortningarnes upplösande, nödgas vi, emedan vår text endast undantagsvis återgifver dem med kursiv stil, här redogöra för vårt förfarande

⁸⁾ Däremot hafva vi behållit handskriftens åtskillnad mellan u och v (som stundom skrives ganska likt u, men igenkännes därpå, att dess högra streck nedtill saknar den krökning mot höger, som utmärker u); man kan näml. i hds. iakttaga en, visserligen ganska vacklande, tillämpning af den regel, som skiljer mellan *konsonanten* v och *vokalen* u; hvarvid likväl är att märka, att, medan v jämförelsevis sällan är tecken för u-ljudet, u mycket ofta skrives för v-ljudet, i synnerhet då detta föregås af annan konsonant, t. ex. sua, quād, huart, Sueinn, þui, hvilket också är iakttaget vid förkortningarnas upplösande (äfven i namnet Sigvalldi, då det skrives s. eller f.). Å andra sidan brukas v gärna under ett förkortningstecken, t. ex. hv^sr = hverr. sigv[^]. = Sigvalldi, v̄ = vm (um); öfver raden står v för att beteckna *ur* i *ueturin* 57³², *ru* (eller *ru*) i *leíngur* 68¹⁸, *brudlaupsins* 66¹⁹, *Strutharalldr* 66^{23,27}, 67^{16,24}. Som större begynnelsebokstaf använder hds. V, t. ex. Vendir 65³¹, Veseti 65³⁶ (märk dock 65²⁵!), Vlfr 72⁶.

⁹⁾ Visserligen har i någon enstaka gång, såsom i villdi 72²⁹, en prick öfver sig, men detta måste anses vara rent tillfälligt (i det anförda fallet väl beroende därpå, att skrifvaren för tidigt börjat teckna l).

¹⁾ Hvarvid ett begynnande u blifvit U, ehuru V bättre öfverensstämt med bruket i hds. (se föreg. not. ⁸⁾), samt 60²⁶ blifvit Æsa.

²⁾ Egendomligt är användandet af I i Iarl (så väl då ordet fullt utskrives, som då det förkortas till I. eller .I.; iarl skrives dock 76²⁶), Íóms- (äfven ofta med i-), Íol m. fl.; i Iarla 73⁷ och Íomsvíkingar 71²⁷ och 74¹ närmar sig I till form af j, i Íomsvíkinga 75²⁹ är afvikelsen från det vanliga utseendet mindre.

i sådana frågor, som kunnat gifva anledning till olika uppfattning. Man skall finna, att det är handskriftens ortografi i oförkortade former, då sådana kunnat uppvisas, som för oss varit bestämmande.

I synnerhet mångtydigt blir tecknet ^s, som i stamstafvelser vanligen tolkas med *er* (stundom likbetydande med *ér*³⁾, t. ex. i *her*, *þer*, *ser*). I ändelser hafva vi återgifvit det med *ir*, hvilket skriftsätt i de fall, då ingen förkortning skett, är det brukliga ⁴⁾. Vidare betyder tecknet ^s: *ær* i *væri* 59^{7,12}, 64^{10,12,19,20} (m. fl. ställen) och utom Jómsv. saga t. ex. i *nær* 26⁷, *stærri* 90³⁶, *færir* 107¹¹, 109¹, *fær* 107¹⁷ *þær* 109¹⁹ ⁵⁾, hvilka ord i oförkortad form alltid hafva *æ* (*æ*, *é*, *ē*), liksom öfver hufvud bruket af *e* för *æ* (*é* o. s. v.) är ytterst sällsynt i hds. ⁶⁾; — *eir* i *þeir* 55³², 68³², 95³, 96², 106²⁹ m. fl., *þeirra* 85²¹; — *r* i *er*, *eru*, *ertu*, *erfa* 69³⁰, *Vlfr* 72³ och *Þorleifr* 75¹¹. Slutligen hafva vi i *g^sa*, *g^sr*, *g^sð*, *g^sfiligr* o. d., där man på grund af andra handskrifters bruk kunde anse *er* vara det rätta, begagnat *ör*, ty i hds. förekommer verbet (liksom de därpå härledda orden) oftast stafvadt med *ö* — inom Jómsv. saga finnes *göra* 69^{3,15,16}, 75⁴, 77^{7,15,21}, *göraz* 65³⁴, *görr* 64⁷, *gört* 57¹⁴, 76^{9,12,27} —, men aldrig med *e*⁷⁾; som ännu ett stöd för det berättigade i denna tolkning torde man kunna anföra handskriftens *danm^sk* (= Danmörk) 59¹⁰, 60²⁴, 61^{33,34}, 69²⁹ ⁸⁾ och *n^sðra* (= nöðra) 72¹³ ⁹⁾.

Tecknet ∞ ¹⁾ eller ∞ upplöses vanligen med *ur*, t. ex. i *spurði* 75¹², *Sigurðr*

³⁾ Vi erinra om, att vi icke använda aksenter i de ord eller stafvelser, som i hds. uttryckas genom förkortningstecken (jfr not. ⁶⁾ till sid. vii).

⁴⁾ Det enda undantag, jag funnit, är komner 48²⁷.

⁵⁾ Jfr *k^s* = *kær*[ir]? 65¹⁶.

⁶⁾ De få fall, där detta eger rum, såsom 43³⁶ *beði* och 81³² *erit*, bero väl endast därpå, att skrifvaren glömt tillsätta haken på *e*; på samma sätt bör man sannolikt förklara *uéttr* 77³⁰.

⁷⁾ Sällsyntare stafsätt äro *göra* 70⁵; *goraz* 69³⁶, *gora* 78¹⁸, 79³³, *Gorom* 107²; *giörr* 20²⁴, *giörst* 41²³, *Giörla* 45²⁹, *giörfiligr* och *giörðiz* 86³⁰; *giörðiz* 19²⁴, *Giörði* 112²¹; *gerir* 95¹⁴, *gera* 115¹². Om aksenten i *göra* är taladt i not. ⁴⁾ sid. vii; *o* och *io* äro väl endast ofullständiga skriftsätt för *ö* och *iö* (jfr *hoflu* 54³², *Fiolnir* 59^{7,11}, och 19²⁴, strax före *giörðiz*, *Danmorku*); med *gera* (-ir) kan jämföras *grenndi* (f. *örenndi*) 22⁶, 66²⁵.

⁸⁾ Ett annat förklaringsätt af *danm^sk* torde vara möjligt, om ock mindre tilltalande. *s* användes näml. stundom för att antyda, att ett ords slut är utelemnadt t. ex. *s^s* = *segir*, *ves^s* = *Veseta* 66⁶ och särskildt *danm^s*. 58¹⁰, 59¹², 67⁵, 69²⁸; *k* skulle då vara onödigtvis tillagdt, liksom *eir* i *þeir* 65⁴.

⁹⁾ Däremot skrifva vi med stöd af formen *reru* 62²³, 63²⁸ och andra ställen, *sneriz* 58⁸ och *sneri* 74²⁵. — Från *s* skiljes *⁹*, som påträffas i *þ^⁹r* = *þess* 56¹⁷, *þ^⁹ir* = *þessir* 66²⁹ o. d.

¹⁾ Ofta ganska likt ∞ är ⁰² t. ex. i *for* | *ellrar* 58^{1,2}, *forraða* 68¹⁴ och *for* (= *för*) 58^{11,29} o. s. v. (jfr 56²³ och not. ⁴⁾).

70¹⁵, kistur 66⁸, men i f[∞]tu 68²⁸, f[∞]ta 69³⁴ och fp[∞]r 68³⁰ med yr, ty dessa ord skrivas i hds., då ingen förkortning är använd; aldrig annat än med y ²⁾).

Handskriftens ggr, ggit o. d. blifva i vår text geingr, geingit o. s. v., emedan förlängningen af e framför ng i hds. är regel ³⁾); præteritum ggu (o. s. v.) hafva vi däremot, föranledde af sådana former som fengu 65⁷, fenguð 76⁵, fenga 59³⁰, fengi 64¹⁴, hengu 37¹² m. fl., stafvat gengu o. s. v.) oaktadt geingu förekommer 37²⁰, 74³¹.

v° (u°) har blifvit upplöst till voro (uoro); med o i första stafvelsen förekommer näml. ordet på en mängd ställen i hds. (inom Jónsv. saga dock blott 57³⁵ och 77¹⁴), liksom äfven i andra ord exempel finnas på öfvergången från vå till vó (vo), såsom vón 90³², von 83¹, quoduz 59⁵, (men vón 74^{1,2}, kuaðuz 49³⁵); varu torde icke finnas på annat ställe än 68¹⁷. Ett annat skäl till att anse v° betyda voro och ej varu (= vāru) är analogien med de gängse förkortningarna f° = fara, f° = foro, t° = taka, t° = toko, r° (r°) = riki (Riki), m° = manna, e° = eigi, m° = mono (t. ex. 56^{13,15}, 57¹⁶), samt det 44²³² förekommande v° = vara (vāra), ty i alla dessa tillhör den öfver raden skrifna vokalen ordets båda stafvelser. Anledningen, hvarför varu så tidigt förändrat sin stamvokal, torde väl vara att söka däri, att detta ord ofta begagnas och vanligen har ringa tonvigt. De båda sistnämnda omständigheterna gälla äfven för ordet honum (förkortadt hm), hvilken form därför, ehuru i hds. endast en gång (69^{12,13}) använd, upptagits i st. f. det likaledes på blott ett ställe anträffade hānum (85³³, i en vers).

Likasm v° återgifves med voro, f° med fara o. s. v., synes f° böra motsvara firi, men denna form förekommer endast 404⁹; den vanliga utskrifna formen är fyrir (i Jónsv. saga t. ex. 60²¹ och 64⁵), som också begagnats i vår text ⁴⁾).

Nom. dual. af 4:sta personens pers. pron. skriva vi við (icke vit), såsom det förekommer 404¹⁷, 409⁶; dess förkortningssätt (v°) är också det samma, som begagnas för prepositionen við. — I likhet med det vanligare skrifsättet i hds. bruka vi slutligen ll och nn (icke l och n) framför d och t.

Med något mera godtycklighet hafva vi i upplösta ord och stafvelser uteslutande begagnat ö (icke au eller æ), æ (icke e), rr (icke r), it (icke ið), — samt

²⁾ Däremot har jag med spurði återgifvit fp[∞]. 76^{15,24,25}, hvars punkt torde angifva utelemnande af mera än r; tvifvelaktigt är fp[∞] (utan prick) 84^{9,31}.

³⁾ Visserligen med undantag t. ex. enga 56²⁴, engan 60²⁹, 65²⁹, engum 61⁷, engir 64²³ (anmärkningsvärdt är éngi 110⁴). — Framför ng förlänges stundom äfven a i gångr 73⁷, 80²⁵, 85¹⁰ och gānga 42²², 45⁴, 97¹⁷, 99³⁰, 108¹. Jfr not. ³⁾ sid. vii.

⁴⁾ Detta ord skrives i hds. äfven fyrir 24²⁴ (i fyrisögn) och 37¹⁵.

vidare skrifvit föður (ack., dat. och gen.; icke feðr), Danmörk (dat. ⁵); icke Danmörku) och konungr (icke kongr ⁶)).

Alla hittills omnämnda frågor beröra endast ortografien, icke betydelsen. Tvifvel med afseende på den senare kunna inträffa, när ett ord i hds. är uttryckt blott genom begynnelse-bokstafven (-bokstäfverna); osäkerheten gäller då vanligen ett substantivs kasus eller ett verbs tempus ⁷) eller modus. Om i dylika fall sammanhanget och språkbruket icke lemnat tillräcklig ledning, har det synts oss tjänligt att antingen genom kursiv stil ⁸) utmärka den del af ordet, som saknas i hds., eller ock i not anföras handskriftens skriftsätt. Samma medel äro använda, då tecknet — i ords slut kunnat betyda så väl -in (eller -inn) som -it ⁹).

Är ett ord i hds. betecknad genom begynnelsebokstafven (-bokstäfverna), så följer efter denna (eller dessa) vanligen en punkt ¹); denna punkt blir i texten, då ordet fullständigt utskrifves, naturligtvis utelemnad. Men, emedan vi velat behålla handskriftens verkliga, satsskyljande interpunktion oförändrad ²), och som hds. aldrig nyttjar två punkter — den ena för förkortningens, den andra för meningens skuld — omedelbart efter hvarandra, så hafva vi låtit förkortningspunkten kvarstå i de fall, där handskriftens bruk synts fordra meningspunkt, eller rättare tillåta dess användande, ty den saknas icke sällan ³).

⁵) Denna dativ-form har namnet stundom, då det är förkortadt, t. ex. 57³⁴.

⁶) Ordet finnes icke fullständigt skrifvet i hds. utan endast under formerna \bar{k} (eller k.), $\bar{k}r$ eller $\bar{k}gr$; den sist nämnda kunde betyda 'kongr', lika väl som $\bar{k}o$ är = kono (t. ex. 69²⁷). Att emellertid ordets osammandragna form ännu långt senare kunnat användas, ses af den äldre Guðmundardrápa (från år 1345), där versen 29³ har lydelsen: Ólafs *konungs* enn skal stæla.

⁷) Detta gäller i synnerhet verben hafa, segia och (ehuru i mindre mån) mæla; hvad de båda senare angår, finner man lätt, att vi vid anföringssatser föredragit segir framför sagði, men mællti framför mælir.

⁸) Kursivering använda vi i allmänhet då, när det af något skäl behöfver framhållas, att den ifrågavarande delen af ordet i hds. icke är utskrifven; så t. ex. föranledes kursiveringen i *marka* 66⁸ af "Sýnishorns" läsart merkr (liksom noten 70⁴) af "Sýnishorns" þinum).

⁹) Tecknet — motsvarar dess utom -aði i kallaði 74^{13,28} (jfr kall = kallaðr 55^{12,13}, 60⁸, 61⁸ o. s. v.), samt för öfrigt -ina i haullina 58¹³, -iga i dyrliga 55²⁵. — Bland andra användningar af detta tecken önska vi påpeka den i ld därför, att vi öfver alt upplöst namnet snald med Sialand, icke Sialönd (utom 77²⁴, där ändelsen bestämdt utvisar pluralis).

¹) Stundom sker detta äfven vid andra förkortningar t. ex. m⁸ 64³⁵.

²) Detta är iakttaget äfven på de ställen, där interpunktionen är mindre riktig, t. ex. 72¹⁶⁻²¹.

³) Punkt förekommer också någon gång i samma användning som ett bindestreck, t. ex. Skialld meyar.Einar 72²², Dyra.firði 72^{31,32}, Borgundar.holmi 77^{26,27}.

I hds. är bruket af ords sammanskrifning och åtskiljande icke alldeles det samma som i normaliserade upplagor, i det en preposition ofta bildar ett ord med följande nomen (pronomen) ⁴⁾ eller å andra sidan många sammansatta ord skrivas skilda i sina beståndsdelar. I texten är allt detta nog återgifvet. Där det varit svårt att afgöra, om två ord i hds. varit sammanskrifna eller ej, hafva vi skilt dem med ett mindre mellansrum ⁵⁾. — Ofta skiljer radens slut ord eller ord-delar, som eljes kunde hafva varit sammanskrifna. För att i sådana fall icke göra någon ändring i det, hds. företer, hafva vi i upplagan genom lodräta streck angifvit, hvar ny rad börjar, ett förfaringssätt, som till lika låter läsaren se skälet, hvarför stundom punkt saknas (t. ex. 55^{21,22}, 56³⁰, 59²⁰, 61¹⁸ o. s. v.) eller andra egenheter ⁶⁾ kunnat förekomma. Denna radindelning medför dess utom den fördelen, att man med samma siffra kan citera både upplagan och handskriften. — Kapitel-öfverskrifterna äro i upplagan ställda på särskilda rader; om deras plats i hds. hafva vi talat i not. ⁷⁾ till sid. iv. Sagens öfverskrift "Jömsvikinga saga" är af oss tillsatt.

Bifogade faksimile utgör en tämligen trogen afbildning af sidan 67 i hds.; dock äro handskriftens finare streck på faksimilet endast obetydligt olika de gröfre; sidans af det skrifna upptagna del är i hvardera riktningen ungefär 2 linjer för stor och papperet har icke pergamentets brunaktiga färg.

Som vårt arbete äfven är afsedt att i någon mån fylla behovet af en handupplaga, hafva vi i texten rättat felen, där rättelsen syns oss säker, och därvid i not anført handskriftens läsart ⁷⁾. Men en uttömmande kritisk behandling af sagan har icke ingått i vår plan; därför har visan i 72³⁶—73² lemnats i den otillfredsställande form, hds. erbjuder; fel torde också förefinnas i fñi 57²⁶ (för ófríði?), breyttu 72²⁹ (för breylti?) och kanske på ännu ett par ställen.

Innan jag slutar, får jag härmed tacksamt erkänna min förbindelse till Kungl. Bibliotekarien m. m. Hr G. E. Klemming, genom hvilkens välvilja det blifvit mig möjligt att få låna handskriften hit till Lund.

⁴⁾ Äfven andra ord sammanskrivas, t. ex. þuiat, eittsiun 75²⁹. Är sammanskrifningen helt och hållet tillfällig, såsom i eiuið för ei uið 71¹², hafva vi lemnat den utan afseende.

⁵⁾ Likaså, när det senare ordet är nom. propr. och således skall börja med stor bokstaf.

⁶⁾ T. ex. uteglömmande af ett ord (såsom 56³⁶ och möjligen 70³⁶) eller omtagning af bokstäfver (se 55⁵, 57¹, 67¹, 69⁴) o. s. v.) m. m.

⁷⁾ Men då vi i noterna begagna uttrycken "ändradt" eller "rättadt", menas af den gamle skrifvaren själf gjorda förändringar.

Jómsvíkinga saga.

her hefr upp Jómsvíkinga saugu

54

Gormr het konungr er reð fyrir Danmörku er kallaðr | var hinn barnlausí ¹⁾ 31
hann uar ríkr konungr ok uin sæll við sína menn. hann hafði þa leingi ráðit | ríkinu
er þetta er tíðennda. þa var i Saxlanndi Arnfinnr Iarl er ríki hellt af Karlamag
| nusi konungi. þeir uoro uinir goðir ok Gormr konungr ok hófðu uerit i viking 33
báðir saman. Iarl atti systur | fríða. enn hann lagði a hana meira hug enn skyldi
ok gat við henni barn enn þui var leynt. ok senn | di Iarl a braut ok bað þa eigi 35
við skilíaz fyr enn þeir vissi huat af yrði barninu. þeir | komu i Danmörk ok við
einn skóg. vvrðu þeir þess uarir at Gormr konungr er a skóginum ²⁾ ok hirðin.
þeir || koma ¹⁾ barnino unndir eíkr eina enn forða ser. Vm kuelldit for konungr 55
heim ok aull hirðin nema | ij. bróðr. het annar Halluarðr. annar Hauarðr. þeir urðu
eptir staðsi. þeir gengu framm at | sia ok þa heyrðu þeir barns grat. ok gengu 3
eptir. enn vissu eigi hueriu gegndi. þeir fundu | þar sueinbarn undir eik einni ok
knut ²⁾ mikinn i limunum yfir uppi. barnit var vafit i guð | vefiar pelli. ok knýtt 5
silki dregli um haufuð barninu ok þar i aurtugar gull. þeir | toko upp barnit ok
haufðu heim. koma sua heim at konungr sat við dryckiu ok saugðu konungi huat
| þeir hófðu funndit ok syndu honum sueininn. honum leízt uel a ok mællti. Sia 7
sueinn mun st | órra manna vera ok betra funndinn enn eigi. ok lét suein aúsa
uatni ³⁾ ok kalla Knút | af þui at gull uar knýtt um enni hans. konungr feck hon- 9
um föstr ok kallaði sinn son ok unni | mikít. Ok er Gormr konungr er gamall þa
gaf hann ríkit Knuti fostra sinum. ok eptir þat lætr Gormr konungr | líf sitt. Nu 11

54, ¹⁾ *I handskr. har aksenten af vardslöshet blifrit satt öfver n*

²⁾ *Skrifet skóg'*

55, ¹⁾ *k tyckes vara ändradt från f*

²⁾ *knut*

³⁾ *Ändradt från nafni*

tekr Knutr við ríki þui aullu er átt hafði Gormr konungr ok er vinsæll. hann
getr ser einn son er Gormr het. sa uar fyrst kallaðr Gormr hinn heimski. enn þa
13 er hann var roskinn Gormr hinn | gamli eða hinn ríki. Haralldr ⁴⁾ het Iarl er reð
fyrir Holldseta lanndi. hann uar kallaðr Klakcharalldr. | hann var uitr maðr Iarl
15 atti dottur er Þyri hét. hon var spauk at viti. quenna frídúz at | sia ok reð betr
drauma enn aðrir menn Iarl unni henni mikit ok þar þóttiz hann eiga öll | lanndráð
sem hón var. Nu er Gormr rosknaðizt ok hafði tekit við konungdómi þa ferr hann
17 or lanndi | með mikinn her ok ætlar at biðia dottur Haralldz Iarls. ok ef hann uill
eigi gefa honum konu | na. þa ætlar hann at heria a hann. Enn er Haralldr Iarl
19 ok dottir hans spyria til fara Gorms konungs ok hans fyrir æt | lan þa senda þau
menn moti honum ok biðða honum til agætrar veizlu. ok konungr þeck | iz ⁵⁾ þat.
Ok er hann hefir upp borit örenndi sin fyrir Iarl. þa ueitir Iarl þau suaur at
21 hon skal sialf | ráða. þui at hon er micklu uitrari enn ek. konungr skorar þa þetta
mal við hana sialfa. þa segir hon sua | eigi mun þetta ráðaz at sinni. ok skalltu
23 fara heim með goðum giöfum. ok uirðuligum | enn ef þer er um ráða hag við mig.
þa skalltu er þu kemr heim lata göra hus þar sem | eigi hafi fyr verit þat er þer
25 se skaphiet at sofa í en þar skalltu sofa i vetrar | nótt hina fyrstu ok iij. nótr í samt.
ok mun þu glauct ef þik dreymir nöckut | ok lát segia mer. mun ek þa segia senndi
27 mönnum huárt þu skallt vitia þessa | ráða hags eða eigi. enn ⁶⁾ eigi þarftu at vitia
ef þic dreymir ecki. eptir þetta ferr Gormr | konungr heim með uirðuligum giöfum.
29 ok uill uist reýna vitro hennar. Ok er hann kemr heim | þa ferr hann sua með
þessu sem hon hafði til kennt. konungr sefr nu .iij. nátr i husinu. | Enn .iij. hans
manna lét hann hallda uórð um husit at ei uæri með suikum um setið. Síðan
31 senn | dir konungr menn sina a fund Iarls ok dottur hans at segia drauma sina.
Enn er hon hefir heýrt drau | ma. þa mælti hon at þeir segði konungi at hon mon
33 ganga með honum. senndi menn segia nu | sua skapað konungi. ok uerðr hann nu
allkatr uíð þetta. bióz hann nú heiman brátt með mic | klu liði at uitia þessa ráða.
35 Gormr konungr kemr nu uíð Holldseta lannd. Haralldr Iarl fréttir nu | til ferða
konungs. býr hann nu dyrliga veizlu i mót honum. oc tokz þar ráða hagr. Enn
þat var | haft at skemtan at veizluuni at Gormr konungr sagði drauma sina. enn
56 Þyri drottning reð | eptir. konungr sagði at hann dreymdi hina fyrstu nótt at hann
þóttiz ¹⁾ uti staddr ok sia yfir | allt ríki sitt. honum þótti siar falla fra lanndi sua

55, ⁴⁾ *Begynnelschokstafren något större än vanligt*

⁵⁾ þeck | ciz

⁶⁾ e otydligt (ändring från n?)

56, ¹⁾ z till större delen utplånadt

langt at hann matti eigi aúga yfir|reka. ok þu voro aull eyiasunnd ok firðir. 3
þa sa hann at auxn .iij. gengu upp ór|sænum huitir ok bitu af gras allt af iörðu
ok gengo aptr i siainn síðan. Sa|var annar draumr at honum þottu enn .iij. 5
yxn ganga or sönnum. þeir voro rauðir allir ok|hyrndir ²⁾ miög. þeir bitu enn
gras af iörðu ok gengu aptr síðan isiainn. Sa uar draumr|hinn .iij. at konungr 7
sa enn auxn iij. ganga or sia. þeir voro allir suartir at lit ok mycklu|mestir. ok
mest hyrndir ok bitu enn gras af lanndi ok gengu aptr isia síðan. Ok|eptir þat 9
heyrði hann brest sua mikinn at hann hugði at heýra munndi um alla|Danmörk ok
sa hann at þat varð af siafar ganginum er hann geck at lanndinu. Enn nu|uil ek 11
drottning at þu raðir draumana til skemtunar mönnum. hon quað sua vera|skyldu.
þar er auxn gengu alannð or sô huitir. þar mono koma uetr iij. snémicklir sua
at|af mun taka ár i Danmörku. Enn þar er upp gengo aðrir .iij. auxn rauðir. 13
þar mono|koma aðrir .iij. uetr suélitlir ok þo eigi goðir. þa gengo upp hinir .iij.
auxn suártir|þar mono koma hinir þriðiu uetr. þeir munu vera sua illir at aungir 15
munu ³⁾ muna þuili|ka. ok þat suarta hallæri mon koma at varla munu dóni til
finnaz at slict hafi|orðit. Ok þar er auxnir voro hyrndir miög. þar munu margir 17
verða hornungar allz þess|er eigó. Þa heýrðir þu brest mikinn af siafar gang.
þat mun vera fyrir ofriði|storeflis manna her i lanndi ok þer nánir at frénndsemi. 19
Ok ef þic hefði þat dreynt hina|fyrstu nótt sem nu var hina síðurstu. þa munndi
ofriðrinn verða a þinum dögum|ok þa hefða ek eigi geingit með þer. enn við 21
hallæri mun ek górt geta. Eptir þessa veiz|lu foro þau Gormr konungr heim
ok Þyri drottning til Danmerkr. ok letu hlaða mörg skip af korni|ok annari gézku 23
ok flytia i Danmörk ⁴⁾. Ok a hueriom misserum þaðan fra þar til|er hallærit kom.
enn þa sakaði þau allzecki ok enga þa er i nanndir þeim voro|þuiat þau miðl- 25
uðu mikil góði sinum ⁵⁾ lanndzmönnum. ok hefir Þyri vitroz kona komit i Dan-
mörk ok var kolluð Danmarkarbót. Gormr konungr oc Þyri drottning attu .ij.
sonu. het Knutr hinn ellri. en|Haralldr hinn yngri. þeir voro baðir efniligir. ok 27
uar Knutr uitrari. hann var föstraðr með|Klackharalldi larli moður föður sinum. ⁶⁾
larl unni honum mikit ok hann uar hinn v|insælsti. Haralldr var heima með 29
hirdinni ok hinn ouinsælsti i uppruna sinum|Gormr konungr senndir nu menn til

56, ²⁾ Skrifret hýrdⁿ

³⁾ Ändradt från muna

⁴⁾ or öfver raden

⁵⁾ Skrifvet l., som är ändradt från l

⁶⁾ I hdskr. står felaktigt .I. i st. f. .f.

31 Haralldz Iarls at bioða honum til lola ueizlu. Iarl tok þui uel | foro nu aptr sennði
 menn konungs. Nu býz Iarl til ferðar þessar Ok þeir fara þar er Lima | fiórðr
 33 verðr fyrir þeim. þar sa þeir standa eik unndarlíga. þar voro uaxin a ep | li smá
 ok græn ok blómguað. þeir unndruðuz miög. ok segir Iarl at honum þotto þetta
 35 | vera ⁷⁾ hýsn mikil at i þann tíma var þetta. þuiat þeir sa stað þeirra epla | er
 vm sumarit hófðu vaxit. voro þau stor ok forn oc munu ver huerfa aptr | ok sua
 góra þeir. sat Iarl heíma þau misseri. konungi þotti kynliet er Iarl kom [eigi] ⁸⁾
 57 || Annan vetr sendi konungr menn ens sama örendis ok Iarl het ferðinni. Iarl for
 með liði sínu til Lina fiarðar. | enn þar voro hundar margir a skipi Iarls. þa
 3 heyrðu þeir at huelþarnir go igreyhuundu | num Iarl quað þetta vera hysn mikil
 ok quað þa skylldu aptr huerfa ok sua var. Nu liðr | uetrinn. ok hinn þriðia uetr
 5 sennðir konungr enn menn at bioða Iarli til lola ueizlu. hann het ferði | nni ¹⁾. ok
 nu ferr Iarl þar til er hann kemr at Lima firði. þa sa þeir boða risa i innan
 verðum firði | enn annan i utan verðum firði ok geck huar imoti auðrum. ok varð
 7 siarinn okyr miög. | Enn er þeir máttuz fell huar ikerk auðrum ok uarð siarinn
 allr i blóði einu þa | mælti Iarl. þetta eru stór býsn ok skolu ver aptr huerfa. sat
 9 Iarl heima þau Iol. Gormr konungr verðr nu | reiðr miög Iarli er hann hafði eigi
 þekcz heimboð hans ok étlar hann nu at heria a Iarl ok | laúna honum þessa
 11 suiuirðing Ok er Þyri drottning uerðr þessa uör. quað hon þat eig ²⁾ sa | ma at
 góra meín Iarli. ok quaz munndo fa til betra rað. konungr görir nu sem dróttning
 uill | eru nu sennðir menn eptir Iarli at vita huerio sæti ok Iarl for þegar. konungr
 13 tekr nu at hofi við | magi sinum. ok gengo þeir konungr ok Iarl brátt amalstefnu
 ok spurði konungr nu huerio geguði er | hann kom aúngu sinni ok suiuirðir sua
 15 mig ok mín boð Iarl quaz eigi til suiuirðingar gört | hafa. helldr aðra hluti til bera.
 sagði nu konungi undrin þau er þeir hófðu seð mun ek nú | skýra fyrir yðr huat ³⁾
 ek ætla þessi fakynnzl mono boða. konungr iatir þui. Iarl mælti. þar mun ek þa
 17 | fyst til taka er ver sam eik um háuetri með grænum eplum enn forn ok stór lagu
 hia | niðri þat hygg eg uera munu fyrir siða skipti þui er koma mun a þessi lönnud
 19 mun | sa siðrinn vera með meira blóma. ok iartegna hin fögru eplin. enn hinn | mun
 21 leggiáz niðr sem in fornu eplin. ok uerða at dusti einu. þat uar annat | unndr at
 huelþar gó i greýhunndum. þar munu ungir menn taka mali fyrir munn

56, ¹⁾ Härefter: undr, öfverstruket.

⁸⁾ Uteglömdt i hdskr.

57, ¹⁾ f^sð¹ | inni

²⁾ Sá!

³⁾ Skrifet hu²t

enum ⁴⁾) | ellrum mönnum. ok góraz sua huatúfsir ok meiri van at þeir hafi meira hlut
 raða | þó at hinir se raðgari. ok hygg ek þó uera eigi koma i heiminu. þuiat huelp- 23
 arnir voro | eigi lagðir. þa sa uer boða risaz inoti með guý micklum ok blóði.
 þat mun | vera fyrir missætti naquara storellis manna her innan landz. ok munu 25
 þar góraz af storir | bardagar ok mikil styriöld. ok meiri van at þessum firði ⁵⁾)
 uerði afspringr | nockurr Enn konungi skildiz ⁶⁾) uel orð Iarls oc þotti ⁶⁾) spaklig 27
 vera. gaf konungr honum upp | reiði *sina*. enn setta hafði konungr menn til at bera
 vapu a Iarl ef honum þætti honum orðt | ein til hafa geingit. skilia þeir nu mál- 29
 stefnu. dualðiz Iarl þar nu slíka hrið | sem konungr uildi ok for heim síðan. —
 Litlo ⁷⁾) síðar gaf Haralldr Iarl ríki sitt allt | Knúti fostra sinum. enn Iarl fór ut i 31
 laund. oc tok þar við kristni. ok kom alldri síðan til ríkiss | Gormr konungr ok
 Haralldr son hans wrðu ⁸⁾) osamþyckir þegar Haralldr górdiz vaxinn. feck | þa Har- 33
 alldr skip nöckur ok lagðiz hann þa i uiking huert sumar enn sat um uetun
 i Danmörk. I þann tíma reð Aðalsteinn konungr Eínglaundi. hann uar góðr
 konungr ok gamall. | a hans dögum ofarla kom Dana herr i Eínglaund ok uoru 35
 synir Gorms konungs hófðingiar | fyrir Knútr ok Haralldr. þeir heriöðu uíða um
 Norðrimbra land ok lögðu unndir sik | mikit ríki. ok taulðu þat arftekin ¹⁾) hluta 58
 sinn er att hófðu Loðbrókar synir ok aðrir þeirra for | ellrar. Aðalsteinn konungr
 hafði liðsafnað mikinn ok fór inót þeim bróðrum ok hitti þa fyrir | norðan Klif- 3
 laund. ok drap hann fiólða af Daunum. Nöckuru síðar gengu þeir upp Gorms
 | synir um Skarða borg ok baurðuz þar. ok hófðu Danir sigr. Eptir þat ætluðu
 þeir til Iorukr su | ðr. ok geck þa allt fólk unndir þa. ugþo þeir þa ok ecki at 5
 ser. Einn dag er heitt skín | var á foru menn a sunnd milli skipanna ok konungar
 baðir. þa hliopu menn af landi ofan | ok skutu á þa. þa var Knútr lostinn öru 7
 til bana ok toko þeir likit a skipit ²⁾). Einn er þetta | spurðu laundz menn þa
 dröz þegar saman herr uigr. Ok þui næst kom Aðalsteinn konungr. ok sner | iz 9
 þa til hans allt fólk þat er aðr hafði geingit unndir þa Knút. ok eptir þat fa
 Danir óngar | uppgöngor fyrir liðsafnaði laundz manna. Ok eptir þat foro Danir
 aptr til Danmerkr. þa uar Gormr konungr stad | dr a Iötlanndi. Haralldr for þegar 11

57, ⁴⁾) mun öfrer raden; enu ändradt från ena

⁵⁾) Skrifret f'di; jfr Fms. XI, 13¹⁰

⁶⁾) Så!

⁷⁾) Med större begynnelsebokstaf än vanligt och föregånget af ett —

⁸⁾) Så!

58, ¹⁾) Skrifret arftek

²⁾) Skrifret skip (= skipin?)

þangat ok segir moður sinni tíðenndi. Enn Gormr konungr hafði þess heit
 |streingt at hann skyldi deyja ef hann spyrdi fall Knútz sonar sins ok sua sa er
 13 honum | segði. þa lét drottning tiallda haullina grám vaðmalum. enn er konungr
 kom til borðz | þa þaugðu allir þeir er inni voro. þa mælti konungr hui þegia
 15 allir menn. eru nœkur tíðenndi | at segia. þa segir drottning. herra þer attuð ij.
 haúka. annar huiþr enn annar grár. hinn huiþi | hafði flogit langt íeyði mörk. þar
 17 komu at honum krakur margar ok plockuðu ³⁾ hann sua | at allar fiáðrar voro af
 honum reyttar. ok nu er hinn huiþi folginn en hinn grái | aptr kominn. ok mun
 19 hann nu drepa fugla til borðhallz yðr. þa mælti Gormr konungr. Sua | drupir
 Danmörk sem dauðr se Knútr son minn. þa segir drottning. Saunn munu | vera
 þessi tíðenndi er þer segit herra. ok saunnuðu þat þa allir er inni voro. þann
 21 sama | dag tok Gormr konungr sótt ok andaðiz annan dag at íafuleingð. þa hafði
 hann verit konungr .x. tigi ⁴⁾ vetra. | haugr mikill var orpiun eptir hann Nu uar
 23 Haralldr tekinn til rikiss yfir öll þau riki er faðir | hans hafði átt. ok síðan gördi
 hann erfi eptir feðr sinn ok sezt síðan fyrst um kyrt

Hakon Iarl sueik ⁵⁾

25 Þessu samtíða reð fyrir Nóregi Haralldr grafelldr ok Gunnhilldr moðir hans | ok
 þa stauck ór lanndi Hakon Iarl Sigurðar son. hann hafði x. skip. ok lagðiz iufk
 | ing. enn of haústit kom hann i Danmörk ok mælti til vinfeingiss við Haralld
 27 konung. enn konungr tók | þui vel. ok er hann þar vm uetrinn með c. manna.
 Knútr son Gorms konungs atti son eptir sik | sa hét Haralldr. hann var kallaðr
 29 Gullharalldr. hann kom litlo síðar or vikingo enn Hákon | hann hafði ok .x. skip. ok
 oróf ⁶⁾ lausa fiár. hann for ok til hirðar Haralldz konungs. þenna vetr | settu þeir
 Haralldr konungr Gorms son ok Hacon Iarl velræði vm Haralld Noregs konung ok
 31 moður Haralldz Gunnhilldi. ok vm varit | suiku þeir hann i Lima firdi eptir þui
 sem segir i konunga bók at Gullharalldr felldi Haralld. enn | Hacon Iarl let síðan festa
 33 Gullharalld a gálga. Enn síðan tok Hacon Iarl við ein | ualldi yfir Noregi ok
 skyldi giallda skatta Dana konungi ⁷⁾.

58, ³⁾ flockuðu

⁴⁾ tigi öfver raden

⁵⁾ Sista ordet mycket otydligt och osäkert

⁶⁾ Skrifret nästan som oröf

⁷⁾ Först skrifret af nor[^] [= Noregi], sedan har nor ändrats till dana och k [= konungi]
 tillagts, men af oriktigt fått kvarstå

Haralldr konungr kristnaðiz

Litlu síðar kom Otti ⁸⁾ keisari af Saxlandi til Danmerkr með micklu líði. ok þa
| kom Olaf Trycua son til liðs við hann. þeir brúto Haralld konung til kristni ok 35
Hacon Iarl. uar þa kristnuð öll Danmörk. enn Hacon Iarl geck aptr til heiðni ⁹⁾
þegar hann ¹⁰⁾ kom aptr til Noregs ¹⁾ ok gallt alldri skatta síðan. 59

Maðr er nefndr Toki i Danmörk i heraði þui er a Fíoni heitir. Þorvaur het
kona hans. hann atti .ij. sonu. Aki het inn ellri enn annar Palnir | hinn ellzti 3
hét Fíolnir. hann var frillu son. Toki var þa gamall oc tok hann sótt ok annd-
aðiz | litlo síðar Þorvaur kona hans. toku þeir bróðr arf Aki ok Palnir. þa spurði
Fíolnir | bróðr sina huat þeir ætlaði honum af fé. þeir quoduz munndu miðla honum 5
þriðjung af | lausa fé enn ecki af laundum. ok þottuz þeir þo göra hans luta góðan.
enn hann mælti til þri | ðiungs allz fear sem hann væri arfgeingr. enn þeir bróðr 7
hans nitto þui. Fíolnir let ser illa líka | ok ferr i brótt ok til Haralldz konungs
ok górdiz hirðmaðr hans ok raðu náutr. hann var uitr maðr ok raðugr ok
| illgiarn. ²⁾ hann tekr nu ok rögir Aka bróður sinn við konung Eíngi maðr i þau 9
| munnd otiginn uar meiri fyrir ser i Danmörk enn Aki Toka son. Hann la huert
sumar i hernaði. ok | hafði nær aualt sigr. Fíolnir sagði sua Haralldi konungi at 11
hann munndi eigi þickia einu | konungr yfir Danmörk meðan Aki Toka son væri
uppi. Sua gat hann umtalit fyrir konungi at eigi uar | ohátt milli þeirra konungs 13
ok Aka. Aki atti fríðland ok gott vinfeingi við Óttar Iarl i Gátt | landi. ok
þangat for hann eitt sinn at heimboði ok hafði .ij. skip ok .c. manna. ok allir uel
hunnir | at uapnum ok klæðum. þar var hann nockura hrið. ok þa Aki gíafar goðar 15
at ³⁾ ski | lnaði af Iarli. for aptr síðan. þetta fregn Haralldr konungr at Aki var
or landi fariinn. hann | lætr bua .x. skip ok .v. hundruð manna. ok hað þa fara 17
ok sæta þui er hann færi aptr ok taka hann af lífi ok allt fóru neýti hans. kon-
ungs menn foro síðan ok helldu niosnum til um | ferðir Aka. var þat hóggt þui at 19
þeir kunnu ei at uaraz þetta. þar komo konungs menn at þeim með her þenna
a ovart ok letu bera a þa vápn. ok felldu a þa tiöld | enn þeir voro ecki uíð 21

58, ⁸⁾ *Ändradt från otta*⁹⁾ *Rättadt från nor* [= Noregs]¹⁰⁾ *Trå gånger skrifret i hdskr.*59, ¹⁾ *Af första raden, hvori äfren orden -ti sonu annar Palnir äro upplagna, är det öfversta bortskuret; i början (till och med het) saknas tecknen öfver raden*²⁾ *Härefter hann tekr nu, öfverstruket*³⁾ *Rättadt från af*

hunnir. ok drepa þa alla. Eptir þetta féra þeir konungi herfang þetta allt ⁴⁾.
 konungr létur nu vel yfir. ok quaz nu munndo vera einn konungr fyrir Aka.
 23 Fjólni þo|tti nu all uel ok þottiz golldit hafa nockuru er hann naði eigi arfinum.

NV spyriaz ⁵⁾ þessi tíðendi a Fíón. ok er Palnir heyrði þetta þickir honum
 25 sua mi|kit at hann legz i reckiu af. honum þóttu hefndir osynar. við þann sem
 at eiga var|er konungr var. Sigurðr het maðr. hann var fostbróðir þeirra. vitr
 27 maðr ok audigr. Palnir leitaði|raða við hann huernueg ⁶⁾ hann skyldi með fara.
 Sigurðr quez uilldo biðia konu hannda honum. Palnir spyr hver su uæri. Sig-
 29 urðr quað vera Ingibiörgu dottur Ottars Iarls af Gautlanndi Pal|nir segir. þat uggi
 ek at ek muna eigi geta þessa kono ⁷⁾. enn vist étla ek at þat|munndi uenst
 31 til umbóta minna harma ef ek fénga þessa konu. Nu byz Sigurðr|heiman. hann
 hafði .i. skip. ok lx. manna. ok ferr norðr til Gautlanndz. Sigurðr lysir yfir
 örenndi|sinu fyrir Iarli. ok biðr dottur hans til hannda Palna. quað hann ei skorta
 33 fiárlut a Fíóni ok quað|bana Palna við liggia fyrir harma sakir. þær verða mala
 lyktir at Iarl heítr dottur sinni ok skal|féra heim konuna. Síðan ferr Sigurðr
 35 heim ok segir Palna þessi tíðendi. ok léttiz honum mikit|við þetta. bua þeir nu
 veizlu agæta a Fíóni ok spara ecki til. ok a nefndum degi|kemr Iarl ok mikit lið
 60 ok uar þat ⁸⁾ druckit vegligt brúðlaup ok síðan leidd i|eina ¹⁾ reckiu Palnir ok
 Ingibiörg. hon sofnar bratt oc dreymir hana. Ok er hon uaknar. sagði hon|Palna
 drauminn. þat dreyndi mik segir hon. at ek þottumz her stödd a þessum bö. en
 3 ek|þottumz uppi eiga einn vef. hann var grár at lit. mer þotti kliáðr vefrinn ok
 var ek at|at sla vefinn. þa fell af einn kleinn ²⁾ af miðium uefnum abak. þa sa
 5 ek at kliar|nir voro manna hófuð ein. ok ek tok upp þetta hófuð ok kennda ek.
 Palnir spurði huers hófuð|væri enn hon quað uera hófuð Haralldz konungs Gorms
 7 sonar. Palnir quað betra enn eigi dreýmt. Sua þicki|mer ok segir hon. Eptir
 þessa veizlu ferr Ottarr Iarl heim i Gautlannd með gjöfum uirðuligum. enn með
 þeim|tokuz upp astir goðar Palna ok Ingibiörgu ok brátt gatu þau son saman.

59, ⁴⁾ Rättadt från alla

⁵⁾ sýriaz

⁶⁾ húueg

⁷⁾ Rättadt (?) från kona

⁸⁾ Så!

60, ¹⁾ Öfre delen af raden bortskuren liksom i 59¹⁾, men här saknas meru

²⁾ keiri

sa var kallaðr Palna|toki. hann vox upp a Fíoni. ok er snemmendis bóði mikill 9
ok uitr ok vinsæll. ok|er Palnatoki er af enum mesta barns alldri þa tekr faðir
hans sótt ok annðaz. Palnatoki tekr nu|fiarluti alla með móður sinni til forráða. 11
hann legz nu i hernað huert sumar. ok þickir nu|frægr maðr. ok aungum manni
þickir hann iafuþikr i sinni lyzku sem Aka föður broður sinum.

Palnatoki ³⁾

13

Þenna tíma reð Iarl sa fyrir Bretlanndi er Stefni er het. hann atti dottur eína er
Alof|het. hon var uitr ok uinsæl Palnatoki kemr þar við lannd skipum sinum ok
ætlaði at heria ⁴⁾ a ríki Stefni Iarls|ok er þetta spyrst þa tekr Alof þat rað ok 15
þau Biaurn hinn brezki. hann uar raðgífi|hennar. þau bióða Palnatoka til veizlu.
ok mikillar vegsemðar ok atti hann þar friðlannd ok heria|ði egi. ok þetta þeckiz 17
Palnatoki. ok sækir til veizlunnar með ollu liði sinu. ok a þeirri veiz|lu biðr
Palnatoki Alofar. ok var þat mál auðsótt. ok þa þegar er brugðit til brúðlaups
ok|þar með gefr Stefni Iarl Palnatoka Iarlsnafn ok halft ríki sítt enn hann atti 19
allt eptir hans dag. Palnatoki var þar um sumarit ok um vetrinn. enn um [varit] ⁵⁾
mælti Palnatoki við Biaurn hinn brezka. Nu étla|ek heim til Danmerkr. enn þer 21
ætla ek her eptir með Stefni magi minum ok hafa lanndrað fyrir|mina hönnð

viðrtal ⁶⁾ Æsu ok konungs

Eptir þat ferr Palnatoki a braut með Alof konu sína ok heim a Fíon|iDan- 23
mörk. hann sitr nu heíma at buum sinum um hrið ok þickir nu hann annar mestr
maðr|iDaumörk ok rikaztr ok bezt at uiti buinn annar enn konungrinn. Haraldr
konungr fer nu|at veizlum um lanndit. Palnatoki byr nu ueizlu ok byðr til Har- 25
alldi konungi. ok konungr þeckiz þat. hann uar þar|leingi a ueizlu. en kona su
var fefngin til þionostu við konung er Æsa hét ok kölluð|Saúmæsa. hon var snaúð 27
kona. ok þo vel kunnandi. nu for konungr af veizlu ok var reifðr|mörgum gíaufum.
Vm sumarit eptir var Sármæsa með barni. ok Palnatoki talaði ok spur|ði huerr 29
i blut ætti með henni. hon quað þar engan til nema konunginn. þa skal ek taka
|þic af starfi þar til er hagr þinn lettiz. Nu liða stunnðir ok fæðir Æsa barn.

60, ³⁾ Öfverskriften tyckes hafva bestått endast af detta ord (pt.)

⁴⁾ De två sista orden stå öfver raden

⁵⁾ Saknas i hdskr.

⁶⁾ Detta ord är i senare tid ifyllt med mörkare bläck

31 er | nafn gefit ok het Sueinn ok kallaðr Saumæsu Sueinn. ⁷⁾ hann vex upp a Fíoni
 ok görir Palnatoki | vel til hans ok sua menn hans. Ok er Sueinn var þreutr.
 33 tekr Haralldr konungr þar veizlu a Fíoni. ⁸⁾ | Nu er Palnatoki itilstilli með ⁹⁾
 Saumæsar. um daginn er konungr sat yfir borði. kemr Æsa fyrir | borðit ok leiðir
 35 sueinninn ok mælti. herra konungr segir hon. her leiði ek einn suein ok kal | la
 ek þar engan mann itigi til at eiga þenna suein með mer enn yðr konungr | kon-
 ungr segir brátt er hon hafði lokit mali sinu. huer hon væri. hon segir til nafns
 61 sins. konungr mælti. || firna diaurf kona ertu ok heimsk. ok dirf þic eigi at ¹⁾ mæla
 slict ef þu uillt ver | a omeidd. Palnatoki mælti þui mun hon þetta mæla herra
 3 at henni mun þetta þickia satt vera | ok ecki er hon lausungar kona hofum ver ok
 fyrir yðrar sakir skotit skióli yfir hana. konungr suarar. | Elgi var mer þess ván
 at þu munndir þetta ræsa a henndr Sua skal ok vera segir Palnatoki. enn sua
 5 | skal ek hefia hans kost sem hann se þinn son. konungr mælti. Aunga ófussu
 kann ek þer fyrir þat Palnatoki segir | Aungo skal þat skipta. skolu ver nu láta
 7 falla þessa röðu at sinni. Eptir þat ferr konungr af | veizlu með engum giöfum.
 ok er fátt um með þeim Palnatoka.

viðræða ²⁾ Sveíns ok Haralldz konungs

Litlo siðar fæddi Alof suein. sa var kallaðr Aki. hann var fældr upp a Fíoni
 9 með feðr | sinum. Sueinn er nu þar til þess er hann er .xv. vetra. þa biðr
 Palnatoki hann fara a funnd fōður | sins ok krefia hann liðs. ok segiaz hans son.
 11 huárt er honum þickir betr eða verr. Sueinn gör | ir nu sua sem fostri hans
 lagði til. Haralldr konungr segir. þat skil ek a orðfari þíno at ei man lo | git til
 modernis þins. muntu vera eitt fol ok afglapi. þa mælti Sueinn. Ek munnda
 13 uilia | eiga göfgari moður ef þu hefdir sua fyrir seð. enn at saunnu ertu minn
 faðir. Nu | fa þu mer .iij. skip. enn fostri minn mun fa mer aunnur .iij. enn ef
 15 þu uill eigi | þat. þa skal ek göra þer þat nockut illbýli er meíra se vert. kon-
 ungr mælti. Ek étla at þu munir | vera þui braut kaupandi. ok komir alldri
 17 aptr. Eptir þat fer konungr Sueini .iij. skip ok c. manna. | Palnatoki fer Sueini

60, ⁷⁾ Skrifvet .f. (= son?)

⁸⁾ Skrifvet fio.

⁹⁾ Ándrædt frá at

61, ¹⁾ Intill detta ord är radens öfre del bortskuren

²⁾ De två första och delvis de tre följande bokstäfverna senare ifyllda med mör-
 kare bläck

annur .iij. skip. hann heriar a ríki feðr síns allt þat sumar. góriz illr kvr i
 bönndum | konungr leiðir hía ser. liðr sua til haústz. ferra Sueinn þa heim a Fíon
 ok er með Palnatoka vm uetrinn | Vm uarit ferra Sueinn a funnd Haralldz konungs 19
 ok ferra allt a sama leið. Sueinn ferra nu .vi. skip af | konungi enn Palnatoki ferra
 honum annur .vi. Sueinn heriar enn a ríki föður síns. ok er nu halfo ákafari
 | geingr nu alldri af þeim. hann heriar böði of Sialannd ok Hallannd. þeir drepa 21
 nu margan mann | þessi tíðenndi spyriaz nu uíða. bönndr fara a konungs funnd
 ok segia honum til sinna uandröða | enn konungr léttr enn liða hía ser. Vm 23
 haústit for Sueinn til Palnatoka með öllu liði ok er þar um vetrinn ²⁾ | Enn er
 várdagar koma. byr Sueinn lið sitt. görir allt eptir þui sem fostri hans lagði rað
 | a með honum. hann ferra nu a konungs funnd ok biðr hann fa ser .xij. skip. 25
 konungr segir. þu ert maðr sua diar | fr at ek ueit eigi þinu maka er þu þorir
 at koma a minn funnd þar er þu ert | böði þiófr ok ráns maðr Ok við þinni 27
 frænnðsemi geing ek alldri Sueinn segir. at visu em ek | þinn son ok saunn er
 ockur frændsemi enn þo skal ek þer eigi þyrma. þui at nu þegar | skolu uíð 29
 beriaz ef þu ferra mer eigi slíkt er ek uil ok skalltu nu huergi unndan ho | kra
 konungr segir. uandræða maðr ertu. ok þannig er þitt lynndi sem þu munir uera
 eigi sm | ára manna nöckura. ok muntu hafa verða þat er þu kallar. far síðan a 31
 braút ok kom alldri apr. Nu ferra Sueinn a funnd Palnatoka með .xxx. skipa.
 hann tók nu uel við honum. ok | þicki mer þu uel hafa þat er ek legg til með 33
 þer. Nu skalltu heria þui mest a Dan | mörk isumar sem nu hefir þu mestan
 aflann. Enn nu mun konungr eigi þola þer leingr. enn þu | fly eigi þott lið se 35
 gört til þin. þuiat ek mun koma at ueita þer. Enn ek etla | til Bretlanndz isumar
 til Stefnis larls mágs míns með þessi .ix. skip Nu skilia þeir || ok fara baðir senn 62
 or lanndi. Sueinn ¹⁾ heriar nu a Danmörk nott með degi. drepr menn en re
 | nir fe aullu. ok brennir heröð. lanndz menn flyia nu undan illa leiknir ok segia
 konungi. honum þic | kir nu eigi vera mega suabúit. konungr léttr nu bua .l. ²⁾ 3
 skipa ok fylgir síalfr. leita nu | Sueins. Ok um haústið finnaz þeir við Borgundar
 hól. þat var sua síð at eigi þotti me | ga til harðaga leggja. Enn um morgun- 5
 inn þegar viglióst var. leggja þeir saman skip sín. | ok beriaz þaun dag allan til
 quelldz. ok uoro þa broðin x skip af Haralldi konungi enn xij. af Sueini.
 | Sueinn legr nu skip sín inn iuágsbotninn um kuellit. enn konungr legr sínum 7

61, ²⁾ r otydligt skrifret (ändradt från 1?)

62, ¹⁾ Härifrån är radens öfre del bortskuren

²⁾ 1 har upptill ett tvärstreck (likaså i 63 ²²⁾)

31 er | nafn gefit ok het Sueinn ok kallaðr Saumæsu Sueinn. ⁷⁾ hann vex upp a Fíoni
 ok görir Palnatoki | vel til hans ok sua menn hans. Ok er Sueinn var þreutr.
 33 tekr Haralldr konungr þar veizlu a Fíoni. ⁸⁾ | Nu er Palnatoki i tilstilli með ⁹⁾
 Saumæsar. um daginn er konungr sat yfir bordi. kemr Æsa fyrir | bordit ok leiðir
 35 sueinninn ok mælti. herra konungr segir hon. her leiði ek einn suein ok kal | la
 ek þar engan mann itigi til at eiga þenna suein með mer enn yðr konungr | kon-
 ungr segir brátt er hon hafði lokit mali sinu. huer hon væri. hon segir til nafns
 61 sins. konungr mælti. || firna diaurf kona ertu ok heimsk. ok dirf þic eigi at ¹⁾ mæla
 sliet ef þu uillt ver | a omeidd. Palnatoki mælti þui mun hon þetta mæla herra
 3 at henni mun þetta þickia satt vera | ok ecki er hon lausungar kona hofum ver ok
 fyrir yðrar sakir skotit skióli yfir hana. konungr suarar. | Elgi var mer þess ván
 at þu munndir þetta ræsa a henndr Sua skal ok vera segir Palnatoki. enn sua
 5 | skal ek hefia hans kost sem hann se þinn son. konungr mælti. Aunga ófussu
 kann ek þer fyrir þat Palnatoki segir | Aungo skal þat skipta. skolu ver nu láta
 7 falla þessa röðu at sinni. Eptir þat ferr konungr af | veizlu með engum giðfum.
 ok er fátt um með þeim Palnatoka.

viðræða ²⁾ Sveíns ok Haralldz konungs

Litlo siðar fæddi Alos suein. sa var kallaðr Aki. hann var fæddr upp a Fíoni
 9 með feðr | sinum. Sueinn er nu þar til þess er hann er .xv. veta. þa biðr
 Palnatoki hann fara a fund fōður | sins ok krefia hann liðs. ok segiaz hans son.
 11 huárt er honum þickir betr eða verr. Sueinn gör | ir nu sua sem fostri hans
 lagði til. Haralldr konungr segir. þat skil ek a orðfari þino at ei man lo | git til
 moðernis þins. muntu vera eitt fol ok afglapi. þa mælti Sueinn. Ek munni
 13 uilia | eiga gófgari moður ef þu heðdir sua fyrir seð. enn at saunnu ertu mō
 faðir. Nu | fa þu mer .iij. skip. enn fostri minn mun fa mer aunnur .iij. en
 15 þu uill eigi | þat. þa skal ek göra þer þat nockut illbýli er mefra se vert.
 ungr mælti. Ek étla at þu munir | vera þui braut kaupandi. ok komir
 17 aprt. Eptir þat fer konungr Sueini .iij. skip ok c. manna. | Palnatoki fer

60, ⁷⁾ Skrifvet .f. (= son?)

⁸⁾ Skrifvet fio.

⁹⁾ Ándrædt frá at

61, ¹⁾ Intill detta ord är radens öfre del bortskuren

²⁾ De två första och delvis de tre följande

kare bläck

quez 33
 kon-
 na til 35
 sendi
 létu nu
 menn 63
 konungr
 ma utar
 ni hinum 3
 etar. þeir
 þeir snua 5
 ganga nu
 allir þeir ok 7
 nisar honum
 ngi ok talaði
 lod. 9

aus Fiðlnir selr
 þullinni. þar til 11
 ngs þa utar fra
 ann kenni nóckut 13
 mer ek á. þa
 Suciinn konungr 15
 Þalnatoki segir.
 unz við a boga
 Stanndi menn 17
 þa alla. þui at
 Nu hlaupa upp 19
 á frænnda sinn

skipum um þueran vá|ginn. ok uerpa Suein þar inni. þetta sama kuelld kemr
 9 Palnatoki þar við lannd. hann hefir .iiij. skip ok xx. | hann legr auðrum megin
 undir nesit ok tialldar þar. Eptir þat geingr Palnatoki a lannd. einn saman. hann
 | hafði með ser boga sinn ok aurua mæli. Þenna sama aptan geingr Haralldr
 11 konungr a lannd upp|við .xij. mann. þeir fara iskóg ok göra ser bak elld þa
 uar myrkt af nótt. konungr af kléd | iz ok bakaz. Palnatoki ser elldinn i skoginn.
 13 ferr hann þar isuig við. þeckir mennina legr nu aur|a streing. ok skytr igegnum
 Haralld konung. fell hann þegar dauðr niðr. Palnatoki snyr þegar aptr | til liðs
 síns enn förunaútar Haralldz konungs styrma yfir honum þeir mællt með ser
 15 huerso með skyllði fara | Fiólnir mællti. þat er mitt ráð at ver hafim eina sögn
 allir at konungr hafi skotinn uerit ibar | daga þuiat þat ma sirt varri vangeymslu
 17 kenna. Ok nu binnda þeir þetta fastmæ | lum. Fiólnir tekr aurina ok varðueitir.
 uar hon auð kennd. þui at hon var gulli reyrd. Palnatoki kall | ar með ser .xx.
 19 menn ³⁾ quez uilldo finna Suein. fara nu yfir þuert nesit ok göra ráð sin Se | gir
 Sueinn at hann uill at Palnatoki ⁴⁾ göri ráð fyrir þeim. Palnatoki segir aungum
 manni liflát konungs ⁵⁾ | hann mællti. Eigi skolum ver seint til raða taka. uer
 21 skolum ganga a skip með yðr. enn siðan | skolum ver leýsa skip var aull ok ueita
 atróðr flota konungs. er mer lefitt at konungr kufj. ⁶⁾ | oss her ok drepi. nu er sua
 23 gört. veita þeir nu atróðr flotanum. þar foruz .iiij. sneckiur | af liði konungs. ok
 komuz þeir einir menn af er synndir voro. enn þeir Palnatoki ok Sueinn reru ut
 i þat | hlið ollum skipum ok sua til liðs þess er Palnatoki hafði þangat haft. Vm
 25 morguninn leggja þeir | at konungs mönnum. ok spyria þau tiðendi at konungr
 hefir látiz. þa mællti Palnatoki. þa eru .ij. | kostir. at beriaz við oss eða taka Suein til
 27 konungs. þeir vilia nu helldr taka við Sueini. Siðan foro | þeir baðir ok quedia
 þings var þa Sueinn til konungs tekinn yfir alla Danmörk. Nu er Sueinn er
 konungr orðinn | þickir honum skyllt ⁷⁾ at erfa feðr sinn. ok byðr Palnatoki. enn
 29 hann quez eigi mega fyrir þær vetr | nötr. þui at mer er sagt at Stefnir mágr
 • minn se dauðr enn ek a þar riki allt. Nu | eýðiz erfi þat haust enn Palnatoki
 31 for ór lanndi enn hann setr Aka son sinn eptir a Fióni. ok bað | honum virkta af
 Sueini konungi. konungr hét þui ok sua görði hann Palnatoki ferr nu til Brett-
 lanndz ok tekr nu | þar við riki ok liðu af þau misseri. Vm sumarit eptir senndi

62, ³⁾ Ordet (\overline{m}) tyckes vara ändradt från mz (= með)

⁴⁾ Ordet (skrifvet palnat) är ändradt från uill at, som alltså först skrifvits två gånger

⁵⁾ Härefter följer \overline{kf} (= konungs) öfverstruket

⁶⁾ Så!

⁷⁾ Ändradt från skyllt (eller möjligen tvärtom)

Sueinn konungr menn til Palnatoka at bið|ða honum til erfis. enn Palnatoki quez 33
 enn eigi fara mega ok eýðiz erfit þau misseri|ok nu er sumrar léttr Sueinn kon-
 ungr efna til erfis góðar sendir enn menn til Palnatoka. biðr nu|hann koma til 35
 erfis góðar. ok segir nu a reiði sina. ef hann ferr nu eigi. Palnatoki segir sendi
 mönnum|at hann mun nu koma ok konungr lati bua veízluna. konungr léttr nu
 bua erfit ok byðr||til fiolða mannz. ok þa er allt var til buit ok boðs menn 63
 komnir liðr a daginn ok kemr eigi Palnatoki|oc ganga menn til dryckiu. konungr
 let liggja rum [Palnatoka] ¹⁾ iaunndugi a inn oððra beck ok hans ²⁾ manna utar
 |fra síðan taka þeir ok drecka. Nu er at segia fra þeim Palnatoka ok Birni hinum 3
 brezka þeir ha|fa .iij. skip ok c. manna ok halft huart Danir eða Bretar. þeir
 koma þetta hit sama k|ueld fyrir konungs bóinn þa var ueðr allgott. þeir snua 5
 skipum sinum. ok bera upp skutfestar ok le|ggja arar i hareiðar. þeir ganga nu
 til konungs bóiar með aullu liðinu. Palnatoki geingr nu i|höllina ok allir þeir ok 7
 fyrir konunginn ok heilsar konungi. konungr tok vel mali hans. ok uisar honum
 til|sætis ok ollum þeim. taka nu at drecka. Fiðlnir hneigðiz at konungi ok talaði
 við hann|hliótt um hrið konungr bra lit við ok góðri rauðan sem bloð. 9

Palnatoki ³⁾ geingr við skeyti sinu.

Maðr bet Arnoddr kertisueinn konungs ok stoð fyrir borði hans Fiðlnir selr
 honum ör eina|ok biðr hann bera fyrir alla menn. þa er voro i haullinni. þar til 11
 er nöquerr kannaðiz við at|ætti. hann geingr fyrst innar fra sæti konungs þa utar fra
 konungi til gáttar. þa geingr hann innar fyrir Palnatoka ok|spyr huárt hann kenni nöckut 13
 þetta skeýti. Palnatoki segir. Hvi mun ek eigi kenna skeýti|mitt. sel mer ek á. þa
 skorti eigi hlióð i haullinni þegar nöckur eignaði ser þetta|skeýti. Sueinn konungr 15
 mællti. þu Palnatoki. hvar skildiz þu við þetta skeyti nēsta sinni Palnatoki segir.
 Opt he|fi ek þer eptir latr verit fostri ok sua skal enn. ek skildumz við a boga
 streingnum þa er|ek skaut igeignum feðr þinn ⁴⁾. konungr mællti. Stanndi menn 17
 upp sem tíðazt ok hafi hennr|a þeim Palnatoka. ok skal drepa þa alla. þui at
 nu er sunndr ⁵⁾ slegit ollum goða þeim er verit he|fir með okr Nu hlaupa upp 19
 allir i hollinni. Palnatoki bregðr nu suerði sinu. ok hauggr|Fiðlni frēnda sinn

63, ¹⁾ Saknas i hðskr.

²⁾ Skrifvet h.

³⁾ Ordet (pt) senare ifyllt (jfr 61, ¹⁾)

⁴⁾ Tyckes vara rättadt från f. (= sinn)

⁵⁾ fuðr

21 ituað. ok síðan lestar hann v́t ok allir hans menn. þui at sua atti hann | þar uel
 uingat at eíngi uilldi honum grand góra. Nu eru þeir Palnatoki komnir allir ut
 ór | höllinni nema .i. maðr af liði Biarnar. Palnatoki mælti. ecki var minna at ván
 23 ok skunndum | nu til skipa. Biörn segir. eígi munndir þu sua renna fra þinum
 manni ok ei skal ek. snyr inn ap | tr i höllina. þeir kasta þa enum brezka manne
 25 yfir höfuð ser. ok hafa nér rifit isunndr. | Biörn ferr nu ok tekr manninn ok
 kastar a bak ser dauðum ok mest góðði Biörn þetta til agæ | tis ser. fara nu
 27 síðan til skipa sinna. fellu nu við arar. ok reru i braut. létta nu eí | gi fya enn
 þeir komu heim til Bretlanndz þeir Sueinn konungr drecka nu erfit ok unír hann
 illa við | et nęsta sumar eptir tekr Aloh sótt kona Palnatoka ok anndaz ok nu unír
 29 hann eígi i Bret | lanndi ok setr þar til rikis Biörn inn brezka enn hann byr nu
 ór ⁶⁾ lanndi .xxx. skipa. ok legzt | nu i hernað. hann heriar nu vm Skotlannd ok
 31 Írlannd ok hefir nu þessa iðn ⁷⁾ .iij. uetr ok af | lar ser mikils feár ok agétis. hit
 .iij. sumar siglir Palnatoki austr unndir Uinndlannd | ok hefir hann þa xl skipa

vinattu boð við Palnatoka af Burizleifi konungi ⁸⁾

33 **I** þenna tíma reð fyrir Uinndlanndi konungr sa er Burizleifr het. hann spyr til
 Palnatoka. ok hyggr | illt til hernaðar hans þui at hann hafði nær auallt sigr. ok
 35 var huerium manni frægri | þat rað tekr konungr at hann senndir menn a funnd
 Palnatoka. ok byðr honum til sin. ok kuez vil | ia leggja við hann uinattu. þat
 64 léttr konungr ok fylgia þessu boði at hann vill gefa honum || eitt fylki ¹⁾ af lanndi
 sinu þat er heitir at lomi til þess at hann uerði lannd hans ok riki. ok staðfes
 | tiz þar. þetta þiggr nu Palnatoki. oc staðfestiz nu þar ok allir hans menn. ok
 3 braðliga léttr | hann góra þar eina borg mickla ok rangörfa. sumr hluti borgar-
 innar stóð a sia v́t. ok þar í | léttr hann góra höfn sua mickla at liggja matti við
 5 .ccc. langskipa. sua at öll | voro læst innan borgar. uar þar buit um með mikilli
 list sua at þar voro dyr á. enn steinbogi | mikill yfir uppi. enn fyrir dyrunum voro
 7 iarnhurðir ok læstar innan or höfninni. enn a steinbog | anum var görr kastali
 mikill ok þar valslóngur í. Þessi borg er kolluð .loms borg

63, ⁶⁾ Sá! (i st. f. ór)

⁷⁾ iðrn

⁸⁾ Hela öfverskriften utom de två sista bokstäfverna (gi i kgi) senare ifylld

64, ¹⁾ Härefter at lómi, öfverstruket

hoftýpt

Eptir þetta setr Palnatoki laug i loms borg með vitra manna raði til þess at þeirra agæti yrði | sem viðfrægast ok afli þeirra yrði sem mestr. þat var upphaf 9 laga þeirra at þangat | skyldi eingi maðr ráðaz sa er ellri væri enn fimmtugr. ok eingi yngri enn .xviij. vetra. þar | a meðal skyldu allir vera. huarki skyldi þui ráða 11 frændsemi þo at þeir menn uildi | þangat ráðaz er eigi væri i þeim laugum. Eingi maðr skyldi þar renna fyrir iafnavigligum ok | iafn búnum. huerr skyldi þar ann- 13 ars hefna sem broður sins. Eingi skyldi þar æðru orð | mæla ne quíða neinum hlut. huegi ovænt sem um þétti Allt þat er þeir fengi i her förum. þa | skyldi til 15 stangar bera minna hlut ok meira þat er feniðtt væri. ok ef hann hefði þat eigi gört | þa skyldi hann i brottu verða. eingi skyldi þar róg kueýqua. enn ef tíð- enndi fregn | diz þa skyldi eingi sua huatvíss at þau skyldi i hauaða segia. þui 17 at *Palnatoki* skyll | di þar öll tíðenndi segia. Eingi maðr skyldi kono ²⁾ hafa i borgina. ok eingi i brótt vera | iij. nottum leingr. ok þo at við þeim manni væri 19 tekit er uegit hefði foður eða broður þess | mannz er þar væri aðr eða nacquarn nainn mann ok kómi þat síðan upp er við honum væri tekit | þa skyldi Palnatoki 21 þat allt dōma oc huatki missétti annat er þeirra yrði a milli. Með þes | su efni sitia þeir nu i borginni ok hallda vel lōg sin. þeir fara huert sumar i hernat a ymsi lōnnd ok | fa ser agæti. þottu vera enir mestu hermenn ok naliga engir þeirra iafn- 23 ingiar i þann tíma ok | voro kallaðir Jómsvíkingar

I þenna tíma reð fyrir Sialaunndum Jarl er Haralldr | het. hann var kallaðr 25 Strútharalldr. þui var hann sua kallaðr at hann atti hatt er buinn var með .x. merkr gullz | Ingibiörg het kona hans. Sigualldi hét son þeirra annar Þorkell hafi. dóttir þeirra het Tova. | Maðr het Veseti hann reð fyrir Borgunndar hólmi. kona 27 hans het Hildegunn. Bui het son þeirra annar | Sigurðr kapa. dóttir þeirra het Þorgunn. Aki son Palnatoka býr a Fíoni. ok lētr Sueinn konungr alla luti við hann | sem bezt. þessar konu biðr Sueinn konungr til hannda Aka. ok við Þor- 29 gunnu getr hann son. sa hét | Vagn. hann vex upp heíma þar. ráða hagr Aka stenndr með micklum bloma. Nu er | Vagn nöckura vetra. þa er sua fra honum 31 sagt at hann var meiri vanndrēða maðr iskapi enn | aðrir menn. barði hann allt ok beysti. hann var þa ymist heíma eða i Borgunndar hólmi með | Veseta moður 33 foður sinum. þui at huarigir þickiaz mega um hann tēla. Við Bua er hann bezt

64, ²⁾ Rättadt (?) från kona

allra | sinna frænda. ok þat hafði hann hellzt er hann mælti. at öngu hafði hann
 35 þat er aðrir mæltu. Allra | manna var hann vestr ok inn mesti atgörvis maðr
 um alla luti. sterkr at afli. Bui moðurbroðir ³⁾ hans var | hlióðlyndr ok skap-
 65 mikill. sterkr sua at menn vissu oglaugt af hans. ecki friðr ok þo || liðmannligr.
 Sigurðr kapa var uænn maðr ok inn mesti i skapi ok allfamálugr. Sigualldi son
 Haralldz | larls var faulleitr. eýgðr manna beztr. nefliótr. hár a vöxt ok snaufurligr.
 3 Þorkell broðir hans var | manna hæstr ok sterkr ok foruitri ok huartuegi þeira.
 þeir Sigualldi spyria föður sinn huersu ráðlictr | honum þicki at þeir leftri til loms
 borgar. Iarl segir at þat væri ráðlictr. ok er ykr allt mál at reýna ykr. þeir ¹⁾
 5 | spyria ef hann vili fa þeim vápn eða uistir Iarl quað annat huart vera skylldu at
 fara huergi eða fa ser si | alfir huartuegia ²⁾. Nu uilia þeir eigi fara at siðr. bua
 7 nu .ij. skip ok c. manna ok vönduðu lið þat sem | mest féngu þeir. siðan fara
 þeir til Borgunndar ³⁾ hólms. þeir runnu ⁴⁾ þar upp oc toku upp bu Veseta þat
 | er auðgast var. ok réntu hann þui fe aullu ok baru a skip siðan. Nu er ecki
 9 sagt fra ferð ⁵⁾ þeirra fyr | enn þeir koma til loms borgar. Palnatoki geck iafnan
 með micklu liði a kastala þann er var yfir sunndinu at | tala þaðan við þa menn
 er komu til borgarinnar. Nu verðr hann uar við kuamu þeirra Sigvallda. geingr
 11 | Palnatoki nu i kastalanu með micklu liði ok spyr huerr fyrir skipunum réði.
 Sigualldi segir. her raða fyrir bróðr .ij. synir | Strutharalldz larls. enn þat er
 örenndi ockat at við uilldim raðaz til liðs við yðr með þeim mönnum sem þer
 13 þickia ny | tanndi i liði váru Palnatoki reðz um við felaga sina. quað ser kunnict
 um kynferði þeirra. ok quað þa | uel borna. þeir baðu Palnatoka fyrir raða ok nu
 15 er lokit upp borginni ok roa þeir i borgina. ok siðan reýnt | lið þeirra. oc var nyttr
 annar helmingr enn annar for i brott ok eptir þat eru þeir bróðr ilög leiddir

Veseti kær[ir] ⁶⁾

NV er þar til at taka er Veseti er rént bu sinu. hann ferr a funnd Sueins
 17 konungs ok segir honum huat | títt er. enn hann setr aptr ⁷⁾ sonu sina at ollum

64, ³⁾ moðu. b.

65, ¹⁾ Skrifvet þeir

²⁾ huartegia

³⁾ u ändradt från a

⁴⁾ Ändradt från rufu

⁵⁾ Öfver detta ord (liksom öfver bokstäfverna bu ve i raden ofvanför) är skinnet skrapadt, hvarför förkortningstecknet i f^s ä ej längre är synligt

⁶⁾ k^s

⁷⁾ a ändradt från e

geýsingi. konungr reðr honum þau rað at hann skal nu fyr|st lata kyrt vera
 enn ek mun sennða orð Strutharalldi Iarli. ok uita ef hann uili giallda fe fyrir
 sonu|sina sua at þu ser halldinn af ok vil ek þa at þu latir þer lika. Nu ferr 19
 Useti heim. enn|Sueinn konungr senndir menn eptir Haralldi Iarli ok ferr hann
 a konungs fund ok segir konungr honum huersu synir hans höfðu gört við Useta
 |oc hefði at hann létti fiarlutum fyrir þa ok væri þa kyrt. Iarl sagði sua Oféngit 21
 hefi ek enn þess|fearins er ek mun fyrir þa bota. þo ⁸⁾ at ungir menn tæki ser
 naút eða sauði til matar. konungr segir. þa mat|tu fara heim. þui at ek hefi nu 23
 sagt þer huat ek uillda. enn þu abyrgzt þig sialfr ok fe þitt fyrir|Veseta ok
 sonum hans. Haralldr Iarl quez uera ohréddr fyrir Veseta ok sonum hans. Eptir
 þetta ferr Haralldr Iarl heim

sættar görd konungs

Useti ok synir hans spyria viðræðu þeirra konungs. þeir bua skip .iij. sem 25
 bezt. ok .ccc. manna. síðan|fara þeir i Sialannd þeir taka upp .iij. bu þau er auðguzt
 voro þeirra er Haralldr Iarl átti ok fara heim eptir þat. Nu|spyr Haralldr Iarl 27
 at hann er ræutr. hann senndi nu menn [til Sueins konungs] ⁹⁾ ok bað hann setta
 þa ok quez nu uilia þat giarna|Sueinn konungr segir. Haralldr Iarl skal nu hafa
 rað sin hin goðu þuiat hann uill ecki ¹⁰⁾ hafa mín ráð. nu mun ek ei|ga i engan 29
 lut. fara senndi menn aptr ok segia honum sua buit. Iarl segir. ver munnum þa
 verða at ta|ka til varra ráða ef konungr uill hia sitia. Haralldr Iarl byr nu .x.
 skip ok ferr síðan i Borgunndar|hólm ok rænir þar Useta .iij. buum þeim er ei 31
 voro verri en þau er fyrir honum voro tekin. Vendir Haralldr|Iarl nu aptr ok
 þickir ofraðar uel geingit hafa Veseti spyr þetta ok ferr hann þegar a konungs
 fund. |konungr tok uel við honum Veseti mælti þa þannueg legz nú a of stunn 33
 með oss Haralldi Iarli at ek hyc at|ofriðr muni gðraz milli lanndz manna ef eigi
 attu hlut i. kann vera at þer þicki nu eigi|verra enn síðar. konungr segir. ek 35
 mun nu bradliga til þess þings fara. er Iseyrar þing heitir. mun ek|þa boða til
 Haralldi Iarli. ok skolu þit þa sættaz. Veseti ferr nu heim. liða nu stunnir til
 þingsins||Sueinn konungr sèkir nu þingit með micklu fiolmenni. þui at hann vill 66
 nu einn raða milli þeirra. hann hefir|l. skipa. Haralldr Iarl atti skamt at fara.
 ok hafði hann .xx. skip Veseti ferr ok til þings ok hefir .v. ein skip|eun synir 3

65, ⁸⁾ *Ändradt från þa*⁹⁾ *Saknas i hds.*¹⁰⁾ *eckci*

hans voro eigi þar. Enn Haralldr Iarl hafði sin tiöldd upp stunnðu leingra fra
 sæ. Veseti setr tiöldd sin við seinn hia sunndi þui er þar geingr hia þingstöð-
 5 inni. Ok er a leið quellidit þa sa þeir fara fra hef | mili Haralldz Iarls .x. skip til
 þingsins. þeir leggja i lægi. ok siðan ganga þeir vpp til þings ok eru þar synir
 | Veseta. Bui var itarlíga klæddr þuiat hann hafði tignar klæði Haralldz Iarls er
 7 til komo .xx. merkr gullz | Hautt Iarls hafði Bui ok a haufði þaun er buinn var
 með .x. merkr gullz. þeir haufðu ok tekit fra | Iarli kistur .ij. ok var i hvarri xc. ¹⁾
 9 marka gullz. þeir gengo framm a þingit aluapnaðir ok með fylktu liði | þa tekr
 Bui til orða. Hitt er nu rað Haralldr Iarl ef þu þorir at beriaz ennda se nöckur
 dáð | i þer at þu takir vápu þín þui at nu em ek buinn at beriaz við þik. Sueinn
 11 konungr heyrði orð Bua ok | þickiz sia at hann mun eigi hallda tígn sinni ef þetta
 ferr framn. geingr konungr nu i milli þeirra ok ná | þeir eigi at beriaz ok þar
 13 kemr nu at huarirtuegiu hlióta at iata konungs umdómi. Enn þat | skorar Bui i
 sættina at hann quez alldri munndu láusar lata gullkístur Iarls. er þat ok mal
 | manna at hann þickir þat ennt hafa. Siðan lýkr Sueinn konungr upp sættar
 15 góðinni. ok ferr þaðan at | at þu Bui skallt laus láta tignar kléði Iarls. enn gull-
 kístör skalltu hafa báðar | þer skoluð ok giallda aptr þau .ij. bu Iarls er tekin voro
 17 fyrir honum með þui móti at Iarl skal gip | ta Tóuo dottur sina Sigurði kápu.
 skal þetta vera hennar heíman fylgia þessi .ij. bu. þeir taka | nu uel þessu huar-
 irtueggið. leggr Veseti til við Sigurð þriðjung allz fiár. ok þickir Sigurði it væn
 19 | sta um quánfang sítt. fara þeir nu þegar af þingino til brudlaupsins. þangat buðu
 ok huarirtueg | gio Sueini konungi. er nu druckit brudlaup þeirra Sigurðar ok Tovo
 21 með mikilli tign. Veseti ferr nu heim ok | setz um kyrt. ok er synir hans hafa
 skamma hrið heíma verit þa fysiz Bui at fara til Ioms | borgar ok auka sua agæti
 23 sítt. Sigurðr vill ²⁾ ok fara þótt hann se quángaðr. Nu buaz | þeir heíman bróðr
 ok hafa .ij. skip ok c. manna. ok uilia góra sem líkæzt þui sem góðu synir Strut-
 haralldz | þeir koma til Iomsborgar ok legia utan at hafnar dyrum Nu ganga hófð-
 25 ingiar i kastala með | micklð liði. kennir Sigvalldi menn þessa. Nu segir Bui sitt
 erenndi. quez uilldo raðaz þangat | til liðs við Palnatoka. ef hann uilldi við honum
 27 taka ok þeim baðum bróðrum Sigvalldi mælti þa. huersu hafi | þer Strutharalldr
 sett malum yðrum aðr þer foruð or lanndi. Bui segir. þat er laung saga vm
 uar viðskipti ok | ma ek nu ecki segia þat enn sattir erum ver eptir konungs dómi.
 29 Nu mælti Palnatoki við sina menn. Vili þer til | hætta huárt þessir menn segia

66, ¹⁾ Eller möjligen .x.c.

²⁾ Dessa två ord (Sig. vill) äro ändrade från Sigvalld

satt eða eigi. enn allfúss væra ek til þeirra. þuiat fair | mono slikir iuarð liði.
 Þeir segja. Ver uilium at þu takir þa ilaug með oss ef þer syniz. enn ef noc
 |kurir lutir koma þeir upp síðan um hagi þeirra er uer vitum eigi þa se þat sem 31
 annat a þinum | dómi. Eptir þat var lokit upp borginni ok leggja þeir Bui nu
 skipum sínum i höfnina ok síðan reynt | lið þeirra ok þottu þar lxxx. ³⁾ manna 33
 hletgeingt enn xl. foro heim. Sitia nu enn i borginni með mikil | li frægd. enn
 ero huert sumar i uiking. ok uinna nu enn maurg snilldar braugd

fra Vagni

NV er at segja fra Vagni Aka syni at hann var ymist með feðr sínum eða 35
 með Veseta moður föður sínum. hann var maðr | sua veirinn at hann hafði drepit
 .iij. menn þa er hann var .ix. vetra. hann er nu þo heima þar til er hann || er ¹⁾ 67
 .xij. vetra. Ok nu segir hann faður sínum at hann fai honum lið. Ok Aki fər
 honum halft .c. manna ok skip | enn Veseti fær honum ok halft c. manna ok annat
 langskip Ok er eingi sa maðr er honum fylgir ellri enn | xx. ok eingi yngri enn 3
 .xviiij. vetra. nema Vagn. hann var .xij. vetra. hann quaz munndo sialfr fa ser
 | vista ok uápna. Nu helldr Vagn a braut liði sinu. ok þarf nu bratt at fá til
 vista. hann ferr fyrir | enndilanga Danmörk ok haucr strauðhögg osparliga. rænir 5
 hann ok bóði herklæðum ok vápnum | hann lettir eigi fyr enn hann hefir bēði
 gnóg uápn ok herklēði aðr hann siglir or Danmörk. hann helldr nu | skipum sínum 7
 til lóms borgar. ok kemr þar snemna dags þegar i solar upp räs. hann leggr
 utan skipum sínum | at steinboganum enn höfðingiar borgar gengu framm með micklu
 liði ok spyria huerir | komnir uæri. Vagn spyr i mót huart Palnatoki væri i kastala. 9
 Palnatoki segir at sua var. eða hvern ertu er sua lætr | ríkmanuliga. ecki skal þui
 leýna þik at ek heiti Vagn ok em ek Aka son. ok þui her kominn at | biöða þer 11
 mítt lið. ek þotta eigi dóll heima Palnatoki segir. þicki þer raðit frænndi at þu þickir
 her | dēll ef menn mega traútt heima um þic tæla Vagn mællti. logit er þa at mer
 frænndi ef slikir eru ei | nytir i lögum yðrum. Palnatoki mællti þa til sinna manna. 13
 huart þickir yðr rað at ver takim við þeim. þat þicki mer | rað segir Bui ok er
 [hann þo] ²⁾ við mig bezt sinna frænnda at ver takim eigi við honum Palnatoki
 mællti. Vagn frænndi. við | þer rísa varir menn ok iafnt frænuðr þinir sem aðrir. 15

66, ³⁾ Eller möjligen lxxx.; l har upptill ett kort tvärstreck

67, ¹⁾ hann er

²⁾ Saknas i hds.

Vagn segir. eigi varði mic þess Bui frændi af þer | Bui mælti. þar em ek saðr at þui.
 17 Vagn mælti. huat leggja þeir til synir Strutharalldz. Sigvalldi mælti. hafa sko | lum
 við til þess einörd at við uilldim at þu kómir alldri i uarn floek. Nu segir Palna-
 toki. huersu gamall | ertu frænndi. Vagn segir. eeki skal liuga til þess ek em xij.
 19 vetra. Palnatoki mælti. þa mælr þu eigi laug | við oss þui at þu ert maðr mycklu
 yngri enn ver hafim i laug tekna. ok bíttr þetta fyrir at þu ma | tt eigi her vera
 Vagn segir. Ek mun eeki hallda til þess at brióta laug þín. Enn þa eru þau
 21 si | zt brotinn ef ek em sem einn .xviij. vetra eða ellri. Palnatoki mælti. halltu eeki
 til þessa frænndi. ek | mun helldr sennda þic til Bretlanndz a fuund Biarnar. ok
 23 fyrir vara frændsemi þa gef ek þer | ríki þat halft er ek á i Bretlanndi. Vagn
 segir. Vel er þat boðit enn ei uil ek þann. huar til atlar þu | frænndi segir
 Palnatoki. er þu uill eigi slikt. þui skal nu lysa segir Vagn. ek byð Sigvallda syni
 25 Strutharalldz at hann | leggi or borginni .ij. skipum ok reýnum með oss huarir
 undan lata eða huárir meira hlut | hafi ok skal þat vera mark til með oss at þer
 27 skoluð við oss taka ef þeir láta unndan ella skolu ver i | brutt leggja. Ok eigi
 byð ek honum þetta með minna kappi enn Sigualldi beriz við oss ef hann er
 oragr | karlmaðr. ok hefir hann helldr manuz hug enn berkyquendis Palnatoki mælti.
 29 Huart heyrir þu Sigualldi. huat Vagn | segir. ok eeki uannðar hann boð at þer ok
 þat ætla ek at þer komit i gillda raún. enn við þat er sua mi | kit er um mællt
 þa kann ek eigi at letia at þer leggit at þeim ok görit þeim þat illt er þer me
 31 | git. enn eigi uil ek at þer drepit Vagn. þo at hann þicki eigi alldeli. Eptir þetta
 herkleðaz þeir Sigualldi | ok róa at þeim .ij. skipum. ok þegar slær þar i harðan
 33 bardaga. lata þeir Vagn ganga griothrið sua | harða at þeir Sigualldi mattu eeki
 annat göra enn hlífa ser ok hófðu þo érit at uinna. þeir laug | ðu sibyr. ok þegar
 35 er griot fétiz þa lata þeir eigi þurfa at biða haugguanna | enn sua kemr þui mali
 at Sigualldi lætr síga unndan inn til lanndz ok uill fa ser griot | enn þeir Vagn
 þegar eptir. ok finnaz nu a lanndi ok verðr Sigualldi nu við at hrauckua. ok er
 68 sia || mycklu meiri bardagi. fellr nu liðit Siguallda. þeir Palnatoki eru nu i kastal-
 anum ok horfa á. Palnatoki þickiz | nu sia huersu fara mun. kallar nu a Siguallda
 3 at þeir skyli hætta. þui at yðr mun eigi enndaz at þrey | ta þetta. er þat mitt
 rað at ver takim við Vagni ok hans mönnum þo at hann se yngri enn i laugum
 varum er mællt | ok er goð uán á at sia maðr muni verða mikil kenpa at þui er
 5 mer sýniz. Nu göra þeir sem Palnatoki mælti | hætta nu bardaganum ok taka við
 Uagni ok hans felögum. ok eru þeir nu laugteknir. xxx. mauna hófðu fallit | af
 Siguallda enn fair af Vagni. enn margir voro sarir. Vagn fylgir þeim nu i hueria
 7 herför. ok styrir skipi. ok þic | kir nu eingi iafnmikill bardaga maðr sem hann.

þessu for nu ¹⁾ framm .iij. sumur. Nu er Vagn | xv. uetra. þa tekr Palnatoki sótt. lét hann þa senda eptir Burizleifi konungi. Ok þa er konungr kemr til Palnatoka. þa | mælti hann þat er hugboð mitt herra konungr. at ek muna eigi taka 9 fleiri sóttir enn þessa. konungr mælti. þat er | mitt ráð at þu kjosir mann i stað þinn at skipa þeim malum er þu hefir aðr fyrir seð. ok se | sa höfðingi i borginni. 11 ok hafiz þer enn her við. Palnatoki segir at honum þotti Sigvallda minuz til skorta at sia yfir m | al manna. ok þicki mer þo alla þa uacquat skorta a þat sem ek hefi verit. konungr mælti. Opt hafa oss þin ráð | vel gefiz ok skal þetta 13 enn hafa it síðarsta. skolo standa öll hin fornu laug i borginni. Ecki er Sigvalldi þessa | traúðr ok geingr hann at all glatt Nu gefr Palnatoki Vagni frænnda sinum halft Bretlannd til eignar. ok forraða með | Birni hinum bretzka ok bað Vagni 15 virkþa a alla uega við liðit. Ok litlu eptir anndaz Palnatoki. | ok þickir þat öllum inn mesti skaði

Svik við Svein konung af Sigvallda

Sigvalldi hefir skamna stund stýrt lögum þeirra aðr nœquð breytiz or þui sem 17 aðr var. þa varu | konur þar .ij. nottum saman eða .iij. ok sua eru menn nu or borginni leingrum enn þa er Palnatoki lif | ði. Verða ok stundum averkar eða 19 einstaka vig Burizleifr konungr atti .iij. dótr. het in ellzta Astríðr. ok var | hon hin uænsta kona ok hin uitrazta. aunnur het Gunnhíldr. þriðia Geira. hennar feck Olaf | Trygua son. Sigvalldi ferr nu a konungs fund ok byðr honum ij. kosti 21 at hann muni eigi vera i borginni. ella | gefi hann honum Áztríði dottur sína. þat hafða ek ætlat segir konungr at hon mundi þeim manni vera gipt er tignari væri | fyrir nafns sakir enn þu ert enn þo væri mer nauðsyn at þu værir i borginni 23 ok skolo ver ráða um öll saman | konungr hittir nu Astríði dottur sína ok spyr huersu henni uæri at skapi sa ráða hagr at hou se gipt Sigvallda. Astríðr segir. | þer satt at segia þa uillda ek Sigvallda alldregi eiga. Ok þat skal hann til vinna 25 at koma af aullum skauttum af | lanndinu þeim er ver höfum aðr golldit Dana-konungi aðr hann komi i mína sæng. hinn er aunar kostr | at hann komi Sueini 27 konungi hingat sua at þu eigir hans ualld. konungr berr þetta nu upp fyrir Sigvallda. enn hann er fuss til ráða | bags við Astríði. kemr þar at Sigvalldi iatar þessu ok biunda þetta fastmælum. skal þetta komit framm fyrir hin fyrstu Iol | elligar eru aull mal þeirra laus. Sigvalldi ferr nu heim til Iöms borgar. Ok 29

68, ¹⁾ De báðu sista orden äro två gånger skrifna

lítlu síðar byr hann .iij. skip ok ecc. manna | ör borginni. ok ferr nu þar til er
 hann kemr við Siálannd. hann hittir menn at máli. ok spyrr at Sueinn konungr
 31 tekr veiz | lu skamt þaðan. þa leer hann skip sin við .i. nes.* þar voro huergi skip
 inánnd. þat var skamt fra bö þeim er | konungr drack með .dc. manna. þeir
 Sigualldi snua skipum sinum* ok lata framm stafna hörfa fra lanndi. þeir teingia
 33 skipin | huert af stafni annars. Síðan senndir Sigualldi .xx. menn a funnd Sueins
 konungs. ok segit honum sua at ek se siúkr | ok at bana kominn. ok ek vilia fyrir
 35 eíns finna hann ok líf hans liggi við. Nu finna þeir konung ok bera upp | þessi
 örenndi. konungr bregz við skiött ok ferra þegar með þæ²⁾ .vi.c. manna. Enn
 er Sigualldi verðr uar at konungr er kom | inn þa la hann a þui skipi er first var
 69 lanndi. hann mælti við sina menn. þa er .xxx. manna eru komnir a it || skip er
 næst er lanndi. þa skolu þer kippa bryggju af lanndi ok mæla at menn troði ei
 | gi skipit sua at sauckui¹⁾ ok get ek at konungr gangi i fyra lagi. enn þa er
 3 .xx. menn eru kom | nir a miðskipit. þa skolu þer þar kippa bryggju. Nu er
 konungr kominn a skipit. þa göra þeir | sem mælt var. Nu er konungr kominn
 5 a skip Siguallda við^{da.} .x. mann. þa spurði konungr huart Sigualldi | hefði mál sitt.
 honum var sagt at mætt hans var sem minnztr. konungr geíngr þa at rekiu
 Siguallda ok | spurði huart hann mætti mæla. Sigualldi suarar. lúttu at mer nu.
 7 Enn er konungr laut at honum. þa tók | Sigualldi anuári henndi um þverar herðar
 honum enn annari unndir hönd honum. ok þa kallaði Sigualldi at æ | llum skipum
 skyli íbraut roa sem skiótaz ok sua göra þeir. Enn menn konungs stoðu eptir
 9 a lanndi ok | sa a. þa mælti konungr. huat er nu Sigualldi. uilltu suikia mig eða
 huat etlaz þu fyrir Sigualldi segir. Eigi mun ek | suikia yðr enn fara skolu þer
 11 til loms borgar. ok skolu þer vera þar vel komnir ok ver skolum ueita yðr | alla
 uirðing. konungr segir. þat munum ver nu ok þeckiaz þeir fara nu til lóms borgar.
 ok göra lomsvíkingar | ueizlu mickla móti honum ok kallaz hans menn. þa sagði
 13 Sigualldi konungi at hann hefði beðit til hannda ho | num dottur Burizleifs konungs
 er Gunuhilldr hét su er uænst er. enn mer er föstnuð systir he | nnar er Áztriðr
 heitir. Nu mun ek fara a funnd konungs ok vitia þessa mala fyrir þfua hönd.
 15 | konungr bað hann sua göra. Sigualldi ferr nu a funnd Burizleifs konungs með
 c. manna²⁾ ok talaz þeir við lezt³⁾ Sigualldi nu kominn til | raða við Áztriði.

68, ²⁾ Tyckes vara ändradt från þa

69, ¹⁾ i otydligt skrifvet, liknande e

²⁾ hði

³⁾ z otydligt, likt t

göra þeir nu Burizleifr konungr ok Sigualldi ráð sitt. Eptir þat ferr Sigualldi heim. Sueinn konungr spurði huersu gengi mal|in. Sigualldi quað þat a hans 17 valldi. ef þu konungr villt gefa upp Burizleifi konungi skatta aðr hann gipti þer dottur sina. Ok er|þat mefri somi baðum ykr at þu eigir þess konungs dottur at eigi se skattgilldr. Sua kemr Sigualldi nu|sinum fortaulum at konungr uill þenna 19 kost. Er nu a queðin brulaups stefna ok skolu uera bēdi|senn brúðlaupin. Sækir Sueinn konungr nu til veizlunnar ok fylgia honum allir lóms víkingar. Ok er|þar 21 rikulig veizla sua at menn munðu eigi vegligra boð i Uinndlandi. Enn fyrsta ap|tan ⁴⁾ hafa brúðirnar síðfalldit enn um morguninn eptir eru þær kátar ok sku|pla þa ecki ok hyggir þa Sueinn konungr at yfirlitum þeirra þuiat hann hafði 23 huáriga fya séna. Enn|Sigualldi hafði sagt at su uēri konan vænni er konungr atti. Enn konungi leízt þa eigi sua ok þickir Sigualldi ha|fa sagt eigi satt. ser 25 nu konungr allt ráð hans ok fērir þo inyt ser allt þat er honum þotti ser til virðingar|snuaz mega. Nu er slitið veizlunni. ferr konungr nu heim með konu sina. ok hafði þaðan .xxx|skipa ok mikit lið ok margar gersimar. Enn Sigualldi 27 ferr til lóms borgar með kono sina ok lomsvíkingar með honum ⁵⁾

Litlu síðar spyriaz þau tíðenndi or Danmörk at Strútharalldr Iarl er anndaðr faðir þeirra Sigvallda|ok Þorkels enn Hemingr broðir þeirra var ungr. Nu sennidir 29 Sueinn konungr orð Sigvallda at þeir kómi i Danmörk|at erfa feðr sinn. þeir sennidu þau orð at konungr lati bua veizluna ok spari eigi fe þeirra enn þeir quo|ðuz 31 munndu til koma um uetrnátta skéið. þetta sýniz flestum mōnnum oráðliet ok gruna at ui|natta þeirra Sueins konungs ok Sigvallda muni grunn vera þann ueg sem farit hafði. enn þeir vilia ecki ann|at enn fara. þeir buaz nu or borginni 33 lomsvíkingar ok hafa hálfst annat .c. skipa. fara þeir nu i Sialannd|Sueinn konungr er þar fyrir ok buin agæt veizla. þar er ok allmikit fiðlmenni. Sueinn konungr létu nu þegar et fyrs|ta quellu bera þeim lomsvíkingum enn sterkaztá dryck. enn 35 þeir drecka ok afar fast. Sueinn konungr finnr nu at|þeir goraz ⁶⁾ dauð drucknir ok malgir miðg þa tekr Sueinn konungr til orða her er nu glaumr mikill. væri nu || þat sémilikt at ver tēkim upp gleði nōcqueria til skemtānar mōnnum þa er menn 70 hefði at minnum|eptir síðan Sigualldi segir. þat þickir oss upphafligaz ok bazt

69, ⁴⁾ ap|ta aptan

⁵⁾ Härefter följer i radens slut litlo (el. -u), som utplånats; följande rad börjar med Itlu (initialen är således uteglömd)

⁶⁾ I st. f. o har hdskr. ett ofulländadt g

3 fyrir séð at þer hefit fyrst þui at ver eigum al|lir til yðuar lúta konungr mælti.
 þat veit ek menn góra at veizlum slikum at hafa framm heistreing ¹⁾ |ingar til
 agætis ser. nu sua sem þer eruð agætir um áull launnd. sua mon þat ok af bera
 5 er þer mælit vm Nu|mun ek fyrir góra Ek streingi þess heit at ek skal rekiz
 hafa Adalrað Eingla konung af ríki sinu|fyrir hinar þriðiu uetruætr ²⁾ eða felldan
 7 hann elligar ok nað sua ríki. Nu áttu Sigvalldi. ok mælpu eigi minna vm|hann
 quað sua vera skylldu. herra þess streingi ek heit segir hann at ek skal heria
 i Nóreg fyrir enar þriðiu|uetruætr með þui liði er ek fę til ok hafa elltan ör launndi
 9 Hakon Iarl eða drepit eða liggia þar eptir.|þa segir konungr. Nu ferr uel at
 segir hann ok er þessa uel heit streingt ok ver halfo at heilli ok efn þetta vel
 |Nu áttu Þorkell enn háfi ok er einsætt at láta uerða stormannliga Þorkell segir.
 11 hugat hefi ek|mina heitstreinging at fylgia Siguallda broður minum. ok flyia eigi
 fyr enn ek se a skutstafn|skipi hans. þetta er hraustliga mællt. ok þetta muntu
 13 vel efna. þu Bui digri segir konungr. Nu at|tu. ok muntu naquarninn merkiliga
 lata uerða. þess streingi ek heit segir Bui. at ek skal fyl|gia Siguallda i faur
 15 þessa sem ek hefi karlmennzku til ok halldaz við meðan Sigvalldi uill. Sua|for
 sem uer gatum segir konungr at skörliga mundi ³⁾ verða af þinni henndi. Nu
 áttu Sigurðr kapa ep|tir broður þinn ⁴⁾. Skiött er þat segir Sigurðr. ek skal
 17 fylgia broður minum ok flyia eigi fyr enn hann eða hann er|dauðr. Sliks var
 uán segir konungr Nu áttu ⁵⁾ Vagu segir konungr ok er oss mikit um at heýra
 þina heits|treinging. þer eruð kappar micklir frændi. Vagn mælti. þess streingi
 19 ek heit at fylgia|Sigvallda ⁶⁾ i faur þessa ok Bua frénnda minum. ok halldaz við
 meðan Bui uill ef hann|er lífs þat skal ok fylgia þessi heitstreinging ef ek kem
 21 i Nóreg at ek skal drepa Þ|orkel leiru. enn ganga i reckiu Ingibiargar dottur hans
 án frénnda ráði. Biörn enn bretzki var þar|með Vagni. þa mælti konungr. huers
 23 streingir þu heit Biörn. hann segir. fylgia Vagni fostra minum sua|sem ek hefi
 dreingskap til Nu slítr tali þessu ok fara mennu at sofa. Sigualldi ferr i reck|iu ⁷⁾
 hia konu sinni Aztriði. ok sofnar hann bratt ok fast. ok er hann uaknar. spyr

70, ¹⁾ Skrifet heitstreing, men trärstrecket öfver ei är nästan utplånadt

²⁾ Först har skrifrits Iol (hinar skrifres lín, så att ¹ i början kan hafva saknats), hvarefter sedan uetruætr tillkommit så, att 1 i Iol bildar förra delen af u

³⁾ di öfver raden

⁴⁾ Skrifet þin eller möjligen þm

⁵⁾ Akzenten, stäld tämligen långt öfver raden, tyckes snarare höra till u

⁶⁾ Det sista a synes vara ändradt från 1

⁷⁾ reck | kiu

Aztriðr huart hann muni | heitstreinging sina. hann quez ei muna hon mælti. Eigi 25
mon þer at þui verða sem einigi hafi verit ok sag | ði honum ok mun þeði við
þurfa uitz ok raða gördar. Sigvalldi mælti. huat skal nu til raða taka | þu ert 27
uitr ok 'göðráð Eigi veit ek þat segir hon enn til skal nacquat leggja þui at þu
hefir | litinn styrk síðar af Sueini konungi ef þu fær nu eigi. Eptir þetta göra ⁸⁾
þau ráð sin kemr Sueinn | konungur i sæti sítt oc allir Jómsvíkingar. Sigvalldi var 29
katr miðg. Sueinn konungur spyr þa huart Sigvalldi myndi he | itstreinging sina.
Sigvalldi quez eigi muna. konungur segir honum nu. Sigvalldi quað aul annan
mann. eða | huat, muntu til leggja at ek efna mina heitstreinging. konungur quez 31
ætla þa er Sigualldi er buinn at hann | muni til leggja xx. skip ⁹⁾. Sigvalldi segir.
þat er gott tillag einum bonnda enn ecki er þetta konunglikt | þa mælti Sueinn 33
konungur ok varð nóckut brúnölfi huersu mikils beidiz þu. Sigualldi segir. skiótt
er þat .lx. storski | þa enn ek mun fa istaðinn eigi færi þoat sméri se. þuiat
osýnt er at aull komi | aptr. þa mælti konungur. buen skolu aull skipin þa er þu 35
ert buinn þa er uel við orðit segir Sigualldi | ok ennd þetta uel þuiat nu skal
þegar fara er lokit er veizlunni. þa uarð konungur hlióðr ok mælti ¹⁰⁾ || uán bráð- 71
ara ¹⁾ Efna skal þetta enn þo rez þetta skiótara en ek ætlaða. þa mælti Aztriðr
kona Siguallda | Eigi er þess ván at þer sigriz a Hakoni Iarli ef hann frettir fyrir
ef er sigriz þo eig ²⁾ at hann ulti aun | ga ván i Nu skipa þeir þegar til ferðar- 3
innar þar at ueizlunni. Tova dottir Haralldz Iarls mælti við | Sigurð bonnda sinn.
þess uil ek befa þik at þu fylgir sem bezt Bua broður þinum ³⁾ | þui at hann 5
hefir mart uel til min gört. enn ek mun þat ilitlu syna. her eru menn .ij. Bui er
ek | uil gefa þer. annar heitir Hauarðr högguanndi. enn annar Aslacr hólnskalli.
Bui þi | ggr mennina. ok biðr hana hafa þauck fyrir. Bui gefr þegar Aslak Vagni 7
frénnda sinum | Nu slitr boðit ok buaz lomsuikingar þegar af veizlunni. ok eptir
þat fara þeir ok hafa c. | storskipa. þeim gaf uel byr ok taka Uik i Noregi. þeir 9
komu sið um aptan til bóiarins i | Tunsbergi auuart. Sa maðr hét Geirmunndr
huiti lenndr maðr er böinu varðueitti. ok er herrinn | kom i böinn þa toku þeir 11
naliga allan þeinn upp. drapu mart manna ok réntu orófi féar | þeir uoknuðu ei
við goðan draum. Geirmunndr uaknar ok þeir er suáfu i her bergjum næst honum

70, ⁸⁾ g⁵a göra⁹⁾ p líkt f¹⁰⁾ Härefter är möjligen þo uteglömdt71, ¹⁾ bráðara²⁾ Sá! Jfr 57 ¹⁰⁾³⁾ þis

13 | þeir hlaupa upp i lopt þat er þeir þóttuz leingzt mega veriazt. þa drifu loms-
uikingar at loptinu ok hauggua loptit iakafa. ser Geirmunndr at þeir munu þar
15 litla hríð fa variz te|kr hann þat rað at hann hleypr ofan or loptinu a strētið.
ok kemr stannandandi niðr V|agn varð nær staddr ok höggr þegar til hans ok
17 tok af höundina ok fylgði gullhringr. Geirmunndr|kemz við þetta til skogar hann
fór vin merkr .vi. dēgr. síðan kemr hann til bygða ok leitar norðr á slíkt|er hann
má nótt ok dag. hann spyr hvar Hakon Iarl er a veizlu a bö þeim er a Skuca
19 heitir með .c.|manna. Geirmunndr kom síð um aptan ok sat Iarl við dryckiu.
Geirmunndr geek fyrir hann oc quaddi hann Iarl spyr huerr hann væri|enn hann
sagði. Iarl spyr tíðennda Geirmunndr segir. litil tíðenndi eru enn. en góraz mætti
21 þetta at tíðendum|huat þa segir Iarl. Geirmunndr mællti. herr er kominn i landit
austr i Vik ok fara með styriölld mikilli ok|ofriði þa mællti Iarl. ueit ek at þu
munt eigi segia hersögu nema saunn se. eða huerr reðr fyrir her|þessum Geir-
23 munndr mællti. Sigualldi heitir sa er fyrir reðr ok heyrða ek nefnda Bua ok Uagn
ok hefi ek þess nœqueriar miniar ok bregðr upp hendinni ok synir honum stof-
25 inn. Iarl mællti. Illa ertu leikinn|ok sarliga. eða uissir þu huerr þer ueitti þetta
sar. Geirmunndr mællti. reð ek at likenndum þui at þeir mælltu þat|þa er sa
tok upp hringinn er fylgði hendinni. fenaði þer nu Vagn sögðu þeir enn mer
27 þótti|sem herrinn hétu lomsuikingar Iarl mællti. Sannfródr munntu um þetta
ennda munda ek þessa sizt kíó|sa ⁴⁾)

líðsafnaðr iarl⁵⁾

29 **I**arl ferr þegar af veizlunni ok stefnir ofan til Raúmsdals. hann görir menn|alla
uega fra ser. ok lætr herauruar upp skera hann senndi ok menn norðr i þrand-
heim til Sueins|sonar sins at hann safni líði um þrandheim. Eiríkr Iarl ferr
31 norðr til Naúmdals ok sua hit ytra norðan|um Norðméri ok um eýjar ⁶⁾). skyllði
líðit saman koma i ey þeirri er Hauð heitir. Erlingr son|Iarls for um Rogalaund.
Hakon Iarl sialfr um Sunnméri ok Raúmsdal. þeir koma nu saman herinum aul
33 |lum unndir eýna Hauð ok a vag þann er Hiaurungauagr heitir. ok hafa þeir
aukin .ccc. skipa|Nu raða þeir raðum sínum. Nu er at segia frá lomsuikingum

71, ⁴⁾) Skrifvet kíó
sá

⁵⁾) Detta ord (skrifvet 1) är ej säkert

⁶⁾) eýjar eller eýár

at þeir fara sunnan með lanndi ok flýr ⁷¹⁾ | unndan þeim ⁸⁾ allir þeir er þui koma 35
við ok þo drepa þeir fiölða fólks ok hauggua stór strandhögg. Nu s | igla þeir
norrðr fyrir Staði ok leggja at Herefjom ok var þa eun ecki spurt til larls. þeir
leggiaz þar með | allan flotann þeir þickiaz þa þurfa strannðhauggua. Vagn ferr 72
þa með skeið sina til | eyiar er Hóð heitir. þeir finna þar mann ok rekr fyrir ser
.iij. kýr ok geftr .xij. Vagn spurði hann at naf | ni. hann quez Ulfr heita. þa 3
mællti Vagn. Rekit ofan feit til strannðar. huerr er sia maðr segir Ulfr. hann
sagði Vlfr ¹⁾ | mællti. Sua þætti mer ef þer erut Iomsvikingar sem vera munudi
stærri slátra efni ok efgi allfiari kom | in Vagn segir. Seg þu oss ef þu ueizt 5
nóequet til larls ok muntu unndan koma bæði kúm | þinum oc geitum Vlfr mællti.
her lá hann i gérquellð efnskipa fyrir innan eýna a Hiðrunga uági | þa segir Vagn 7
þa skalltu fara með oss ok segia oss leifð. Nu geíngir hann a skip með Vagni ok
su | ua þeir þegar til Hereýia ok súnt liðit. buaz þeir nu Iomsvikingar sem til
bardaga þott Vlfr | tæki auðuelliga Nu grunar Ulfr at þeim muni þickia fleiri skipin, 9
fleygir ser nu u | tan borz ok til sunnz. enn Uagn gripr snéris spiót ok keyrir a
honum miðium ok léttr Vlfr þar | lif sítt. þeir Iomsvikingar sia nu at vagriun er 11
allr þakiðr af skipum. þeir fylkia nu þegar liði | sinu. leggr Sigvalldi framm i miðri
fylking ok Þorkell broðir hans a aðra ²⁾ | hönd honum. Bui ok Sigurðr | broðir 13
hans i fylkingar arm eun norrðra en Vagn Aka son ok Biörn enn bretzki ienn
syðra. Hiðrun | ga. uágr er sua háttadr at sker liggr imiðium uaginum enn ey
fyrir norrðan er Primsignd | heitir. enn Haurund liggr fyrir sunnan. Nu sia larlar 15
hvar Iomsvikingar eru komnir ok nu skipa þeir sinv | liði i moti. þeir étla Suein
Iarl Hakonar son móti Siguallda ok Guðbrand af Daulum. Styr | kar af Gymsum 17
moti Þorkatli broður hans. Yriarskegi annar Sigurðr stefklíngir af Halóga lanndi
| þorir hiðrtr i moti Bua. Þorkell miðlangr. Hallzsteinn kerlingr Þorkell leira moti
Sigur | ði kapu þeir feðgar Arumóðr ok Árni ok Fiðr móti Vagni. Eiríkr Iarl 19
Hakonar son. Erlíngir af Skuca. Geirmunndr huíti móti Birni brezka. Einar
litli. Hauarðr af Flyðru n | esi enn Hakon Iarl skal leika laúss ok styðia allar 21
fylkingar. fiórir voro islemnzkir menn með þeim Yeð | gum. Skialld meýiar. Einar
skalld larls. hann hlióp þa upp a bryciuna ok mællti. til Sigvallda | skal ³⁾ ek Iarl 23
sia tímir aungu. ok þa quað hann. Sækium Iarl þannz auka úlfs verð þorir

71, ¹⁾ Sá!⁸⁾ Skrifvet þ (eljes = þeir)72, ¹⁾ Skrifvet Vlfr^s.²⁾ aðrra³⁾ Eller Skal

suerðum. hlau|ðum uer borð a barða. baugskiöldum Sigvallda. drepr efgi sua
 25 sueigir sárlinnz er gram finn|um. raund berum út a aundra. Enndils við mer
 henndi. Nu finnr Iarl at Einarr uill i brutt ok biðr at hann ko|mi til tals við
 27 hann. síðan tekr Iarl skálar goðar görvar af brenndu silfri ⁴⁾ ok gylldar|allar ok
 fylgðu .ij. met. annat af gulli enn annat af silfri þar var a likneskia mannz|ok
 hetu þat hlutar ok fylgði sú nattura. at þa er Iarl lagði þa i skalirnar ok quað
 29 a huart|skyldi merkia. ok ef sa kom vpp er hann villdi þa breytti sa i skalinni
 sua at glamm varð|af Iarl gaf Einari skalirnar ok varð hann glaðr við ok síðan
 31 kallaðr Einarr skálaglamm. Annar het Vigfúss|son Uíga glüms. Þorðr het enn
 þriði er aurfhaunnd [var kallaðr ⁵⁾ Flórði Þorleifr skýma ⁶⁾ son Þorkels or Dy
 |ra. firði. hann feck ser kylfu i skógi eða half rótelldi ok suíðr i elldi ok hefir i
 33 henndi. hann for a|skip Eiriks Iarls. Iarl mælti. huat skal þer klumba su in
 mickla. Þorleifr quað. hefi ek i|henndi. til haufuðs görfa. beinbrot Búa. haul
 35 Sigvallda. vá uikinga vauru Hákonar|sia skal verða ef ver lifum eiki kylfa opaurf
 Daunum. Vigfuss var ok a skipi Eiriks Iarls. hann tok spiót|sitt ok huatti [ok
 73 quað] ⁷⁾. Oss er leikr enn lauka. liggir heíma uinr fémo. þryngr|| at Uíðris ueðri.
 uandar goð fyrir haunndum loð queð ek hæla bósa hann uétir ser annars uífs
 |unnd uærmum bégi uer skreytom spiör neýta. Nu síga saman fylkingar ok hefz
 3 þar akauf|orrosta. ok var huárigum soknar at frýia. Er sua sagt þar sem þeir
 Sigvalldi eigaz við ok Hakon|Iarl ok Sveinn Iarl. at þar stannði við ok lati huár-
 5 igir unndan síga sin skip. Iafnleikit var ok með|þeim Eiriki Iarli ok Vagni. enn
 þar sem Bui sækir framm ok þeir bræðr. varð þeim Bui stórhaucr|ok þickir betra
 7 fir honum láta. þeir síga unndan skipin ok rær Bui á bug mikinn a fylking|Jarla.
 uar þar óp mikit ok akafr lúðra gangr. Nu ser þetta Eiríkr Iarl. leggir hann nú
 til þangat|ok legr at Bua. varð þar hin grimmazta atlaga. getr Iarl rétta fylking
 9 sína ok ecki betr|heýra þeir óp mikit til þeirra Vagns. rör Iarl þa þangat. hefir
 Vagn þa gört mikit fletroð. hafði|geingit igegnum fylking Iarls ok leyðtan allan
 11 þannu arminn. ok er Eiríkr Iarl ser þetta. þa legr hann Iar|nbarðann sibyrð við
 skeiðna Vagns ok beriaz nu af nyð. ok er þat alsagt at ei hafi ein|sóku rausk-
 ligri verit ok iþui bili hlaupa þeir Vagn ok Aslákr ¹⁾ hólmskalli upp a barðann
 13 framm|i ok geingr með sinu þorði huár ok ryðiaz sua um at allt hrauckr fyrir.

72, ⁴⁾ Härefter z brenndu silf, de två sista orden öfverstrukna

⁵⁾ Saknas i hds.

⁶⁾ Ändradt från Flýma

⁷⁾ I st. f. dessa ord omtager hds. ok huatti

73, ¹⁾ Akcenten står öfver k eller r

Aslákr hafði beran|skallann ok þo at þeir höggui í hans skalla. þa beit ²⁾ eigi
 helldr enn þeir hrauckþi talknski|ði. þa var ueðr gott ok heitt af skini ok fóru 15
 margir menn af kléðum. þeir Vagn ok Aslákr dr|epa nu margan mann. nu [eggjar] ³⁾
 Eiríkr Iarl menn sína iakafa. þa tekr Vigfuss Uiga glúms son nefs|teðia mikinn 17
 ok rekr í hofuð Asláki. ok nefit söckr þegar a steðianum ok fellr Aslákr þegar
 ok lætr líf|sitt. enn Vagn geingr með auðru borði ok drepr menn iakafa Þorleifr
 skúma hleýpr mó|ti honum ok lýstr til Vagns með eiki kylfunni. þat haug kom a hialm- 19
 inn ok uarð sua mikit at hia|lmrinn rifnaði. enn Vagn hallaðiz ut at borðinu oc
 skaút við Þorleifi suerði enn stikla|ði við þat út yfir borðit ok a skeið sína. oc 21
 bardizt et snarpligzta. Eiríkr Iarl lecr þa fra bardann. þui|at hann uar miðg
 sua ruddr framan at siglu. þa hafði ok Hakon Iarl lagt at lanndi aullum herinum
 |ok uarð nu a huíld nöckur a bardaganum ok hittaz þeir feðgar allir samt. Hakon 23
 Iarl mælti. þat þick|iumz ek sia at a oss tekr at hallaz bardaginn. ok hugða ek
 til þess verst at beriaz við þessa menn|enda reýniz mer at þui. nu mun oss eigi 25
 hlyða suabuit nema ver takim nackuat gott rað|mun ek ganga a lannd upp enn
 er seð eptir með herinum amedán ef þeir leggja at. Nu ferr Iarl upp i ey|na 27
 Primsigud ok geingr í skóg a brútt ok legz niðr a kne ok biðz fyrir ok horfir i
 norðr. þar|kemr bónar orðum hans at hann skorar a fulltrua sinn Þorgerði Haulga-
 bruði enn hon uill eigi heýra|bón hans ok er hon reið. hann byðr henni mart i 29
 blótskap enn hon vill ecki þiggja. ok þickir honum|vvænt um. þar kemr at hann
 byðr henni mann blót. enn hon uill eigi þiggja. hann byðr henni vm siðir|son 31
 sinn er Erlingr het .vij. uetra gamall ok hon þiggr hann fær Iarl sueininn nu i
 henndr Skopta|þréli sinum. ok ferr hann ok ueitir sueininum skaða. Eptir þat
 ferr Iarl aptr til skipa sinna ok eggjar nu lið sítt|af nyið. ok ueit ek nu uist at 33
 oss mun sigrs auðit. ok gangit nu framm at betr. þui at ek hefi|heitit til sigrs
 oss a þær baðar systr Þorgerði ok Irpu. nu geingr Iarl a skip sitt. ok buaz um
 af ny|ið. ok siðan greiða þeir atróðrinn. ok tekz þar nu af nyið enn grimmazti 35
 bardagi. ok þui næst te|kr ueðrit at þyckna inorðr ok dregr yfir skiótt. liðr ok
 a daginn. þui næst flugu elldingar||ok reiðar ¹⁾. ok þui næst görir a el mikit þeir 74
 Iomsuíkingar attu at uega ígegn ueðrinu. þetta el var með|sua micklum bysnum
 at menn mattu uarla standaz. Enn menn höfðu aðr farit af kléðu|num fyrir hita 3
 sakir enn nu tók at kólna. sækia þo bardagann frýio láust. ok þo at þeir Iomsuí

73, ²⁾ e otydligt skrifret, líkt o³⁾ Hds. har ett nästan utplånadt E74, ¹⁾ reíðar

kingar kastaði grioti eða vǫpnum eða skyti spíötum. þa bar uðrit þat aptr a þa
 5 allt ok þar með | vǫpna gangr sinna ouina. Hauarðr haugguannði sa fyrstr Haulga
 brúði ilíði Hákonar | larls. ok margir sa ofreskir menn. ok þa er littað linaði elino.
 7 sa þeir at aur fló af huerium fingri | flagðinó ok varð maðr fyrir huerri ok segia
 þeir Sigvallda. ok hann mælti. Eigi þicki mer þa sem ver berimz við menn eina
 enn | þo er nauðsyn at huerr dugi sem ná þa er nöckut linadi elino heitr Hakon
 9 larl iannat sinn á | þorgerði ok quez nu hafa mikit til unnit. Nu tekr i annat
 sinn at rauckua at elino ok er nu | mycklo meira ok harðara enn fyr ok þegar i
 11 aunndverðu elino ²⁾ þa ser Havarðr högguanndi | at .ij. konur eru komnar a skip
 larls ok hafa eitt atferli. Sigvalldi mælti þa. Nu uil ek brutt flýia | ok göri sua
 allir minir menn. Ecki streingðu ver þess heit at beriaz við traull er nu ok þui
 13 ver | ra enn aðan at nu eru .ij. flaugd. Nu leýsir Sigualldi skip *sin* ok kallaði a
 þa Bua ok Vagn | at þeir skyli flýia. Vagn mælti at hann skyldi fara manna
 15 armaztr. Ok i þessu suarfi hleýpr | þorkell miðlangr af skipi sinu a skip Bua ok
 hauer þegar til hans ok berr þetta allt at bráðum | hauer af honum vaurina ok
 17 haukuna alla fra niðr igegnum ok fiuka tennrnar or höfði | nu þa mælti Bui.
 Vesua mun nu hinni daunsku þickia at kyssa oss i Borgundar hól | mi. Bui höggr
 19 þa imót til þorkels. enn hallt var a skipinu ok fellr hann a skialldrimina er | hann
 uilldi forða ser ok kom höggit a þorkel miðian ok tok isunndr i tua hluti við
 skipsbor | ðinu Ok þegar eptir þat tok Bui gullkistur sinar ok kallaði hátt. fyrir
 21 borð allir Bua liðar | ok hleýpr síðan fyrir borð með kisturnar. þa dregz Sigvalldi
 ut fra flotanum. þa quað Vagn visu | þessa. Sigvalldi hefir setta. sialfá oss unnd
 23 kylfu enu fārugaðr fléði for heim til Danmar | kar hyggv i faðm at falla. flíott aur
 kono sinni. enn fyrir borð et breiða Bui geck með | hugrecki. Sigvallda hafði orðit
 25 kallt. ok hleýpr hann til ára ok rær enn annar stýrði. þa fleýgir Vagn | spíötinu
 at Sigvallda. enn sa varð fyrir er stýrði ok misti þann út við borðit. þorkell hafi
 sneri þegar | i brótt er Sigvalldi uar farinn ok sua Sigurðr kapa þegar er Bui var
 27 fyrir borð geinginn. ok þickiz hvar | tueggi efnt hafa sua heitstreinging þeir hafa
 .iiij. skip ok .xx. fara heim til Danmerkr. I þui hlióp at Si | gmunndr Brestis son
 enn mesti kappi ok sótti Bua ok lauk sua at Sigmunndr hio af Bua badar heunndr
 29 | i úllíð. þa stack Bui hanndar stúfunum i hringa a kistunum ok kallaði hátt. fyrir
 borð allir Bua | liðar. Nu er at segia fra Vagni at hann tekr nu af nyið dreing-
 31 iliga vörn ok allir hans menn | geingu þeir þa ok allir a skeiðina er vǫpnfærir voro.
 Enn Eiríkr larl ok margir aðrir höfðingiar la | ugðu þa at skeiðinni. ok narð þar

þa en snarpazta orrosta. kom þa at þui sem mællt er | at ecki ma við marginum. 33
fellu þa sua görsamliga menn Vagns at þeir vrdú eigi eptir meir enn .viij. tigur
manna. vaurðu þeir þa lyptingina a skeiðinni. gōrði þa sua myrkt af | nótt at eigi 35
var uigliöst. letr Eiríkr Iarl þa taka reiðann allan fra skipinu ok fra ollum skipum
ok roa uíð þat fra. letu nu hallda uaurð yfir skipunum um nöttina enn skiota
yfir sik sk | iöldum ok eiga at hrosa sigri micklum. Siðan uega [þeir] ¹⁾ iskálum 75
haglkornin at reyna á | gēti þeirra Þorgerðar ok Irpu ok va eýri i. kornit. Nu
talaz þeir Uagn ok Biörn enn bretzki | við huat til raða skal taka. annat tuecia 3
segir Vagn at biða her dags ok lata hanndtaka oss. ella | leita til lanndz ok gōra
þeim nockut illt ok forða oss siðan. þa taka þeir siglu treit ok rana | ok flytiaz 5
þar a .lxxx. manna i myrkrinu. þeir kómuz i skerit ok voro þa raún miög þrek-
aðir | flestir af sarum ok kulða. var þa ok ecki fērt leingra. létuz þar .x. menn
um nöttina. enn er ly | sti um morguninn foro Iarls menn at binnda sar sin. þa 7
heýrðu þeir at streingr gall ok fló aur af | ok varð þar fyrir Guðbrannr freundi
Iarls. ok þarf hann eigi fleira. þeir róa nu til ok kanna ski | pin. ok a skipi Bua 9
finna þeir Hauarð haucuannda ienndan ok voro unndan honum baðir ²⁾ fōtr. | hann
mællti þa huerr let sueina sigaz aðan fyrir skoti mínu. þeir segia. Hauarðr mællti.
minna uarð þa happ m | itt enn ek uillda. Iarli hafða ek ætlat. þeir drápu þa 11
Hauarð. Eiríkr Iarl geck þar hia sem Þorleifr ³⁾ | skúma stoð. ok spurði. hui ertu
þannveg yfir litz sem þu ser at bana kominn hann segir. eigi munnda ek | uita 13
nema blóðrefillinn hans Vagns kōmi við mig líttað i gōr er ek laúst hann kylfu
hō | ggit Iarl mællti. illa hefir þinn faðir þa halldit þetta heýrði Einar skála glann
ok quað visu. þat quað Iarl at | æri unnuigs fyrir haf sunnan þa er á seína særi. 15
sár ellda spor voro. aullungis hefir illa ey | baugs ef skal deyia uer hyggium þat
uiggia. ualldr þinn faðir halldit þa deyr Þorleifr

reýndir Iomsvíkingar

17

NV sia þeir huar menn eru margir i skerinu. biðr Iarl nu fara eptir þeim ok
taka haunndum. roa | nu til þeirra ok uōrðuz þeir þa ecki. uoro þar þa fluttir til
lanndz .lxx. manna. lét Iarl þa alla setia | i einu streing. þa voro skip þeirra flutt 19
aull at laundi ok skipt aullum feárlutum þeirra. siðan brióta Iarls ⁴⁾ menn upp

75, ¹⁾ *Saknas i hds.*²⁾ *bēð^s eller bōð^s*³⁾ *Skrifvet Þorleif^s*⁴⁾ *Iarl*

uistir sínar ok snéða ok gambra allmikil. ok er þeir ero mettir ganga þeir þangat
 21 sem | bandingiarnir voro ok uar Þorkell leíra étladr til at haugua þa lomsuikinga.
 þa voro leiddir iij. menn ór | streinginum. þeir voro sarir miðg. enn þrélar voro
 23 settir til at uarðucita þa ok snua uönnð i hárið | Þorkell leíra geingr nu at hauggua
 haufuð af þeim ok mælti siðan. Finni þer nócqut at mer hafi bru | gðit við
 þessa syslu þuiat þat mæla margir ef ⁵⁾ maðr hóggr iij. menn Eiríkr Jarl segir
 25 ecki siam ver þer við þetta bre | gða enn þo syniz oss þer miðg brugðit. þa var
 leiddr enn fiórði maðr ór streinginum ok snúinn | vönnðr i hár. sa var sár miðg.
 27 Þorkell mælti. huersu hygg þu til at deýia. Gott hygg ek til bana | míns þat
 mun mer verða sem minum feðr ⁶⁾ Þorkell segir huat þat væri hann segir. hóggr
 þu. do hann þa hauggr Þor | kell þann. þa var til leiddr enn .v. ok spyr Þorkell
 29 huersu hann hygðit til at deýia. hann segir. eigi man ek þa | laug lónsvikinga ef ek
 quidi við bana eða mæla ek æðru orð. eittsinn skal huerr deýia hðer Þorkell
 | þann. nu ætla þeir at spyria huern þeirra aðr þeir se drepnir ok reyña suá
 31 liðit huat sua se frę | knut sem sagt er ok þickir þa reynt ef eingi mælir æðru
 orð. þa uar til leiddr enn ^{ti}.vi. maðr | ok snuinn vönnðr i hár Þorkell segir með
 33 sana hætti. honum quez gott þickia at deýia við goðan orðz | tír. enn þu Þorkell
 munnt lifa við skaúmm. haver hann þenna. þa er þangat leiddr enn ^{di}.vij. ok spurði
 | Þorkell eptir uanða. Ek hyc allgott til at deýia ⁷⁾ enn þu hóggr mig skiott ek
 35 helld a tygil kni | fi þuiat ver höfum átt opt um at ræðð lónsuikingar huárt maðr
 uissi nócquat ef hann væri allskiott hö | guinn þa er höfuðit uæri af enn þat mun
 76 til marks at ek mun uísa framm knifinum ef ek ueit | nócquð ella mun hann niðr
 falla. Þorkell hóggr þann ok fauk af haufuðit enn knífrinn fell niðr | þa var tekinn
 enn ^{ti}.viij. maðr ok spurði Þorkell eptir uanða. hann quez gott til hyggia. Ok þa
 3 er honum | þótti sem skamt munndi at biða. Hrútr segir hann Þorkell stauðuaði
 hauggit ok spurði huí | honum yrði þetta a munni. hann segir. þo mon efgi ofskipat
 5 til anna þeirra er þer nefndut igér Iarls | menn þa er þer fenguð auerka. manna
 armaztr segir Þorkell ok léttr skialla honum hóggit. þa var | leystr enn .ix. maðr.
 Þorkell segir eptir vanða hann segir. Gott hyc ek til bana míns sem allir varir
 7 fela | gar. Enn ek uil eigi lata mig hauggua sem sauð. helldr uilek sitia fyrir. enn
 þu haugg | framan i andlit mer. ok hyc at vanndliga huat ek blauskra nóckut.

75, ⁵⁾ e otydligt, sammanträngdt med f

⁶⁾ e ändradt från o (eller tvärtom)

⁷⁾ e ändradt från y; af samma ändring synes spår i deýia på raderna 26 och 28

því at ver hofum þar|opt átt um at réða. Nu er sua gört at hann sitr fyrir enn 9
 Þorkell geingr at framan ok hauer iannd|lit honum ok blauskrar hann eigi nema
 sigu saman augun þa er dauðinn fór á. þa uar til|leiddr enn .x. maðr ok spyr 11
 Þorkell. enn hann segir. þat uil ek at þu biðir meðan ek biarga brókum minum
 |þat skal ueita þer segir Þorkell. Ok er hann hafði þat gört mællti hann mart
 verðr annan veg enn maðrinn ætlar ek hug|ða at koma i ¹⁾) reckiu hia Þoru Skaga 13
 dottur konu Iarls ok hristi felagann. kippir upp síðan bro|kunum. Hakon Iarl
 mællti. hauggui þenna sem tíðaz sia hefir leingi illt haft i hug. hauggr Þorkell
 |þann. þa uar leiddr til maðr ungr sa hafði hár bēði mikit ok gult sem silki. 15
 Þorkell spurði ²⁾) eptir uan|ða. hann segir. lifat hefi ek nu et fegrsta þeir hafa nu
 latið lif fyrir skaummu er mer þickir ecki|íueitt at lifa. enn eigi uil ek at mik 17
 leiði þrēlar til hōggs helldr sa maðr er eigi er|uerri dreingr enn þu ok mun sa
 ouannðfeinginn ³⁾) ok halldi harinō framm fra hōfðino. ok |hnycki haufðinu at harit 19
 uerði eigi blōðuct hirð maðr .i. geingr til ok tekr harit ok ue|fr um hōnnd ser.
 enn Þorkell hōggr með suerðinu ok i því hnyckir hann haufðinu ok hlýtr sa
 hauggit|er hiēllt ok tók af henndr baðar iaulboga bótum. hinn sprettr upp ok 21
 mællti. huerr a henndr|i hāri mer. Hakon Iarl mællti. stōr ofarar ⁴⁾) gōraz nu.
 ok drepí þenna sem skiótaz ok sua aðra þa|sem eptir eru því at mycklu eru 23
 menn þessir uerri uidfangs enn ver faim uid þeim seð. Eiríkr Iarl segir. |uita
 uilium ver nu aðr huerir þeir se. eða huat heitir þu enn ungi maðr hann segir.
 Suein kalla mig Iarl spurði ²⁾). |huers son ertu. hann segir. ek em kenningar son 25
 Bua. Iarl spurði ²⁾). hue gamall maðr ertu. hann segir. ef ek lið yfir|þenna þa
 em ek .xviiij. vetra. Eiríkr Iarl mællti. Nu skalltu yfir liða. tekr Iarl hann þa til
 sín. Hakon Iarl mællti þa Ei|gi ueit ek nu ef sia skal unndan ganga er oss hefir 27
 slíka skaumm gört enn þo munntu raða ver|ða ok hauggui enn mennina. þa var
 maðr leýstr or streinginum ok braz streingrinn a fotinn|sua at hann var fastr. 29
 Sia var mikill ok ungr. ok enn fraligzti. Þorkell segir hue gott hann hygði|til at
 deýia. Gott segir hann ef ek gēta efnt aðra heitstreinging mina. Eiríkr Iarl mællti.
 hvert er nafn þitt ⁵⁾)|Ek heiti Vagn segir hann. Iarl spurði huers son hann 31
 uæri. hann quez uera Aka son. Iarl mællti. huers streingðir þu heft|er þer þétti
 þa gott at deýia. þess segir hann at ek skyllða koma i reckiō Ingibiargar dottur

76, ¹⁾ Öfver raden²⁾ Skrifvet íp.³⁾ u rättadt från f⁴⁾ o rättadt (?) från a⁵⁾ Skrifvet þit

33 Þorkels | léfro án frænda raði enn drepa sialfan hann ef ek kema i Noreg. Ek
 skal þui renna segir Þorkell. ga | nir at honum ok hauer til hans .ij. haunndum.
 35 enn Biörn enn brezki spyrndi til Vagns sæti sinum | sua at hann fell við. Þorkell
 hauggr yfir Vagn ok steypiz við. enn suerðit varð honum laúst ok kom a | streíng-
 inn. ok varð Vagn laúss. spratt hann þa upp ok greip suerðit ok hio Þorkel leiru
 77 bana haugg þa | mællti Vagn. Nu hefi ek ennda halfa heitstreínging mina. ok uni ek
 nu við synu ¹⁾ betr. Hakon | Iarl mællti þa. lati hann eigi laúsan ok drepi hann sem
 3 tíðaz Eiríkr Iarl mællti. eigi skal hann helldr | drepa enn mik. Hakon Iarl segir.
 eigi þvrfum ver nu til at hlutaz er þu uill einn ráða. Eiríkr | Iarl mællti. Gott
 5 er mannkáup i Vagni. ok syniz mer uel keypt ²⁾ at hann se i stað Þorkels | leiru.
 tekr Eiríkr Iarl nu við Vagni. þa mællti Vagn. þui at eins þicki mer betra at lifa
 7 at | þeim se gríð gefin aullum varum felaugum ella farim ver eína faur allir | Eiríkr
 Iarl segir. ek mun nu hafa orð við þa ok fyr tek ek eigi at göra þetta. þa | geíng
 Eiríkr Iarl at Birni enum brezka ok spurði hann at nafni. hann sagði. Iarl mællti
 9 | Ertu sa Biörn er bazt sottir manniinn i haull Sueins konungs. eða huat attir þu
 at oss | sækia gamall maðr ok huðr fyrir hæru. er þat sannaz at segia at öll strá
 11 uilldu oss | stanga. eða uilltu þiggia lif at oss Biörn segir. þiggia uil eg ef Vagn
 fostri m | inn er unndan þeginn ok allir þeir er eptir lifa. þat skal nu ueíta þer
 13 ef ek ma | ráða Eiríkr Iarl | biðr nu fauður sinn at þeim se nu gríð gefin loms-
 uikingum sem eptir ero. Hakon Iarl bað hann | ráða. voru þeir nu leýstir ok
 trygðir ueittar

Vagn ferr i Uík austr

15 **E**ptir þat ferr Vagn með raði Eiríks Iarls austr i Uík ok mælir at hann skyli
 þannig göra | brúðkaup til Ingibiargar sem hann uill. þar er Vagn um uetrinn.
 17 enn uni uarit ferr hann su | ðr til Danmerkr heim a Fíon til bua sinna ok reð þar
 leíngi fyrir ok er mart stormenni | fra honum komit ok fra þeim Ingibiörgu. ok þotti
 19 hon kuenskörungr mikill. Enn Biörn | fór heim til Bretlanndz ok reð þar fyrir
 meðan hann lifði ok þotti enn bezt karlmaðr | enn er Sigvalldi kom heim til Dan-
 21 merkr. fór hann a Sialannd til eigna sinna. ok var Aztríðr þar fyrir | kona hans.
 Aztríðr léttr göra honum kerlaug ok straúk honum sialf ok mællti. Verit get ek
 23 no | ckura þa hafa i lomsuikinga bardaga er raúföttara belg muni þaðan ha | ft hafa.

77, ¹⁾ Skrifvet synu; men öfversta delen af I är nästan utplånad, så att det liknar I

²⁾ Hds. har keypt uel med omflyttningstecken

ok þicki mer sia bezt til fallinn at hirða i hueiti. hann segir. þat mætti enn verða.
 m|innar æfi at þu ættir eigi þessu at hrósa ok lat þer þa líka. Sigvalldi reð
 fyrir Sialöndum|ok þotti uitr maðr ok kemr hann við fleiri saugur. Enn Þorkell 25
 enn háfi þotti enn uitrazti maðr|ok reyndiz þat opt síðan. Sigurðr kapa tok við
 fauður leifð sinni i Borgundar.hol|mi ok þótti nytmenni mikit. ok er mikill atthogi 27
 kominn fra þeim Töfu. Enn þat|er margra manna saugu at Bui hafi orðit at
 ormi ok lagz a gull sítt. er þat|til þess haft at menn hafa seð orm a Hiaurunga 29
 uági ³⁾ kann þat ok uera at no|ckur uánnd uéttr hafi lagz a þat fe ok syniz þar
 síðan. Enn Hakon Iarl reð|eigi leingi Nóregi síðan ok uarð enn frégzti af sigri 31
 þessum. kom þa i No|reg en agæti Olafr konungr Trygua son. uar þa tekinn af
 lifi Hakon Iarl eptir þuí|sem segir i konunga saugum. enn Olafr konungr kristnaði 33
 þa allan Nóreg munum ver|her luka At segia frá Iomsvíkingum

77, ³⁾ i *ändradt från n eller u*

N a m n.

- Aðalráðr Englakonungr 70.
 Aðalsteinn konungr (í Englandi) 57, 58.
 Áki son Pálnatóka 61, 62, 64, 66, 67, 72, 76.
 Áki Tókason 59, 60.
 Álof dóttir Stefnis jarls 60, 61, 63.
 Arnfinnr jarl (í Saxlandi) 54.
 Árni Arnmóðsson 72.
 Arnmóðr (faðir Árna ok Finns) 72.
 Arnoddr (kertisveinn Sveins konungs) 63.
 Áslákr hólmskalli 71, 73.
 Ástríðr dóttir Burizleifs 68—71, 77.
 Björn hinn brezki 60, 63, 67, 68, 70, 72, 75—77.
 Brestir (faðir Sigmundar) 74.
 Búi digri 64, 66, 67, 70—77; Búa-liðar 74.
 Burizleifr konungr (í Vindlandi) 63, 68, 69.
 Einarr lítli 72.
 Einarr skálaglamm 72, 75.
 Eiríkr jarl Hákonarson 71—77.
 Endill 72.
 Erlingr jarl Hákonarson 71, 73.
 Finn (Fiðr) Arnmóðsson 72.
 Fjölnir Tókason 59, 62, 63.
 Geira dóttir Burizleifs 68.
 Geirmundr hvíti 71, 72.
 Gormr konungr hinn barnlausi 54, 55.
 Gormr konungr Knútsson 55—58, 60.
 Guðbrandr af Dölum 72, 75 (?).
 Gullharaldr 58.
 Gunnhildr dóttir Burizleifs 68, 69.
 Gunnhildr (móðir Haralds gráfelds) 58.
 Hákon jarl Sigurðarson 58, 70—74, 76, 77.
 Hallsteinn kerlingr 72.
 Hallvarðr (bróðir Hávarðs) 55.
 Haraldr jarl (í Hollsetalandi) *se* Klakkharaldr.
 Haraldr jarl (í Sjalöndum) *se* Strútharaldr.
 Haraldr Knútsson *se* Gullharaldr.
 Haraldr konungr Gormsson 56—62.
 Haraldr konungr gráfeldr 58.
 Hávarðr af Flyðrunesi 72.
 Hávarðr (bróðir Hallvarðs) 55.
 Hávarðr höggvandi 71, 74, 75.
 Hemingr son Strútharalds 69.
 Hildigunn (kona Véseta) 64.
 Ingibjörg dóttir Óttars jarls 59, 60.
 Ingibjörg dóttir Þorkels leiru 70, 76, 77.
 Ingibjörg (kona Strútharalds) 64.
 Irpa 73, 75.
 Karlamagnús konungr 54.
 Klakkharaldr 55—57.
 Knútr Gormsson 56—58.
 Knútr konungr (fóstri Gorms hins barnlausa) 55.
 Loðbrókar synir 58.
 Óláfr konungr Tryggvason 58, 68, 77.
 Óttarr jarl (í Gautlandi) 59, 60.
 Otti keisari 58.
 Pálnatóki 60—68.
 Pálnir Tókason 59, 60.
 Saumæsa 60.
 Sigmundr Brestisson 74.
 Sigurðr (fóstbróðir Áka ok Pálna) 59.
 Sigurðr jarl (faðir Hákonar jarls) 58.
 Sigurðr kápa 64—66, 70—72, 74, 77.
 Sigurðr steiklingr 72.
 Sigvaldi son Strútharalds 64—74, 77.
 Skjaldmeyjar-Einarr *se* Einarr skálaglamm.
 Skopti (þræll Hákonar jarls) 73.

Stefnir jarl (í Bretlandi) 60—62.
 Strútharaldr 64—67, 69, 71.
 Styrkár af Gymsum 72.
 Sveinn jarl Hákonarson 71—73.
 Sveinn kenningarson Búa 76.
 Sveinn konungr Haraldsson 60—66, 68—70, 77.
 Tóki 59.
 Tófa dóttir Strútharalds 64; 66, 71, 77.
 Tryggvi (faðir Óláfs konungs) 58, 68, 77.
 Úlfr 72.
 Vagn Ákasón 64, 66—68, 70—77.
 Véseti 64—67.
 Viðrir 73.
 Vigaglúmr 72, 73.

Vigfúss Vigaglúmsson 72, 73.
 Yrjarskeggi 72.
 Þóra Skagadóttir (kona Hákonar jarls) 76.
 Þórdr örvhönd 72.
 Þorgerðr Hölgabrúðr 73—75.
 Þorgunn dóttir Véseta 64.
 Þórir hjörtr 72.
 Þorkell hávi 64, 65, 69, 70, 72, 74, 77.
 Þorkell leira 70, 72, 75—77.
 Þorkell midlangr 72, 74.
 Þorkell ór Dýrafirði 72.
 Þorleifr skúma Þorkelsson 72, 73, 75.
 Þorvör (kona Tóka) 59.
 Þyri dróttning Danmarkarbót 55—57.
 Æsa *se* Saumæsa.

Borgundarhólm 62, 64, 65, 74, 77.
 Bretland 60—63, 67, 68, 77; Bretar 63; brezkr 60, 63, 68, 70, 72, 75—77.
 Dalir 72.
 Danmörk 54, 56—62, 67, 69, 74, 77; Danir 58, 63, 72; Danaherr 57; Danakonungr 58, 68; danskr 74.
 Dýrafjörðr 72.
 England 57; Englakonungr 70.
 Fjón 59—62, 64, 77.
 Flyðrunes 72.
 Gautland 59, 60.
 Gymsar 72.
 Halland 61.
 Hálógaland 72.
 Hereyjar 71, 72.
 Hollsetaland 55.
 Hjörungavágr 71, 72, 77.
 Höð 71, 72.
 Hörund 72.
 Írland 63.
 Íseyri 65.
 Íslenzkr 72.

Jóm 64; Jónsborg 64—69; Jómsvíkingar 54, 64, 69—72, 74, 75, 77.
 Jórvík 58.
 Jótland 58.
 Kliflönd 58.
 Limafjörðr 56—58.
 Naumudalr 71.
 Nordmæri 71.
 Nordrimbraland 57.
 Noregr 58, 59, 70, 71, 76, 77.
 Primsignd 72, 73.
 Raumsdalr 71.
 Rogaland 71.
 Saxland 54, 58.
 Sjaland 61, 65, 68, 69, 77; Sjalönd 64, 77.
 Skardaborg 58.
 Skotland 63.
 Skuggi 71, 72.
 Staðir 71.
 Sunnmæri 71.
 Túnsberg 71.
 Vík 71, 77.
 Vindland 63, 69.
 Þrándheimr 71.

Járnbardinn 73.

| Konungabók 58; Konungasögur 77.

Tryckfel och rättelser.

- 55²) *læs* knut⁴
58² „ mikinn.
58⁷ „ bana.
58¹) *utgár*
59¹) *læs* -ti .ij. sonu
62²⁸ „ Palnatoka.
65¹) „ þeir
65²⁴ „ *sonum* (*i st. f.* sonum)
65²⁹ „ munum
68¹⁵ „ eptir þat
71²⁶ „ hringinn
73⁶ „ honum. láta
74⁵ „ Hakonar
-

k er xuy. v. Ok nuf h pauduy. f. at h pai h m lið. Ok aki per h m halpt. c. m. ok flap
 en. vel. pær h m ok halpt c. m. ok aftar lag skip. Ok er eingi sa m er h m pels ellri en
 xx. ok eingi yng en. xuy. v. nema vagn. h v xy. v. h quax munda si alpr pa ser
 vitta suapna. Hsu helld vagn a bratt lið. f. z þapp nu btt at pa t vitta. h yr p
 endilanga danta. z haufi stand hogg asparliga. pan h z bddi h klæðu z vaprni
 h lott eigi pxa en h h. bddi guag uapn z hkleði. að h sigl a danti. h helld nu
 skipu f. b. soml b. z kemr p smemad. þeg i solaf upp raf. h legg utan. skipu f.
 at steinbogann en hóp digrar bgar. Agn p m my micklu liði z spyrja huy
 kón u. y. spyr umot hvar p. v. i kast. þeg at sua v. e. húr eytu er sua lart
 rik manliga. ecki f. f. lona pik at ek heni vagn ok e ek akas. ok p h komn at
 bioda p mtt lið. ek þotta eigi ddli heia p. f. þicki p radit prandi at þu þick h
 dell ep m mega trauit heia u þio tala y. m. log er pa at m prandi ep luk eruei
 nyr ulegu ydu. p. m. þa t. m. huart þick ydu þad at v taki v þei. f. þicki met
 rad f. bui ok er v mig bett sma prenda at v taki eigi v h m p. m. y. prandi. v
 p pisa var m z iapio prandi þm f. e. ad. y. eigi vdi mtt þett bui prendi ap p
 B. m. þar e ek lada at p. y. m. huar leggja þ t. f. lthar. Sigvaldi m. hapa sko
 tu v t þett endid at v ulldi at þu kóm alld uin plock. Hsu f. p. hufu gamall
 eytu prandi. y. f. ecki f. luga t þett ok e xy. v. p. m. þa maru þu eigi laug
 v oft p at þu et m micklu yng en v hapi v laug tekna. z þat þa p at þu ma
 tt eigi h va y. f. ek mun ecki hallda t þett at þriota laug þm. en þa ey þau h
 z þrotin ep ek e sem en xuy. v. e. ellri. p. m. halta ecki t þetta prendi. ek
 mun helld lenda þio t þpecta a pünd biapt. z þ va prestidsemu þa gep ek p
 k f halpt er ek a i þrector. y. f. yel er þ bodu en ei ul ok þan. huar t ardar þu
 prandi f. p. er þu ull eigi liko. f. f. nu lita f. vagn. ek byð sigu f. lthar at h
 leggi a bami. y. skipu z rey nu m; oft huar undan lata. e. huar mena hlut
 hapi z f. f. va mk t m; oft at þ skoluð u oft taka ep þ lata undan ella skolu v i
 brutt leggja. Ok eigr byð ek h m þa m; mija kappi en s. Bx v oft ep h ey orag
 kartm z h h helld manz hug en bkyquendi p. m. huart heyr þu s. huart
 s. ok ecki uandap h bod at þ z f arla ek at þ kom igulda þaun. en v f er sua m
 k er u marlt þa kan ek eigi at letta at þ legg at þei z at þa f ult er f me
 git. en eigi ul ek at þ dæp. v. þo at h þidi eigi aldeti. Ept þa hkleð at þs.
 z roa at þei. y. skipu. ok þeg flay þar i harðan bard. lata þ v. gga göchd sua
 harða at þs. mattu ecki an at ga en hlupa s z h. þo er at una. þ laug
 du si byro. ok þeg er got þetta þa lata þ eigi þurpa at bida haugguana
 en sua kemr þu mali at s. lart sigu undan m t laund ok ull þa ser grot
 en þ v. þegar epd ok pitar nu aldi ok vdi f. nu v at hrauckua. ok er sia

5.5.1.2.

